

MAGYARORSZÁG
ÓVÓ- ÉS OKTATÓSZEMÉLYZETÉNEK
STATISZTIKÁJA
AZ 1934/5. TANÉVBEN

SZERKESZTETTE ÉS KIADJA
A MAGYAR KIRÁLYI KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

ÁRA: 4 PENGŐ

PUBLICATIONS STATISTIQUES HONGROISES

NOUVELLE SÉRIE

* * *

103e VOLUME

STATISTIQUE DU PERSONNEL
DES ÉCOLES MATERNELLES ET DES
ÉTABLISSEMENTS D'ENSEIGNEMENT
EN HONGRIE
ANNÉE SCOLAIRE 1934/5

REDIGÉE ET PUBLIÉE PAR
L'OFFICE CENTRAL ROYAL HONGROISE DE STATISTIQUE

PRIX: 4 PENGŐS

BUDAPEST

A PESTI LLOYD-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA

1937

ELŐSZÓ.

A legutóbbi évtizedforduló óta a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal kiadványainak sorában ez a hatodik kötet, amely a közoktatásügyi statisztika tárgy köréből a Magyar Statisztikai Évkönyvben rendszeresen megjelenő adatoknál részletesebb adatokat közöl. Az előző tanulmányok közül négy a főiskolák hallgatóiról, egy pedig a középiskolákról szól, míg a jelen kiadvány az óvóintézetek személyzetének és a közoktatásügyi intézetek tanerőinek főbb adatait tartalmazza. A multban megjelent tanulmányokat a Statisztikai Hivatal mint önálló köteteket adta ki, s csak később sorozta be a Magyar Statisztikai Közlemények című kiadványsorozatba, a most megjelent kötet ellenben már kiadásakor ebben a kiadványsorozatban foglal helyet.

Valamennyi tanulmány elsősorban a szellemi munkapiac megvilágítására törekszik. De míg a multban megjelentek a szellemi munkára előkészülőkről tájékoztatnak, addig a most megjelenő tanulmány a szellemi munkával foglalkozók egy nagy csoportjáról ad számot. S mert a tanszemélyzet a közszolgálati alkalmazottaknak jelentékeny részét alkotja, valószínű, hogy azok a kedvezőtlen jelenségek, amelyeket ez a tanulmány a tanszemélyzetre nézve megállapít (hosszú várakozás a foglalkoztatásra, késői házasságkötés, gyermeklétszám várható csökkenése stb.), többé-kevésbé a közszolgálati alkalmazottak egész tisztviselőrétegére is vonatkozhatnak.

A Központi Statisztikai Hivatal ennek az egész tanszemélyzetre kiterjedő adatgyűjtésnek az 1934/5. tanévben való végrehajtását és azt követőleg az eredmények közzétételét már 1931-ben terve vette. A Statisztikai Hivatal ugyanis ezidőben módosította kultúrstatistikai adatgyűjtéseinek rendszerét és **Laky Dezső dr.** egyetemi nyilvános rendes tanárnak az Országos Statisztikai Tanácsban előterjesztett javaslatára az évenként fogantatott adatgyűjtések egy részét **ötévenként** ismétlődő adatgyűjtésekké alakította át.

A Statisztikai Hivatalnak utolsó hasonló kiadványa „A magyar szent korona országai népoktatásügyének fejlődése” című kiadvány volt. Ez azonban csak a népoktatás körébe tartozó iskolák tanszemélyzetét s azt is még az 1903/4—1907/8. tanévek adatai alapján ismertette. Az eltelt 3 évtized alatt ezenfelül a közoktatásügy terén is nagyarányú változások következtek be. Szükségesnek mutatkozott tehát, hogy az egész óvoszemélyzetre és az összes közoktatásügyi intézetek tanerőire vonatkozóan minél előbb olyan kimerítő adatgyűjtés fogantatassék, amelynek összefoglaló ismertetése teljesen megvilágítja az óvó- és oktatószemélyzet mai helyzetét.

A kultúrstatistikai adatok közzétételét a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a multban is hathatósan támogatta s ennek a kötetnek megjelenését is jórészt a minisztérium anyagi hozzájárulása tette lehetővé. A megértő támogatásért a minisztériumnak, illetékes ügyosztályainak, különösen pedig **Szombatsfalvy György dr.** középiskolai igazgatónak, aki az előkészítő munkálatokban is részt vett, ez úton fejezem ki köszönetemet.

Magával az adatgyűjtéssel, az eredmények megállapításával, valamint a kiadvány szerkesztésével kapcsolatos munkálatokkal **Asztalos József dr.** miniszteri tanácsos irányítása mellett elsősorban **Jánki Gyula dr.** miniszteri segédtitkár foglalkozott és ő írta a számszerű részt megelőző szöveges ismertetést is. Kiváló szakismerettel és gondnal végzett munkáját külön elismerés illeti.

Budapest, 1938 január hó.

KONKOLY THEGE GYULA dr.
államtitkár,
a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal
elnöke.

REV. 1.-79

I 1 02/103

TARTALOM.

Table des matières.

	Lap Pages		Lap Pages
Előszó	III		
I.			
Általános jelentés.			
1. Bevezetés	3*	6. tábla. A főfoglalkozású tanerők kor szerint százalékban. — <i>Personnel scolaire ensei- gnant à titre de profession principale d'après l'âge, en pour cent</i>	25*
2. Az adatok feldolgozásának módszere	9*	7. tábla. A főfoglalkozású tanerők szolgálati idő szerint. — <i>Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service</i>	27*
3. Az óvintézeteti személyzet	10*	8. tábla. A főfoglalkozású tanerők szolgálati ideje az iskolák jellege szerint. — <i>Durée de service du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale, d'après le caractè- re des écoles</i>	28*
4. Az oktatószemélyzet számának újabb alaku- lása	12*	9. Az 1930 óta alkalmazott tanerők kormegosz- lása az iskolák jellege szerint. — <i>Répartition, d'après l'âge, du personnel enseignant em- ployé à partir de 1930, suivant le caractère des écoles</i>	31*
5. Az oktatószemélyzet mellékfoglalkozása a ta- nítás terén	15*	10. A főfoglalkozású tanerők száma az alkalmaz- tatás minősége és szolgálati idő szerint. — <i>Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale, d'après la qua- lité de l'emploi et la durée de service</i>	34*
6. Az oktatószemélyzet képesítése	15*	11. A főfoglalkozású tanerők alkalmaztatásának minősége az iskolák jellege szerint. — <i>Qua- lité de l'emploi du personnel scolaire ensei- gnant à titre de profession principale d'après le caractère des écoles</i>	35*
7. Az oktatószemélyzet kormegoszlása	24*	12. A főfoglalkozású tanerők megoszlása családi állapot szerint. — <i>Répartition, d'après l'état matrimonial, du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale</i>	36*
8. Az oktatószemélyzet szolgálati ideje	26*	13. A főfoglalkozású tanerők családi állapota kor szerint. — <i>Etat matrimonial, d'après l'âge, du personnel scolaire enseignant à titre de pro- fession principale</i>	37*
9. Az oktatószemélyzet családi viszonyai	36*	14. A főfoglalkozású nőtlen és hajadon tanerők korsoportok szerint. — <i>Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale, non marié, d'après les groupes d'âge</i>	38*
a) Családi állapot	36*	15. A főfoglalkozású tanerők családi állapota szolgálati idő szerint. — <i>Etat matrimonial, d'après la durée de service, du personnel scolaire enseignant à titre de profession prin- cipale</i>	39*
b) A házastárs házaságának időtartama	40*	16. A főfoglalkozású női tanerők férjének foglalkozása az iskolák fokozata szerint. — <i>Profession de l'époux des institutrices (professeurs femmes) d'après le degré des écoles</i> ..	42*
c) A házastárs foglalkozása	40*	17. A Budapest székesfőváros területén működő elemi-, polgári- és középiskolák férjes női tanerői férjük foglalkozása szerint. — <i>Insti-</i>	
d) A tanerőházaspárok	45*		
e) Gyermeklétszám	49*		
10. Az oktatószemélyzet vallása, anyanyelve és idegen nyelvtudása	58*		
11. A főiskolák tanári személyzete	61*		
12. A tanítással mellékfoglalkozásként foglalkozó oktatószemélyzet	63*		
<i>Rapport Général (Résumé)</i>	65*		
Szövegközötti táblák. — Tableaux contenus dans le texte.			
1. tábla. A tanszemélyzet száma iskolafajok sze- rint az 1912/3—1934/5. tanévekben. — <i>Nombre du personnel scolaire d'après les genres d'écoles, dans les années scolaires 1912/3—1934/5.</i> ..	13*		
2. tábla. A főfoglalkozású tanszemélyzet fő- és mellékfoglalkozása a tanítás terén iskola- fajok szerint. — <i>Professions principales et auxiliaires dans l'instruction publique du per- sonnel scolaire enseignant à titre de profession principale, d'après les genres d'écoles</i> ..	16*		
3. tábla. Az elemi népiskolák tanítóinak kép- zettsége az iskolák jellege szerint. — <i>Diplômes des instituteurs des écoles primaires, avec spécification du caractère des écoles où ils enseignent</i>	18*		
4. tábla. A középfokú iskolák tanerőinek kép- zettsége. — <i>Diplômes du personnel enseignant des écoles de degré moyen</i>	20*		
5. tábla. A tanonc- és szakiskolák tanerőinek képzettsége. — <i>Diplômes du personnel ensei- gnant des écoles d'apprentis et profession- nelles</i>	23*		

	Lap Pages
tutrices ou professeurs femmes mariées des écoles primaires, écoles dites bourgeoises et écoles secondaires fonctionnant à Budapest, d'après la profession de l'époux	44*
18. A tanerő házaspárok száma az iskolák fokozata szerint. — Nombre des conjoints instituteurs ou professeurs d'après le degré des écoles	47*
19. A főfoglalkozású férfi tanerők átlagos gyermeklétszáma törvényhatóságok szerint. — Nombre moyen des enfants du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, par comitat et ville autonome	50*
20. A férjes nők élő gyermekeinek száma a férj foglalkozásával egybevetve. — Nombre des enfants en vie des femmes mariées comparé avec la profession du mari	51*
21. A főfoglalkozású tanerők ellátatlan és ellátott gyermekeinek száma. — Nombre des enfants gagnant ou non leur vie du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale	55*
22. A főfoglalkozású tanerők gyermeklétszáma a házastárs foglalkozása szerint. — Nombre des enfants du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après la profession des conjoints	56*
23. A mellékfoglalkozásként tanító tanerők főfoglalkozása. — Profession principale du personnel scolaire enseignant à titre d'emploi supplémentaire	64*

II.

Részletes kimutatások. — Tableaux détaillés.

1. Összefoglaló adatok. — Résumé des données.

1. Az óvószemélyzet fontosabb adatai. — Données principales sur le personnel des écoles maternelles	2
2. Az óvószemélyzet megoszlása családi állapot, vallás és anyanyelv szerint. — Répartition du personnel des écoles maternelles d'après l'état matrimonial, la religion et la langue maternelle	2
3. A főfoglalkozású tanerők száma az iskolák jellege szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après le caractère des écoles	3
4. A főfoglalkozású tanerők főbb demográfiai adatai. — Données principales démographiques du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale	4
5. A főfoglalkozású tanerők főbb demográfiai adatai százalékban. — Données principales démographiques, en pour cent, du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale	5
6. A főfoglalkozású tanerők száma iskolák és törvényhatóságok szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les écoles et comitats et villes autonomes	6
7. A főiskolai tanárok és a segédintézményzet száma családi állapot, vallás és kor szerint. — Nombre des professeurs et du personnel sco-	

	Lap Pages
laire enseignant auxiliaire des écoles supérieures d'après l'état matrimonial, la religion et l'âge	7
8. A mellékfoglalkozású tanerők száma családi állapot, vallás és kor szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession supplémentaire d'après l'état matrimonial, la religion et l'âge	7
9. A főfoglalkozású tanerők kor, családi állapot és a gyermekek száma szerint. — Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et le nombre de leurs enfants	8
10. A főfoglalkozású tanerők száma kor, szolgálati idő és a házasság időtartama szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, la durée de service et du mariage	10
11. A főfoglalkozású tanerők száma szolgálati idő, családi állapot és a házasság időtartama szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial et la durée de service	12
12. A főfoglalkozású tanerők száma szolgálati idő, anyanyelv és idegen nyelvtudás szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, la langue maternelle et la connaissance de langues étrangères	14
13. Az óvószemélyzet megoszlása családi állapot és kor szerint. — Répartition du personnel des écoles maternelles d'après l'état matrimonial et l'âge	16
14. Az óvószemélyzet megoszlása anyanyelv, idegen nyelvtudás és vallás szerint. — Répartition du personnel des écoles maternelles d'après la langue maternelle, la connaissance de langues étrangères et la religion	17
15. A főfoglalkozású tanerők száma iskolafajok és a mellékfoglalkozásként való tanítás helye szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les genres d'écoles et l'établissement où il professe à titre d'emploi supplémentaire	18
16. A főfoglalkozású tanerők száma iskolafajok és képesítés szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les genres d'écoles et le diplôme	19
17. A főfoglalkozású férfi tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint. — Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service	24
18. A főfoglalkozású nő-tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint. — Nombre du personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service	31

II. Részletes adatok. — Données détaillées.

10. A főfoglalkozású tanerők házastársának foglalkozása a házasság időtartama szerint. — Professions exercées par le conjoint de ceux (celles) qui enseignent à titre de profession principale, d'après la durée du mariage	38
20. A főfoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint. — Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères	40
21. A főfoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint. — Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères	41
22. A tanerőházaspárok az iskolák fokozata és jellege szerint; a házaspárok gyermeklétszáma. — Les conjoints instituteurs ou professeurs selon le degré et le caractère des écoles; nombre des enfants des conjoints	62
23. A tanerőházaspárok adatai szolgálati idő, a működés helye és a gyermeklétszám nagysága szerint. — Les conjoints instituteurs ou professeurs selon la durée de service, le lieu de l'activité et le nombre des enfants	68
24. A nők tanerők feleségének foglalkozása a házasság időtartama és a gyermeklétszám nagysága szerint. — Profession de l'épouse des instituteurs (professeurs) mariés, selon la durée du mariage et le nombre des enfants	74
25. A férjes tanerők férjének foglalkozása a házasság időtartama és a gyermeklétszám nagysága szerint. — Profession de l'époux des institutrices (professeurs femmes) selon la durée du mariage et le nombre des enfants	76
26. Az elemi népiskolák főfoglalkozású tanerőinek száma törvényhatóságoknál családi állapot és az iskolák jellege szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale des écoles primaires, par comitat et ville autonome, d'après l'état matrimonial et le caractère des écoles	78
27. A középiskolák főfoglalkozású tanerőinek száma törvényhatóságoknál családi állapot és az iskolák jellege szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale des écoles de degré moyen, par comitat et ville autonome, d'après l'état matrimonial et le caractère des écoles	79
28. A tanonc- és szakiskolák főfoglalkozású tanerőinek száma törvényhatóságoknál családi állapot és az iskolák jellege szerint. — Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale des écoles d'apprentis et professionnelles par comitat et	

	Lap Pages
ville autonome, d'après l'état matrimonial et le caractère des écoles	80
29. Az elemi népiskolák főfoglalkozású női tanerőinek gyermeklétszáma és feleségének foglalkozása törvényhatóságok szerint. — Instituteurs mariés enseignant à titre de profession principale dans les écoles primaires, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'épouse	81
30. Az elemi népiskolák főfoglalkozású férjes nő-tanerőinek gyermeklétszáma és férjének foglalkozása törvényhatóságok szerint. — Instituteurs mariés enseignant à titre de profession principale dans les écoles primaires, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'époux	82
31. A középiskolák főfoglalkozású női tanerőinek gyermeklétszáma és feleségének foglalkozása törvényhatóságok szerint. — Professeurs mariés enseignant à titre de profession principale dans les écoles de degré moyen, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'épouse	83
32. A középiskolák főfoglalkozású férjes nő-tanerőinek gyermeklétszáma és férjének foglalkozása törvényhatóságok szerint. — Femmes professeurs mariées enseignant à titre de profession principale dans les écoles de degré moyen, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'époux	84
33. A tanonc- és szakiskolák főfoglalkozású házaspárok tanerőinek gyermeklétszáma és a házastárs foglalkozása törvényhatóságok szerint. — Personnel scolaire marié (des deux sexes) enseignant à titre de profession principale dans les écoles d'apprentis et professionnelles, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession du conjoint	85
34. Az egyetemek és főiskolák tanárai és egyéb segédintézményzet. — Professeurs et autre personnel enseignant auxiliaire des universités et écoles supérieures	86
35. A főiskolák tanszemélyzete családi állapot szerint; a házaspárok gyermeklétszáma. — Personnel enseignant des écoles supérieures d'après l'état matrimonial; nombre des enfants des conjoints	87
36. A főiskolák tanszemélyzete vallás és kor szerint. — Personnel enseignant des écoles supérieures d'après la religion et l'âge	88
37. A csak mellékfoglalkozásként tanító tanerők fontosabb adatai. — Données principales du personnel ne professant qu'à titre d'emploi supplémentaire	90

I.

ÁLTALÁNOS JELENTÉS.

RAPPORT GÉNÉRAL.

1. B e v e z e t é s.

A M. kir. Központi Statisztikai Hivatal 1931-ben kényszerű lakarekossági okokból a közoktatásügyi statisztikai adatgyűjtések rendszerét oly módon változtatta meg, hogy bizonyos — eddigelé (1931-ig) évenként megismételt — adatgyűjtéseit a jövőben csak *minden ötödik évben* (1935-ben, 1940-ben stb.) hajtja végre, a lehetőség szerint azonban az előző (évenkénti) adatgyűjtéseknél tágabb keretek között. Más adatgyűjtések mellett ez alá a rendelkezés alá került a kisdedővök személyzetére, valamint a közoktatásügyi intézetek tanítóira és tanáira vonatkozó adatgyűjtésnek az a része is, amely előzően tanévenként egyéni lapokon gyűjtötte be az adatokat. (Az iskolák működésére vonatkozó kimutatásban az alkalmazott tanítók és tanárok számának megállapítása továbbra is évenként történik, de ennek alapján a létszámmegállapításon túlmenő feldolgozás nem lehetséges.)

Az új adatgyűjtések végrehajtása az 1934/5. tanévben vált először esedékessé. Ennek érdekében a Központi Statisztikai Hivatal a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium kívánságainak meghallgatásával elkészítette az adatgyűjtő minták tervezetét és azt mind általános elvi, mind célszerűségi szempontból az Országos Statisztikai Tanács is felülvizsgálta.

Az adatgyűjtés az óvószemélyzetre, az elemi, a tanonc-, a középfokú és a szakiskolák tanítóira és tanáira, valamint az egyetemek és főiskolák tanáira és segéd-tanszemélyzetére egyaránt kiterjedt, aminek következtében a kérdőmintákat *az egyes iskolafajok* sajátosságainak megfelelően kellett elkészíteni. Így külön kérdőminta szolgált az óvószemélyzetre, az elemi, a tanonc-, a középfokú és a szakiskolák tanszemélyzetére, valamint a főiskolák tanári- és azok segéd-tanszemélyzetére vonatkozó adatok begyűjtésére. A tudakolt főbb szempontokról kellő tájékoztatást nyujtanak az elemi iskolai tanítókra, valamint a középfokú iskolák tanáira vonatkozó kérdőminták. (L. a 4*—7*. oldalakon.)

Az 1934/5. tanév végén végrehajtott adatgyűjtés során adatbevallásra köteleztettek mindazok, akik ebben a tanévben a kisdedővő intézetekben nevelői, valamint a nyilvános jogú elemi, középfokú és szakiskolákban, továbbá a főiskolai oktatásügy keretében oktatói tevékenységet fejtettek ki, bármilyen

minőségben is voltak alkalmazva. A statisztikai lapoknak az adatszolgáltatók által való kitöltéséről a tanintézetek vezetősége gondoskodott. Az egyetemek és főiskolák tanárai és segéd-tanszemélyzete által kitöltött statisztikai lapokat a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium gyűjtötte be, az óvóintézetek, valamint az alsó-, középfokú és szakiskolák tanszemélyzetének lapjait pedig az intézetek vezetői (igazgatóságai) Központi Statisztikai Hivatalnak küldték meg. Az adatok feldolgozását az összes iskolafajok tanszemélyzetére nézve (ideértve a főiskolákét is) a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal végezte.

Az itt bemutatott, illetőleg ismertetett statisztikai lapok útján gyűjtött adatok igen messzemenő vizsgálódásokat tesznek lehetővé a nevelő és oktató személyzet általános demográfiai viszonyaira, képzettségére, alkalmaztatásának minőségére, működésének helyére és időtartamára nézve, az adatok kombinatív összehasonlítása pedig több irányban tájékoztatást ad a tanszemélyzet gazdasági és szociális helyzetéről is. Az eredményeknek iskolacsoportokon belül, iskolafenntartók szerint való részletezése pedig a közoktatásügy szervezetét is megvilágítja s így számos vonatkozásban a közoktatásügyi közigazgatás részére is hasznos felvilágosításokat nyujthat.

A tanítószemélyzetre nézve a Központi Statisztikai Hivatal — az iskolánkénti létszám, valamint néhány főbb (rendszerint a felekezeti és anyanyelvi megoszlásra és a képesítésre vonatkozó) szempont évenkénti ismeretétől eltekintve — első ízben az 1904/5—1907/8. tan évekről tett közzé messzebbmenő vizsgálódásokra alkalmas adatokat. (Magyar Statisztikai Közlemények. Ujsorozat 31. kötet. A Magyar Szent Korona Országai népoktatásügyének fejlődése.)

Ez a kiadvány azonban — mint címéből is kitűnik — csak az akkori értelemben vett népoktatás keretébe tartozott intézmények (óvóintézetek, elemi mindennapi és ismétlőiskolák, tanonciskolák, felső nép- és polgári iskolák, valamint óvónő-, tanító- és tanítónőképző-intézetek) tanítószemélyzetének adatait tárta fel az óvóintézetek és iskolák, továbbá a tanulók (növendékek) adatainak nagyon részletes tárgyalásán kívül. Az ennél magasabb fokozatú, valamint a szakiskolák tan-

Csak egy példányban töltendő ki.

vármegye
tj. városjárás
m. város

község.

Az iskola teljes és pontos címe (fokozata, jellege és helye: utca, tér, esetleg városrész, puszta, tanya stb.)

Statisztikai lap

az elemi iskolák tanerőiről.

A 2/a és b), 4., 8., 10/a és b), 15/a, 17., 18., 19., 20/a és b), 21. rovatban a választ a megfelelő szavak aláhúzásával kell megadni.

1	A tanító, hitoktató neve: (Férjes nők férjük teljes nevét jegyezzék be)																			
2	a) Neme:	férfi — nő																		
	b) Jellege:	világi egyén — világi pász — szerzetes — apáca																		
3	Születésének ideje:	év.....hónap																		
4	Családi állapota:	nőtlen — hajadon; nő — férjes; özvegy — törv. elv.																		
5	A fennálló házasság mikor kötött?	év.....hónap																		
6	A házastárs kereső foglalkozása? (Ha közalkalmazott, a fizetési osztály is feltüntetendő és ha tanár, tanító vagy óvónő, az intézet is, amelyenél működik)																			
7	A gyermekek száma: (Ellátatlan az a gyermek, akiről nagyjából a szülő gondoskodik)	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">a) kiskorú</td> <td colspan="2">ellátatlan</td> <td colspan="2">ellátott</td> </tr> <tr> <td>fiú</td> <td>leány</td> <td>fiú</td> <td>leány</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">b) nagykorú</td> <td colspan="2">ellátatlan</td> <td colspan="2">ellátott</td> </tr> <tr> <td>fiú</td> <td>leány</td> <td>fiú</td> <td>leány</td> </tr> </table>	a) kiskorú	ellátatlan		ellátott		fiú	leány	fiú	leány	b) nagykorú	ellátatlan		ellátott		fiú	leány	fiú	leány
a) kiskorú	ellátatlan			ellátott																
	fiú	leány	fiú	leány																
b) nagykorú	ellátatlan		ellátott																	
	fiú	leány	fiú	leány																
8	Vallása:	róm. kat. — gör. kat. — ref. — ág. h. ev. — gör. kel. — unit. — izr. — baptista — vagy:.....																		
9	a) Anyanyelve:	magyar vagy:.....																		
	b) Mely nyelv(ek)en	beszél még? olvas még?																		
10	a) Véglegesen vagy ideiglenesen van-e alkalmazva?	véglegesen — ideiglenesen																		
	b) Mely minőségben van alkalmazva?	igazgató — igazgató tanító — rendes tanító — segéd-tanító — állandó helyettes tanító — kiegészítő helyettes tanító — hitoktató — vagy:.....																		
	c) Illetményeit hányadik állami ill. fővárosi fizetési osztálynak és mely fokozatnak megfelelően kapja?																			
11	a) Tanítói oklevelét mikor szerezte?	év																		
	b) Tanítói oklevelén kívül milyen más oklevele van még?																			
12	a) Mikor kezdte meg tanítói működését? (Alkalmaztatásának időpontja)	év.....hónap																		
	b) Tanítói szolgálati ideje 1935 július 1-ig összesen:	év.....hónap																		

13	(Ez a kérdés csak azokra a tanítókra vonatkozik, akik az 1934/35. tanév folyamán jutottak első ízben állandó alkalmazáshoz.) Mi volt a foglalkozása tanítói oklevelének megszerzésétől tanítói alkalmaztatásáig?									
14	Mely tárgy(ak)at tanít? (Közismereti tárgyakat, rajzot vagy mely más szaktárgyat?)									
15	Ha más tanintézetnél is van tanítói (hitoktatói) alkalmaztatása, akkor	<table border="1"> <tr> <td>a) ennél az iskolánál való alkalmaztatása fő- vagy mellékfoglalkozásnak tekintendő-e?</td> <td rowspan="2">főfoglalkozásnak — mellékfoglalkozásnak</td> </tr> <tr> <td>b) mely iskolá(k)ban tanít még? (Az iskola pontos címe)</td> </tr> </table>	a) ennél az iskolánál való alkalmaztatása fő- vagy mellékfoglalkozásnak tekintendő-e?	főfoglalkozásnak — mellékfoglalkozásnak	b) mely iskolá(k)ban tanít még? (Az iskola pontos címe)					
a) ennél az iskolánál való alkalmaztatása fő- vagy mellékfoglalkozásnak tekintendő-e?	főfoglalkozásnak — mellékfoglalkozásnak									
b) mely iskolá(k)ban tanít még? (Az iskola pontos címe)										
16	Más — nem tanítói, hitoktatói — alkalmaztatása, állása vagy foglalkozása: (Pl. kántor, leventeoktató stb.)	nem — igen, a háború előtt — alatt — után								
17	Volt-e katona?	van — nincs								
18	Van-e leventeoktatói képesítése?	igen — nem								
19	Működött-e az 1934/35. tanév folyamán mint levente-oktató?	igen — nem								
20	Részvett-e mint hallgató:	<table border="1"> <tr> <td>a) tanítói továbbképző tanfolyamon?</td> <td>igen — nem</td> </tr> <tr> <td>b) iskolán kívüli népművelési előadóképző tanfolyamon?</td> <td>igen — nem</td> </tr> <tr> <td>c) iparos-tanoneiskolai rajz- vagy szakrajz tanfolyamon?</td> <td></td> </tr> <tr> <td>d) egyéb (milyen) tanfolyamon?</td> <td></td> </tr> </table>	a) tanítói továbbképző tanfolyamon?	igen — nem	b) iskolán kívüli népművelési előadóképző tanfolyamon?	igen — nem	c) iparos-tanoneiskolai rajz- vagy szakrajz tanfolyamon?		d) egyéb (milyen) tanfolyamon?	
a) tanítói továbbképző tanfolyamon?	igen — nem									
b) iskolán kívüli népművelési előadóképző tanfolyamon?	igen — nem									
c) iparos-tanoneiskolai rajz- vagy szakrajz tanfolyamon?										
d) egyéb (milyen) tanfolyamon?										
21	Működött-e az 1934/35. tanév folyamán mint iskolán kívüli népművelési előadó?	igen — nem								
22	Betegség miatt hány napot mulasztott az 1934/35. tanév folyamán?									

Kelt , 1935. évi hó n.

aláírás.

K minta.

vármegye

járás

község.

tj. város

m. város

Az iskola teljes és pontos címe (fokozata, jellege és helye):

Statisztikai lap

a középfokú iskolák tanerőiről.

E statisztikai lapot minden igazgató, tanár, tanító és hitoktató önmaga tartozik — egy példányban — kitölteni és az adatok helyességének igazolásául aláírni.

A 2/a) és b), 4., 8., 10/a) és b), 16/a), 18., 19., 20., 21/a) és b), 22. rovatban a választ a megfelelő szavak aláhúzásával kell megadni.

1	A tanár, tanító, hitoktató neve: (Férjes nők férjük teljes nevét jegyezzék be)			
2	a) Neme:	férfi — nő		
	b) Jellege:	világi egyén — világi pap — szerzetes — apáca		
3	Születésének ideje:	év.....hónap		
4	Családi állapota:	nőtlen — hajadon; nős — férjes; özvegy — törv. elvált		
5	A fennálló házasság mikor kötött?	év.....hónap		
6	A házastárs kereső foglalkozása? (Ha közalkalmazott, a fizetési osztály is feltüntetendő és ha tanár, vagy tanító, az iskola is, amelyenél működik.)			
7	A gyermekek száma: (Ellátatlan az a gyermek, akiről nagyjából a szülő gondoskodik)	a) kiskorú	ellátatlan fiú leány	ellátott fiú leány
		b) nagykorú	ellátatlan fiú leány	ellátott fiú leány
8	Vallása:	róm. kat. — gör. kat. — ref. — ág. h. ev. — gör. kel. — unit. — izr. — baptista — vagy.....		
9	a) Anyanyelve:	magyar vagy:		
	b) Mely nyelv(ek)en	olvas még?		
		beszél még?		
10	a) Véglegesen vagy ideiglenesen van-e alkalmazva?	véglegesen — ideiglenesen		
	b) Mily minőségben van alkalmazva?	igazgató — igazgatóval megbízott tanár — rendes tanár — rendes hitoktató — testnevelési rendes tanár — helyettes tanár — óraadó helyettes tanár — óraadó tanár — ideiglenesen foglalkoztatott tanár — bejáró óraadó hitoktató — vagy		
	c) Illetményeit hányadik állami ill. fővárosi fizetési osztálynak és mely fokozatnak megfelelően kapja?			
11	a) Milyen tanintézetre szóló (polgári, közép- stb. iskolai) oklevele van?			
	b) Oklevelét mikor szerezte?	év		
	c) Oklevele mely szakra, illetőleg mely tárgy(ak) tanítására képesíti?			
	d) Tanári (tanítói) oklevelén kívül milyen más oklevele van még?			
12	a) Mikor kezdte meg tanári (tanítói) működését? (Alkalmaztatásának időpontja)	év hónap		
	b) Tanári szolgálati ideje 1935. július 1-ig összesen:	év hónap		

13	(Ez a kérdés csak azokra a tanerőkre vonatkozik, akik az 1934/35. tanév folyamán jutottak első ízben állandó alkalmazáshoz) Mi volt a foglalkozása tanári (tanítói) oklevelének megszerzésétől tanári (tanítói) alkalmaztatásáig?		
14	Ebben az iskolában mely tárgy(ak)at tanít és hetenként hány órában? (Mind a rendes, mind a rendkívüli tárgyak feleltendő)	Tárgy	Óra
		Tárgy	Óra
15	Milyen megbízatása van még az iskolánál a tanításon kívül? (Osztályfőnök, könyvtárőr, szertárőr stb.)		
16	Ha más tanintézetnél is van tanári (tanítói, hitoktatói) alkalmaztatása, akkor	a) ennél az iskolánál való alkalmaztatása fő- vagy mellékfoglalkozásnak tekintendő-e?	főfoglalkozásnak — mellékfoglalkozásnak
		b) mely iskolá(k)ban tanít még? (Az iskola pontos címe)	
17	Más, nem tanári (tanítói, hitoktatói) alkalmaztatása, állása, foglalkozása vagy megbízatása:		
18	Volt-e katona?	nem — igen, a háború előtt — alatt — után	
19	Van-e leventeoktatói képesítése?	van — nincs	
20	Működött-e az 1934/35. tanév folyamán mint leventeoktató?	igen — nem	
21	Részvett-e mint hallgató	a) tanári (tanítói) továbbképző tanfolyamon?	igen — nem
		b) iskolán kívüli népművelési előadóképző tanfolyamon?	igen — nem
		c) egyéb (milyen) tanfolyamon?	
22	Működött-e az 1934/35. tanév folyamán mint iskolán kívüli népművelési előadó?	igen — nem	
23	Betegség miatt hány napot mulasztott az 1934/35. tanév folyamán?		

Kelt 1935. évi hó n.

aláírás.

személyzetéről részletes ismertetés tehát ezideig nem jelent meg.

Figyelembe kell azonban vennünk egyrészt, hogy az említett adatközlés a régi Magyarország (és külön Horvát-Szlavonországok) tanítószemélyzetére vonatkozott, amikor a népesség felekezeti, valamint anyanyelvi megoszlása és ez utóbbival kapcsolatban idegen nyelvismerete is a mai helyzettől lényegesen eltért, másrészt pedig, hogy az azóta eltelt három évtized folyamán a közoktatásügy szervezete is nagyarányú változásokon ment keresztül.

S még inkább hangsúlyoznunk kell azt a körülményt, hogy az említett tanulmány által felölelt és az azt közvetlenül megelőző időszak a népoktatásügy terén az erőteljes fejlődés korszaka volt. Ennek következtében a tanítószemélyzet kormegoszlása, valamint szolgálati idő szerint való tagoltsága nagy mértékben eltér a mai viszonyoktól és a tanítószemélyzet családi viszonyai is lényegesen mások. Az a korszak a fiatal tanítószemélyzet korszaka volt, amit a kormegoszlás, különösképpen azonban a szolgálati idő szerint való tagozódás igazol.

A szóbanforgó régi adatfelvétel vizsgálódásának rendszere is természetesen eltérő a mostanítól. Így pl. nem terjeszkedett ki a családi állapot megállapításán kívül az egyéb családi viszonyok (a házasság időtartama, a házastárs foglalkozása, a gyermeklétszám, stb.) kutatására, valamint az alkalmaztatásra való várakozás időtartamát sem tudakolta. De erre annakidején nem is volt szükség. Az akkori eltérő viszonyok más célokat és más feladatokat állítottak a kutató elé. Ezért az adatok összehasonlítása is csak néhány főbb vonatkozásban lehetséges. Idevonatközlően a következő összehasonlításra alkalmas adatokat közölhetjük:

	Az elemi mindennapi iskolák tanítószemélyzete		A felső nép- és polgári iskolák tanítószemélyzete		A képzőintézetek tanítószemélyzete	
	1907/8	1934/5	1907/8	1934/5	1907/8	1934/5
S z á z a l é k						
Férflak:						
20 évnél fiatalabb	1.9	0.0	0.1	—	0.5	—
20—29 éves	37.3	20.9	28.4	10.4	20.3	10.8
30—39 „	23.8	32.2	32.3	33.1	36.5	23.9
40—49 „	21.0	27.4	21.0	32.5	25.2	26.7
50—59 „	11.8	18.0	14.6	19.8	12.5	33.0
60 éves v. idősebb	4.2	1.5	3.6	4.2	5.0	5.6
Nők:						
20 évnél fiatalabb	3.7	—	1.3	—	—	—
20—29 éves	52.2	16.1	40.6	19.1	27.7	17.6
30—39 „	24.6	37.1	30.7	31.1	43.8	36.8
40—49 „	14.0	29.1	19.1	35.5	18.3	24.4
50—59 „	4.6	15.9	6.8	19.8	8.0	17.5
60 éves v. idősebb	0.9	1.8	1.5	4.5	2.2	3.7

	Az elemi mindennapi iskolák tanítószemélyzete		A felső nép- és polgári iskolák tanítószemélyzete		A képzőintézetek tanítószemélyzete	
	1907/8	1934/5	1907/8	1934/5	1907/8	1934/5
S z á z a l é k						
Férflak:						
1 év	5.8	4.3	15.2	3.7	13.6	4.0
2—4 „	14.3	6.8	12.2	9.2	13.4	8.8
5—9 „	18.5	19.9	18.3	18.9	17.1	16.3
10—19 „	25.3	28.3	24.4	31.2	29.8	19.1
20—29 „	19.9	26.9	18.9	24.5	17.1	41.0
30 v. több év	16.2	13.8	11.0	12.5	9.0	10.8
Nők:						
1 év	8.9	3.0	14.8	4.6	7.2	8.5
2—4 „	20.8	5.9	16.9	7.1	10.7	15.7
5—9 „	29.0	25.6	22.8	15.1	25.4	22.3
10—19 „	24.8	32.2	26.1	36.1	37.9	26.0
20—29 „	11.8	25.0	13.8	27.3	12.0	15.9
30 v. több év	4.7	8.3	5.6	9.8	6.8	11.6

	Férflak:		Családi állapot.		Nők:	
	1907/8	1934/5	1907/8	1934/5	1907/8	1934/5
Nőtlen	25.2	19.1	41.5	21.3	34.2	27.5
Nős	72.2	78.6	55.2	75.5	61.0	68.1
Özvegy	2.2	1.5	2.7	1.8	3.9	2.8
Törv. elvált	0.4	0.8	0.6	1.4	0.9	1.6
Nők:						
Hajadon	67.1	50.6	74.7	59.7	89.4	85.5
Férjes	27.7	39.4	20.9	32.6	9.8	11.1
Özvegy	4.2	6.6	3.2	4.9	0.4	2.3
Törv. elvált	1.0	3.4	1.2	2.8	0.4	1.1

A szolgálati idő tagolására nézve meg kell említenünk, hogy az a szembeállított két tanévben nem teljesen egyező. Az 1934/5. tanévi adatok ugyanis a fenti kimutatásban feltüntetett 5—9-es évcsoport helyett az 5—10, a 10—19-es helyett a 11—20 (és így tovább) év óta szolgálatot teljesítő tanerők arányát tüntetik fel. Az 1907/8. tanév első évtizedével szemben tehát az 1934/5. tanévben hat év összefoglalása áll, a további korcsoportokban pedig az évtizedek (évtizedek) egy évvel eltolódnak.

Ennek dacára az arányszámokból élesen kidomborodik az a nagy különbség, amely a két időpont között a tanítószemélyzet szolgálati ideje és ezzel kapcsolatban a kormegoszlás terén fennállott és az eltérések tekintetében természetesen annál nagyobbak, minél távolabbi tanévekre nézve hasonlítjuk össze a tanítószemélyzet idevonatközlő adatait. Az idézett tanulmány az elemi mindennapi iskolák tanítóinak szolgálati idő szerinti való megoszlását az 1871/2. tanévi állapotnak megfelelően is közli. Ezek az adatok 63 év alatt a következőképpen módosultak:

	Az elemi mindennapi iskolák tanítói (férflak és nők):	
	1871/2-ben	1934/5-ben
S z á z a l é k		
A szolgálati idő		
5 vagy kevesebb év	32.2	14.3
6—10 év	17.8	18.3
11—20 év	24.2	30.0
21—30 év	14.3	26.0
31 vagy több év	11.5	11.4

Végeredményben tehát az előző érdekes és értékes adatokban egyébként rendkívül bővelkedő részletes ismertetések megjelenése óta bekövetkezett változások a tanítószemélyzet főbb viszonylataiban oly nagy különbségeket idéztek elő, hogy a mai helyzet egyes

2. Az adatok feldolgozásának módszere.

A hegyűjtött statisztikai lapok részletes feldolgozásának előkészítésénél két olyan körülményre kellett különös gondot fordítani, amelyek figyelmen kívül hagyása a tanszemélyzet viszonyainak áttekintésénél téves következtetésekre vezethettek volna. Az egyik a fő- és mellékfoglalkozású tanerők adatainak különválasztása, a másik pedig a többszörös számbavétel kiküszöbölése mind a tanszemélyzet, mind pedig a tanszemélyzet gyermeklétszámának a megállapításánál.

Általánosságban azt mondhatjuk, hogy az oktatásügyet ellátók túlnyomó részének a tanítás egyedüli vagy főfoglalkozásul szolgál a tanonc- és szakiskoláktól eltekintve aránylag kevés azoknak a száma, akik a tanítás körén kívül eső főfoglalkozás mellett csupán mellékfoglalkozásként tanítanak. Kétségtelen azonban, hogy a tanszemélyzet e két csoportjának a jelentősége a közoktatásügy szervezésében lényegesen eltérő, érdekkörük és gyakran életviszonyaik is különbözőek és a velük szemben támasztott követelmények sem azonosak. Nem sorozhatók ugyanis a tulajdonképpeni tanítói és tanári karhoz azok, akik — sok esetben megfelelő pedagógiai képesítés nélkül — főképp nem kötelező mellékfoglalkozásukat vagy pedig csupán gyakorlati ügyességeket adnak elő. Jóllehet a tanszemélyzetnek ez a csoportja több szempontból is figyelmet érdemel, a vizsgálódásnak csak e csoport keretein belül — tehát a főfoglalkozású tanerőktől elkülönítve — lehet jelentősége.

Ezért a részletes feldolgozások megkezdése előtt gondoskodás történt a főfoglalkozású és mellékfoglalkozású tanszemélyzet adatbevallásainak különválasztásáról és a két csoport adatai a tájékoztatás szükségességének megfelelő szempontok szerint kerültek feldolgozásra.

Az a körülmény továbbá, hogy az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséről az iskolák vezetősége gondoskodott és pedig oly módon, hogy az iskolánál alkalmazott összes tanerőkkel kiállította a statisztikai lapot, a több iskolánál működő egyének többszörös számbavételét eredményezte.

A tanszemélyzetre vonatkozó adatok általában kétféle szempont szerint csoportosítha-

jelenségeinek mérlegeléséhez az ilyen távoli időszakból származó tájékoztatások segítőkészt már alig nyújthatnak. Éppen ezért beszámolóink csupán az utolsó adatfelvétel eredményeinek ismertetésére szorítkozik s a multa nézve csak a tanerők létszámát közli.

Kutathatjuk ugyanis azt, hogy az egyes iskolákban hány tanító vagy tanár látja el az oktatást, tekintet nélkül arra, hogy a számbavett egyének csak egy iskolánál tanítanak-e vagy pedig több iskolánál is működnek. Az egyes iskoláknak tanerővel való ellátottsága szempontjából kétségtelenül ez a helyes módszer. Akkor azonban, amikor valamely iskola-fajnak, különösképpen pedig, ha az egész közoktatásügynek a tanszemélyzetéről akarunk képet alkotni, a többszörös számbavétel zavaró hatását ki kell küszöbölünk. Téves következtetésre jutnánk pl. a tanerők felekezeti megoszlása, működési ideje, gyermeklétszáma stb. tekintetében, ha azokat az eléggé jelentékeny számú egyéneket, akik több iskolánál is tanítanak, alkalmaztatásuk számának megfelelően többször szerepeltetnénk. Ennek elkerülése érdekében a feldolgozási munkálatok előkészítése során intézkedés történt arra nézve, hogy a többes alkalmazású tanerők lapjai együvé kerüljenek még abban az esetben is, ha a többes alkalmazás különböző iskolafajok keretében fordult elő. Ily módon csak egy és pedig az a statisztikai lap került feldolgozásra, amelyet az adatszolgáltató a főfoglalkozásának tekintett, illetőleg óramegosztás esetében legnagyobb elfoglaltságot jelentő alkalmaztatási helyén töltött ki, amikor is a másutt való oktatói működés adatai szintén erre a lapra jegyeztettek fel.

A részletes feldolgozást előkészítő munkálatok során kellett arról is gondoskodni, hogy a tanerőházaspárok adatbevallásain kétszerezsen feltüntetett gyermeklétszám a valóságnak megfelelően csak egyszer vétsék figyelembe. Ennek érdekében a férj és feleség lapjainak behasonlításakor az azonos gyermeklétszám a feleség lapján töröltetett, az esetleges előző házasságból származó gyermekek száma pedig a feleség lapjáról a férj lapjára vezetett át.

Az iskolánként megállapított, valamint a fő- és mellékfoglalkozás szerint elkülönített tanszemélyzet számát a tárgyalt tanévben iskolafajok szerint az 1. sz. tábla ismerteti. Az összes iskolafajokat összefoglalva tehát a tanszemélyzet 97.6%-a főfoglalkozásként és 2.4%-a más irányú főfoglalkozás mellett mellékfoglalkozásként látja el az oktatást. A te

nonciskolák és szakiskolák kivételével a mellékfoglalkozású tanszemélyzet aránya általában nem magas. Igen jelentős azonban az a különbség, amely a tanszemélyzet számának iskolánként és személy szerint való megállapítása között mutatkozik. Az adatok szerint a több iskolánál működő tanerők többszörös számbavétele (figyelmen kívül hagyva az elemi mindennapi iskolák tanítóinak az elemi továbbképző iskolákban való foglalkoztatását), több, mint 2.000-rel növeli a tanszemélyzet tényleges számát, ami egyben azt is jelenti, hogy a főfoglalkozású tanerők ennek a számnak megfelelő esetben fejtenek ki mellékfoglalkozásként más iskolában oktatói tevékenységet. (Ezzel a kérdéssel később még részletesebben fogunk foglalkozni.)

Az előkészítő munkálatok befejezése után a főfoglalkozású tanszemélyzetre vonatkozó részletes adatfeldolgozások céljára 9 tábla szolgált, a férfiak és nők adatainak teljes elkülönítése mellett. Az első 3 táblán az adatok a különböző iskolafajokon belül az iskolák összes jellegcsoportjai szerint való részletezésben dolgoztattak fel, míg a többi táblák a 6 főcsoportra és pedig az állami, községi, római katolikus, református és egyéb felekezeti, valamint az egyéb jellegű iskolacsoportokra vonatkozó eredmények megállapítására szorítottak.

Az 1. sz. feldolgozási tábla azt vizsgálta, hogy a tanszemélyzet tagjai közül hányan tanítanak csak egy iskolánál és hányan több és milyen fokozatú iskolánál. Kiterjedt továbbá ez a tábla a tanerők katonai szolgálata

3. Az óvóintézeti személyzet.

Az óvószemélyzetre vonatkozó részletes adatokat a három óvóintézeti típusnak megfelelően csoportosítottuk. Az okleveles egyéneken kívül a feldolgozás kiterjedt a vezető és kisegítő dajkákra is, az óvóintézetek által foglalkoztatott cselédekre azonban nem. Az 1934/5. működési év folyamán adatgyűjtésünk ezen az alapon 2.525-ben állapította meg az óvószemélyzet összes számát, akik közül 2.328 (92:2%) rendes kisdédóvóban, 60 (2:4%) állandó és 137 (5:4%) nyári menedékházban működött. (Az intézetek jellege szerint részletezett adatokat lásd a táblás rész 1., 2., 13. és 14. tábláin.)

Az óvószemélyzet tagjai között fő- és mellékfoglalkozás szerint nem tehető különbség. A rendes kisdédóvóintézeti, valamint az állandó menedékházi alkalmazottaknál ugyanis az egésznapos elfoglaltság megfelelő magasabb képzettség esetében is kizárja azt lehetőséget, hogy valaki egyidejűleg vala-

tára, valamint a leventeoktatói és az iskolán kívüli népműveléssel kapcsolatos tevékenységre is. A 2. és 3. sz. táblák a tanszemélyzet képesítését tüntetik fel, a többes képesítésükénél kiemelve a pedagógiai szempontból legmagasabbat és részletezve a többi képesítést is.

A 4—7. sz. táblák kombinatív feldolgozásokra szolgáltak. Vizsgálat tárgyát alkotta: a *korosztályok* szerint részletezett tanszemélyzet megoszlása szolgálati idő, családi állapot, a házasság időtartama és a gyermeklétszám tekintetében; a *családi állapot* és a *házasság időtartama* szerint csoportosított létszám megoszlása a házastárs foglalkozása, a gyermeklétszám és szolgálati idő szerint; a *szolgálati idő* egybevetése az alkalmaztatás minőségével, az oklevél kiadásának évével, a felekezeti és anyanyelvi adatokkal, valamint az idegen nyelvtudással; végül a gyermeklétszám nagyságának változása a házasság időtartama és a házastárs foglalkozása szerint.

A 8. sz. feldolgozási tábla a *tanerőházaspárok* főbb adatainak a vizsgálatára terjedt ki, a 9. sz. tábla pedig *törvényhatóságok* szerint való részletezésben tüntette fel a különböző jellegű iskolák tanerőlétszámát, valamint a házaspárok házasállásának foglalkozását és a házaspárok gyermeklétszámát.

Az eredménymegállapításnak ez a rendszere az alsó-, a középfokú és a szakiskolák főfoglalkozású tanszemélyzetére terjedt ki, míg az óvószemélyzetre, valamint a mellékfoglalkozású tanerőkre s természetesen a főiskolák tanszemélyzetére nézve a vizsgálódás csak szűkebb körre szorítkozott.

mely iskolánál is működnek vagy egyéb foglalkozást rendszeresen űzhessen. Másrészt pedig a nyári menedékházak az óvószemélyzetet csak a megfelelő időszakban foglalkoztatják s ezért az ott való működés főfoglalkozásnak nem tekinthető. Ez az oka annak, hogy az óvószemélyzetnek intézetenként és egyénekenként megállapított száma között csak lényegtelen különbség mutatkozik. Az adatgyűjtés intézetenként (amikor mindenki annyiszor szerepel, ahány intézetnél működik) 1.700, egyénekenként pedig 1.688 okleveles és vezető óvónőt vett számba. A 12-öt kitevő különbség onnan ered, hogy 9 róm. kat. és 1 gör. kat. elemi iskolában működő tanítónő, valamint 2 rendes kisdédóvóintézeti óvónő nyári menedékházat is vezetett, akiket azonban adatfeldolgozásunk főfoglalkozási helyükön mutat ki.

Az óvószemélyzet képesítés szerint való megoszlásáról a következő adatok tájékoztatnak:

	Rendes óvóintézet		Állandó menedékház		Nyári menedékház	
	szám	%	szám	%	szám	%
Tanítónői oklevél	30	1:3	1	1:7	20	14:6
Óvónői oklevél	1.502	64:5	28	46:6	21	15:3
Képesített vezető dajka	1	0:0	18	30:0	16	11:7
Nem képesített vezető dajka	2	0:1	1	1:7	48	35:0
Dajka	793	34:1	12	20:0	32	23:4
Összesen	2.328	100:0	60	100:0	137	100:0

Az összes óvószemélyzet közül tehát 2% tanítónői, 61:4% óvónői oklevéllel rendelkezik, míg 36:6%-nak nincs oklevele. A nem okleveles vezetők (dajkák) száma az ismertté működési évben már lényegtelen, összes számuk 86-ot tett, de közülük 35-nek az óvóintézet vezetéséhez képesítése volt. (Megemlíthetjük még, hogy a feltüntetett óvószemélyzetek kívül az összes óvóintézetek az 1934/5. működési évben még 496 kisegítő cselédet is foglalkoztattak.)

Az óvószemélyzet családi állapot szerint való megoszlását a következő adatok ismer-
tetik:

	Összesen		Az óvószemélyzet közül hajadon férjes özv. törv. elv. Százalék			
	szám	%	szám	%	szám	%
Rendes kisdédóvók	328	55:0	29:4	11:6	4:0	
Állandó menedékházak	60	58:4	18:3	20:0	3:3	
Nyári menedékházak	137	64:2	17:5	16:1	2:2	
Összesen	2.525	55:6	29:5	12:0	3:9	

Ebből:

oklevele van	1.602	60:8	26:2	8:8	4:2
oklevele nincs	923	46:6	32:5	17:6	3:3

A családi állapot tekintetében a különböző képesítésű óvószemélyzet között lényeges különbség mutatkozik. Az oklevéllel rendelkezők 60:8%-a hajadon, a dajkák közül pedig csak 46:6%. Ez a különbség méginkább feltűnő, ha figyelembe vesszük, hogy az okleveles óvószemélyzet kormegoszlása sokkal kedvezőtlenebb, mint a dajkáké. Ez utóbbiaknak ugyanis 33:7%-a volt 25 évesnél fiatalabb (19:0% még a 20. életévet sem haladta túl), az óvónőknek pedig csupán 4:3%-a.

Ha az óvószemélyzet családi állapot szerint való megoszlását egybevetjük a főfoglalkozású női tanerők ugyanilyen megoszlásával, kitűnik, hogy a férjes nők aránya az óvószemélyzet között jóval alacsonyabb, mint a női tanerők között, a hajadonok és özvegyek aránya pedig lényegesen magasabb. Főképp a dajkák között igen sok az özvegy.

Adatgyűjtésünk a házaspárok és dajkák férjének a foglalkozását is tudakolta. Az idevonatkozó eredmények a következők:

A férj foglalkozása	Az okleveles férjes óvószemélyzet		Az összes száma
	szám	%	
Tanerő	83	1	84
Egyéb közszolgálati alkalmazott	111	32	143
Nyugdíjas	51	8	59
Egyéb foglalkozású	131	188	319
Ismeretlen foglalkozású	15	44	59
Kereset nélkül	29	27	56
Összesen	420	300	720

A 84 óvónő közül, akiknek a férje tanerő, 76 elemi iskolai, 1 iparostanonc-iskolai tanítónak, 3 polgári iskolai, 2 középiskolai, 1 ipari és 1 gazdasági szakiskolai tanárnak a felesége.

A nem tanerő házaspárok számának a férj foglalkozása szerint való megoszlását a következő adatok tüntetik fel:

A férj foglalkozása	Az oklevéllel működő férjes óvónők és dajkák száma		Az oklevél nélküli működő férjes óvónők és dajkák száma	
	összesen	ebből Budapest	összesen	ebből Budapest
Östermelés:				
Önálló	3	—	13	—
Tisztviselő	3	1	—	—
Segédcselvény	—	—	4	—
Iparfoglalkozás:				
Önálló	15	2	17	3
Tisztviselő	50	18	—	—
Segédcselvény	7	3	112	45
Értelmiségi szabadfoglalkozás:				
Orvos	4	1	1	—
Mérnök	6	—	—	—
Ügyvéd	5	1	—	—
Egyéb értelmiség:				
önálló	5	5	—	—
tisztviselő	4	4	—	—
Közszolgálat:				
Pap	3	—	—	—
Katonatiszt	1	—	—	—
Katonaaltiszt	3	—	1	—
Orvos	3	—	—	—
Állatorvos	1	—	—	—
Községi jegyző	16	—	2	—
Székesfővárosi tisztviselő	12	12	—	—
Egyéb közszolgálat				
összesen	72	13	29	21
Ebből: főtisztviselő	5	2	—	—
altiszt	—	—	29	21
Tisztviselő k. m. n.	23	10	—	—
Nyugdíjas közszolgálati alkalmazott összesen	40	10	6	5
Ebből: főtisztviselő	4	1	—	—
altiszt	5	1	4	4
Egyéb nyugdíjas				
összesen	11	3	2	1
Ebből altiszt	—	—	2	1
Napszámos k. m. n.	—	—	31	7
Egyéb foglalkozású:				
önálló	6	—	2	—
alkalmazott	—	1	8	2
Ismeretlen foglalkozású	15	4	44	18
Kereset nélkül	29	9	27	13
Összesen	337	97	299	115

tanítás intenzitásának formális változása. Lényegileg ugyanis a tanítás intenzitása nem csupán a tanulók és a tanerők számarányától függ, hanem befolyásolja azt a tanterv, a tanerők képzettsége, a tanítás heti óraszám, valamint az oktatás módja is. Ezek tekintetében pedig a háború óta lényeges változás állott elő.

A tanszemélyzet száma háromféle szempontból érdemel figyelmet. Az első, hogy mekkora a fő- és a mellékfoglalkozású tanerők *tényleges* száma, a második, hogy mekkora az *iskolánként* számbavett tanerőlétszám és harmadszor, hogy a tanulók számához hogyan aránylik az oktatószemélyzet száma. Nem érdektelen továbbá annak vizsgálata sem, hogy az elmúlt évtizedek folyamán a tanszemélyzet számában nemek szerint milyen változás következett be.

Az 1. sz. tábla az idevonatkozó adatokat iskolafajok szerint tünteti fel. Az adatok alapján — elsősorban az utolsó évtized változásait nézve — az elemi népiskolák főfoglalkozású tanítóinak a számánál erőteljes fejlődés észlelhető, amennyiben egy évtized alatt a férfitanítók száma 9·4%-kal, a nőké pedig 31·9%-kal gyarapodott. Ezek az arányszámok gróf Klebelsberg Kunó iskolaépítési akciójának nagy arányait tükrözik vissza. Ezzel kapcsolatos az önálló szaktanítós gazdasági népiskolák tanerőlétszámának a gyarapodása is. (A férfitanítók száma 10 év alatt 44·6%-kal és a nőké 71·7%-kal emelkedett.)

Az összes iskolafajok között a legnagyobb mértékben a tanonciskolák főfoglalkozású tanerőinek a száma nőtt, még pedig a férfiaké 175·3%-kal és a nőké 132·5%-kal. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy nem a tanonciskolákban szervezett tanítói állások száma szökkent fel ilyen nagyon, hanem csupán a főfoglalkozásként működő tanerőké (akik többsége tehát nem rendszeresített állást töltött be). Kétségtelen, hogy ez alatt az idő alatt a szervezett rendszeres tanítói állások száma is jelentékenyen emelkedett, elsősorban pedig a törvényhatósági jogú városokban, erre nézve azonban adatokkal nem rendelkezünk. Kedvező fejlődés mutatkozik még a tanítónők képző-intézetek, a polgári, valamint a középiskolák tanerőlétszáma tekintetében is, de mindhárom iskolafajnál csak a nők számának a javára. (Az előbbi sorrendben a gyarapodás 67·3%-os, 9·8%-os, illetőleg 72·4%-os.)

A tanszemélyzet számát az iskolák számához mérve, a tanerőlétszám növekedése a háborúelőtti időszakhoz képest még inkább ki-domborodik. Erre nézve a következő adatok tájékoztatók:

Az iskolák fokozata	A főfoglalkozású tanerők közül egy iskolára jutott			
	1912/3-ban		1934/5-ben	
	férfi	nő	férfi	nő
Elemi mindennapi iskolák	1·38	0·63	1·58	1·26
Önálló (szaktanítós) gazd. továbbképző iskolák	1·17	0·48	1·74	1·91
Tanonciskolák	0·07	0·10	1·10	0·47
Polgári iskolák	2·97	3·98	3·28	5·28
Óvónők képző-intézetek	0·22	1·56	1·75	5·00
Tanítók képző-intézetek	7·81	—	10·21	—
Tanítónők képző-intézetek	1·60	5·83	1·39	9·25
Középiskolák	13·81	1·42	14·19	3·96
Felső kereskedelmi iskolák	8·74	0·35	8·65	3·31
Felső mezőgazdasági iskolák	—	—	7·50	—

Ebben a vonatkozásban tehát csupán a tanítónők képző-intézetek, valamint a felső kereskedelmi iskolák férfitanerőinek az arányszámánál mutatkozik némi visszaesés, míg a többi iskolafajknál a tanszemélyzet átlagszáma — különösképpen pedig a nőké — lényegesen javult.

A főfoglalkozású tanerők létszámának változását még a *tanulók* számához mérten is vizsgálhatjuk. Figyelembe kell azonban venni, hogy a tanulók száma sokkal változó-konyabb, mint az iskoláké s így átmenetileg annál nagyobb hullámzásoknak van kitéve. Ennek az összehasonlításnak az alapján kapott jelzőszámok tehát kevésbé hű kifejezői a tanerők létszámváltozásának. Különösen a háború miatt elmaradt születések következtében hullámzott nagyobb mértékben az elmúlt évtized folyamán a tanulók száma.

A nyilvános tanulók és a főfoglalkozású tanerők viszonyozása az elmúlt két évtized alatt a különböző fokozatú iskolákban a következőkben változott:

Az iskolák fokozata	A nyilvános tanulóknak egy főfoglalkozású tanerőre jutott száma			
	1912/3	1924/5	1929/30	1934/5
	t a n é v b e n			
Elemi mindennapi iskolák	57·0	41·9	47·6	49·5
Önálló (szaktanítós) gazd. továbbképző iskolák	93·2	132·5	61·7	99·2
Tanonciskolák	929·0	298·1	156·7	69·5
Polgári iskolák	26·1	24·0	16·8	25·7
Óvónők képző-intézetek	19·5	6·9	10·7	13·8
Tanítók képző-intézetek	11·6	8·6	14·6	15·5
Tanítónők képző-intézetek	16·0	8·7	16·4	17·0
Középiskolák	20·1	19·7	19·1	21·3
Felső keresk. iskolák	20·8	20·8	18·3	14·4
Felső mezőgazd. iskolák	—	—	12·0	13·7

A viszonyozásokból a különböző fokozatú iskoláknál különböző időszakokban tükröző-

dik vissza a háború alatt született gyerebb korosztályok beiskolázott alacsonyabb létszáma. A tanonciskolák viszonyozásainál pedig két körülménynek a hatása jut kifejezésre, az egyik, hogy a háború előtt a tanoncok oktatását kevés kivétellel mellékfoglalkozású tanerők látták el és a másik, hogy az elmúlt évtizedben a tanoncok száma igen nagy mértékben csökkent, a főfoglalkozású tanítóké pedig emelkedett.

A közölt átlagszámoktól természetesen iskolafenntartók, valamint az egyes iskola-egységek szerint igen nagy eltérések mutatkoznak, ezeknek részletes kutatása azonban már feladatunk körén kívül esik.

A főfoglalkozású tanszemélyzet létszámalkulásával kapcsolatban még a férfiak és nők arányszámának a változásáról kell számot adnunk. Erről a következő adatok tájékoztatók:

5. Az oktatószemélyzet mellékfoglalkozása a tanítás terén.

Mint már előbb is említettük, a tanszemélyzet iskolánként való számbavétele módját nyújtott annak megállapítására, hogy hányan vannak egyidejűleg több azonos vagy különböző fokozatú iskolánál is alkalmazásban. A 2. sz. tábla összefoglaló adatai szerint (a részletes adatokat l. a táblás rész 15. sz. tábláján) egyetlen olyan iskolafaj sincs, amelynek tanszemélyzetéből többen vagy kevesebben valamely más fokozatú iskolánál is ne tanítanának.

A tanerők személy szerinti létszámának megállapítása végett természetesen mellékfoglalkozásnak kellett tekinteni mindazokat az eseteket, amikor valamely tanerő egynél több iskolában tanított. Ez a megállapítás azonban nem minden esetben helyes, elsősorban pedig nem azoknak az egytanerős elemi mindennapi iskoláknak a tanítóinál, amely iskolák mellett továbbképző iskola is működik. Az adatok elbírálásánál tehát ezt a körülményt figyelembe kell venni.

A 2. sz. táblán közölt adatok alapján megközelítő pontossággal összeállítható az iskolánként számbavett tanerőlétszám (az iskolacsonort főfoglalkozású tanszemélyzete + a más

6. Az oktatószemélyzet képzése.

A tanszemélyzet képzését kétféle irányban tehetjük vizsgálódás tárgyává, egyrészt, hogy a tanerők rendelkeznek-e a munkakörüknek megfelelő képzettséggel, másrészt pedig, hogy az előírt képesítésen kívül hányan van annál magasabb fokozatú iskolára jogosító vagy különleges irányú képzése.

Az iskolák fokozata	A nők arányszáma a főfoglalkozású tanerők között az 1912/3. 1924/5. 1929/30. 1934/5. tanévben			
	S	Z	A	A
	l é k			
Elemi mindennapi iskolák	31·1	39·8	43·7	44·3
Önálló (szaktanítós) gazd. továbbképző iskolák	28·9	48·0	53·3	52·3
Tanonciskolák	60·2	32·6	33·9	30·0
Polgári iskolák	57·3	57·3	56·6	61·7
Óvónők képző-intézetek	87·5	75·0	69·0	74·1
Tanítók képző-intézetek	—	0·5	0·5	—
Tanítónők képző-intézetek	78·5	75·1	80·2	87·0
Középiskolák	9·3	13·5	15·4	21·8
Felső keresk. iskolák	3·9	22·7	26·6	27·6
Felső mezőgazd. iskolák	—	—	—	—
Általában	31·1	38·9	42·0	43·7

A nők arányszáma tehát két évtized alatt az összes iskolákban 31·1%-ról 43·7%-ra emelkedett, vagyis a nők térfoglalása a közoktatásügy keretében lényegesen bővült. A női munkaterület szempontjából azonban még a kiseddév-intézeteket is figyelembe kell vennünk, amelyeknek óvószemélyzete a közölt adatokban nem szerepel.

iskolafaj főfoglalkozású tanerői közül a mellékfoglalkozásként működő tanszemélyzet + a csak mellékfoglalkozású tanerők száma). Ennél az összeszámlálásnál tehát minden tanerő annyiszor szerepel, ahány iskolánál működött. Az 1. sz. tábla idevonatkozó eredményei a közölt számítás eredményeivel szemben egyes iskolafajoknál mégis eltérést mutatnak, aminek oka az, hogy a 2. sz. tábla nem tünteti fel azokat az eseteket, amikor valamely tanerő kettőnél több azonos fokozatú iskolánál tanít (pl. ha valamely polgári fiúiskolánál főfoglalkozásként működő tanár két más polgári iskolánál is tanít, a 2. sz. táblán nem 3, hanem csak két egységgel szerepel), valamint a csak mellékfoglalkozású tanerők is csupán *tényleges* számuk szerint szerepelnek, tehát nem annyiszor, ahány iskolában működnek.

Végeredményben az összes *főfoglalkozású férfitanerők* közül 51·9% és a *nők* közül 29·8% tanít *mellékfoglalkozásként* egynél több azonos vagy más fokozatú iskolában. A többes foglalkozás túlnyomó többsége az elemi továbbképző és a tanonciskolákkal kapcsolatos.

E kétféle szempontnak megfelelően kétféle feldolgozás is készült. Az *első feldolgozásnál a tanerők annyiszor szerepelnek, ahányféle képesítésük van*, a másodiknál pedig csupán a legmagasabb képesítést vettük figyelembe. (Ez utóbbi feldolgozás eredményeit l. a táblás rész 16. számú tábláján.) A kétféle adatössze-

4. A középfokú iskolák tanerőinek képzettsége — Diplômes du personnel enseignant des écoles de degré moyen.

Sorszám — Numéros d'ordre	A képzés megnevezése Indication du diplôme	Corps enseignant des													
		A polgári iskolák — Écoles dites bourgeoises		écoles normales						écoles					
		Az óvónő — maternelle		A tanító — primaires d'instituteurs			A tanítónő — d'institutrices			A középiskolák secondaires		A felső- keresk. — de commerce mezőgazd. agric. de degré moyen — iskolák			
t a n e r ő i															
		férfi — hommes		nő — femmes		férfi — hommes		nő — femmes		férfi — hommes		nő — femmes		férfi — hommes	
	A tanerők összes száma. <i>Nombre total du personnel enseignant.</i>	1.320	2.127	7	20	194	50	333	2.370	662	424	162	30		
	<i>Ebből:</i> <i>Dont:</i>														
1	Óvónő	—	28	—	2	—	—	3	—	3	—	—	—		
2	Elemi isk. tanító	430	933	3	7	76	10	132	40	79	16	17	9		
3	Gazdasági szaktanító	1	5	—	—	3	—	12	—	—	—	—	2		
4	Polgári isk. tanár	895	1.544	4	9	74	13	158	6	112	7	15	14		
5	Polgári iskolai rajzszakos tanár	76	105	—	1	20	3	14	1	4	—	—	—		
6	Képzőintézeti tanár	22	30	5	6	83	12	135	3	26	3	6	—		
7	Középiskolai tanár	168	134	—	2	44	15	57	2.036	426	240	78	7		
8	Középiskolai rajzszakos tanár	65	14	—	—	—	2	9	164	38	—	—	—		
9	Felső keresk. isk. tanár	8	6	—	—	—	—	2	10	4	236	72	—		
10	Testnevelési tanár	100	178	1	4	12	—	18	162	80	24	17	1		
11	Egészségtanár	13	21	—	—	—	—	—	3	1	2	2	—		
12	Ének-, zenetanár	43	53	1	2	21	10	35	24	51	—	1	—		
13	Egyéb tanár	7	1	1	1	4	5	—	30	1	—	—	—		
14	Tornatanító	28	54	—	—	9	1	46	9	—	1	2	—		
15	Ének-, zenetanító	14	39	1	—	5	—	2	21	3	2	1	—		
16	Rajztanító	12	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
17	Kézimunkatanító	54	192	1	—	7	—	24	—	20	—	—	—		
18	Idegnyelvtanító	—	—	—	—	—	—	6	14	15	5	1	—		
19	Gyors-, gép-, szepirástanító	20	54	—	—	—	—	—	83	20	42	36	—		
20	Egyéb tanító	13	34	—	—	—	—	6	3	4	—	1	—		
21	Pap	—	—	—	—	15	17	—	438	—	2	—	1		
22	Jog- vagy államtudor	18	—	1	—	2	—	—	26	—	22	—	—		
23	Orvos	14	20	—	—	—	—	—	3	—	4	2	—		
24	Bölcsészettudor	36	39	1	—	20	4	12	560	79	87	26	—		
25	Egyéb főiskolai oklevél	17	1	—	—	—	—	—	15	—	2	—	—		
26	Közgazd.-tudományi oklevél	14	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	2		
27	Gazdasági akadémiai okl.	10	1	—	—	5	—	1	—	—	1	—	7		
28	Tornatanfolyam	55	63	—	2	10	—	—	54	20	15	4	—		
29	Rajz- vagy szakrajz- tanfolyam	46	39	—	—	—	—	—	13	6	1	—	2		
30	Gyors-, gépirástanfolyam	—	35	—	—	—	—	—	26	14	—	—	—		
31	Kézimunka	36	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
32	Mezőgazd. szakisk. és tanfolyam	43	26	—	—	3	—	9	7	3	6	—	4		
33	Ipari szakisk. és tanfolyam	6	54	—	—	3	—	6	13	6	—	—	—		
34	Egyéb tanfolyam	17	20	—	1	4	—	5	21	9	21	4	1		

1. Institutrices d'école maternelle. 2. Instituteurs d'école primaire. 3. Instituteurs spéciaux d'école agricole. 4. Professeurs d'école dite bourgeoise. 5. Professeurs de dessin d'école bourgeoise. 6. Professeurs d'école normale primaire d'instituteurs et d'institutrices. 7. Professeurs d'école secondaire. 8. Professeurs de dessin d'école secondaire. 9. Professeurs d'école moyenne de commerce. 10. Professeurs d'éducation physique. 11. Professeurs d'hygiène. 12. Professeurs de chant et de musique. 13. Autres professeurs. 14. Instituteurs de gymnastique. 15. Instituteurs de chant et de musique. 16. Instituteurs de dessin. 17. Instituteurs d'art

d'agrément et des adresses. 18. Maîtres de langues étrangères. 19. Maîtres de stenographie, de dactylographie et de calligraphie. 20. Autres instituteurs. 21. Prêtres. 22. Docteurs en droit ou en sciences politiques. 23. Médecins. 24. Docteurs en lettres. 25. Autres diplômes d'écoles supérieures. 26. Diplôme de docteur d'économie politique. 27. Diplôme d'académie agronomique. 28. Cours de gymnastique. 29. Cours de dessin et de dessin spécial. 30. Cours de stenographie, de dactylographie. 31. Arts d'agrément et des adresses. 32. Ecole et cours professionnels agricoles. 33. Ecole et cours professionnels industriels. 34. Autres cours.

leg 43,9%-a.) Ezek a tanerők főképp az idősebb korosztályokhoz tartoznak, akik közül többen (különösen gyakori ez az apácánál) mint tanítók kezdték meg működésüket s csak később szereztek tanári oklevelet. (Azokat a tanárokat, akik a múltban polgári iskolai tanítói oklevelet szereztek, feldolgozásunk a polgári iskolai tanárok között mutatja ki.) Csak tanítói oklevéllel a polgári iskolánál 14 férfi és 53 nő van alkalmazásban, rendszerint a gyakorlati ügyességek tanítására. Másrésztől azonban számottevő azoknak a csoportja is, akiknek a szabályszerűnél magasabb képesítésük van. Középiskolai, felső kereskedelmi és képzőintézeti tanári oklevéllel ugyanis 263 férfi és 184 nő tanít a polgári iskolákban. Kedvezőnek mondható, hogy aránylag jelentékeny azoknak a tanároknak a száma, akik tanári oklevelükön kívül szaktanítói képesítéssel vagy valamilyen szaktanfolyami végzettséggel is rendelkeznek. A tornatanítók száma a testnevelési főiskolának egy évtizedet meghaladó működésére való tekintettel ezidő szerint már magasnak látszik, azonban többen közülük nem tornát, hanem más — képesítésüknek megfelelő — tantárgyat tanítanak.

Az 1912/3. tanévben Magyarországon akkori területén a polgári iskolákban 3.461 főfoglalkozású tanár volt alkalmazásban, akik közül 310-nek középiskolai, 12-nek felső kereskedelmi, 11-nek képzőintézeti 2.286-nak polgári iskolai tanári, 184-nek elemi iskolai tanítói, 528-nak rajz-, ének-, zene-, kézimunka-, torna-, gyorsírástani vagy tanári oklevele volt, 130 tanerő pedig oklevél nélkül (túlnyomórészt szakképesítéssel vagy mint tanár-, ill. tanítójelölt) működött.

E két évtized alatt tehát a polgári iskolai tanári kar képzettsége kedvezően fejlődött, amennyiben csökkent az alacsonyabb képesítésűek száma, míg a szabályszerű, valamint az ennél magasabb képesítésűeké emelkedett. De még ennél is sokkal nagyobb jelentősége van annak a különbségnek, amely ez idő alatt a polgári iskolai tanárképzés színvonalának emelkedése következtében állott be.

Megemlíthetjük még, hogy a polgári iskolai tanárok közül 69 férfinak és 10 nőnek kántori képesítése is van és 2 férfi kántori állást is tölt be. Iskolán kívüli népművelési előadói képesítéssel a tanárok közül 101 férfi és 71 nő rendelkezik s az ismertett tanév folyamán 353 férfi és 81 nő működött mint előadó. Tűzoltótiszt tanfolyamot a polgári iskolák tanárai közül 13-an végeztek.

Képzőintézetek gyűjtőcím alatt az óvónő-, tanító- és tanítónők képző-intézeteket foglaljuk

egybe. A tanszemélyzet képesítésének részletes felsorolását lásd a 4. sz. táblán.

Az óvónők képző-intézetek kötelékében főfoglalkozásként mindössze 7 tanár és 20 tanárnő volt alkalmazásban, akik közül egynek csak óvónői, kettőnek kézimunkatanítónői s egynek munkamesterneői képesítése volt, míg a többiek középfokú iskolai tanári oklevéllel rendelkeztek.

A tanítóképző-intézetekben főfoglalkozásként csak férfi tanárok látják el az oktatást, akik közül csupán 3 elemi iskolai tanítónak és 3 gazdasági szaktanítónak nem volt főiskolai végzettsége. A tanítónők képző-intézeteknél alkalmazott férfi tanárok kivétel nélkül középfokú iskolára jogosító oklevél alapján működtek, a tanárnők között azonban 10-nek csak tanítónői, 12-nek gazdasági szaktanítónői és 13-nak kézimunkatanítónői oklevele volt.

A képzőintézeti tanszemélyzet képesítése tehát általában kedvezőnek mondható, aránylag magas a középiskolai tanárok száma s igen gyakori a többes képesítésű, főképpen az elemi iskolai tanítói, valamint a polgári iskolai vagy képzőintézeti tanári együttes képesítés.

Iskolán kívüli népművelési előadóképző tanfolyamot a képzőintézetek tanerői közül 22 férfi és 16 nő végzett, a tanév folyamán pedig mint előadó 53 férfi és 9 nő fejtett ki tevékenységet.

A középiskolák csoportjába a gimnáziumok, reál-gimnáziumok, reáliskolák és leányközépiskolák tartoznak. Az itt alkalmazott tanári kar képesítését részletesen a 4. sz. tábla ismerteti. A férfi tanárok 91,4%-ának középiskolai, 7,6%-ának egyéb középfokú iskolai tanári oklevele van, a nők között pedig 69,8%-kal szerepelnek a középiskolai és 28,7%-kal az egyéb középfokú iskolai tanárok. Csak elemi iskolai képesítése csupán egy férfi tanítónak volt és jelentéktelen a szaktanítói képesítés alapján működő ének- és kézimunkatanítók száma is. Általában azonban a férfi tanárok képesítése valamivel kedvezőbb, mint a nőké, mert míg a férfiak közül csupán 3 tanárnak, addig a nők közül 76-nak nem volt polgári iskolai tanári oklevéllel magasabb képesítése. A többes képesítés — a hittudományi és bölcsészettudori képesítésektől eltekintve — főképp a nőknél fordul elő az elemi iskolai tanítónői és a polgári iskolai tanári oklevelekkel kapcsolatban. A tanfolyami végzettség között a torna- (gyógytorna-) és a gyorsírási tanfolyamok emelkednek ki magasabb számokkal. Megemlíthetjük még, hogy a tanárok közül 53 férfi és 7 nő végzett iskolán kívüli népművelési előadóképző tanfolyamot és a tárgyalt tanév

5. A tanonc- és szakiskolák tanerőinek képzettsége *Diplômes du personnel enseignant des écoles d'apprentis et professionnelles.*

folyamán 262 férfi és 12 nő működött ezen a téren mint előadó.

A felső kereskedelmi iskolák tanárainak túlnyomórészt középiskolai vagy felső kereskedelmi iskolai tanári oklevelük van, de elég gyakori eset, hogy a tanárok mindkét oklevéllel rendelkeznek. Csak polgári iskolai tanári oklevéllel csupán 1 férfi és 4 nő működött s ez az oklevél a többes képzésekkel kapcsolatban is aránylag ritkán fordul elő. Említést érdemel még a testnevelési tanárok, valamint a gyors-, gép- és szépírástanítók magasabb száma.

A felső mezőgazdasági iskolákban alkalmazott 30 főfoglalkozású férfi tanár közül egynek elemi iskolai, kettőnek gazdasági szaktanítói oklevele van, míg a többiek főiskolai végzettség alapján tanítottak. Kedvezőnek mondható, hogy 9 tanárnak gazdasági főiskolai és kettőnek gazdasági szakiskolai képzése is van.

A szakiskolák csoportjában mezőgazdasági, bányászati, ipari, művészeti, valamint háztartási munkaiskolákat különböztetünk meg. Ennél az iskolafajnál a tanszemélyzet tekintetében a tanonciskolákéhoz hasonló jelenséggel találkozunk. A főfoglalkozású tanerők képzése ugyanis nagyon változatos és a képzések fokozatában nagyarányú különbségek észlelhetők. Ezenkívül a főfoglalkozású tanszemélyzet számához képest igen magas a mellékfoglalkozásként működő tanerők száma. A tanszemélyzet képzésére vonatkozó részletes adatokat az 5. sz. tábla ismerteti.

Kedvező jelenségnek mondható, hogy a gazdasági szakiskolák tanszemélyzetében abszolút többséggel a gazdasági akadémiát végzetek, az ipari szakiskolák tanerői között pedig a mérnökök szerepelnek.

A gazdasági szakiskolák tanerőinek igen nagyjelentőségű munkássága még a szaktanácsadás, az iskolák tanulóinak otthonukban való felkeresése, valamint szakelőadások tartása az iskolán kívül. A gazdasági szaktanárok az 1934/5. tanév folyamán az érdeklődők szóbeli felvilágosításán kívül több, mint 2.500 esetben adtak írásban szakvéleményt, 272 községben 679 előadást tartottak, 1.398 esetben tanulóikat otthonukban látogatták meg és látták el őket hasznos útbaigazításokkal, továbbá mintegy 1.800 gazdasági udvarszemlét foganatosítottak. Ha figyelembe vesszük, hogy az elméleti oktatás után a helyszínen adott gyakorlati útmutatás a helyes gazdálkodásra való rávezetés legbiztosabb módja, a tanszemélyzet ezirányú tevékenységének komoly értékét kell tulajdonítanunk.

A tanerők képzéséről szóló adatok arra

utalnak, hogy a tanszemélyzet képzése a követelményeknek általában megfelel. Két iskolacsoportnál azonban, még pedig a gazdasági irányú elemi továbbképzőiskoláknál és az iparostanonc-oktatásnál a tanszemélyzet képzése mégis hiányosnak látszik. A gazdasági irányú továbbképző iskolák tanulóit ugyanis rendszerint a kapcsolatos elemi mindennapi iskola kellő szakképzettséggel nem rendelkező tanítója oktatja, aminek következtében szorosabb értelemben vett szakoktatásról alig lehet szó. A kisebb községekben pedig a tanoncok — megfelelő iskola hiányában — az elemi továbbképző iskolákban részesülnek oktatásban. Az 1934/5. tanévben 3.873 iparostanonc, az összes iparostanoncnak 8,9%-a és 245 kereskedőtanonc, az összes kereskedőtanoncnak 6,9%-a elemi továbbképző iskolába járt, 1.213 kereskedőtanonc pedig, az összes tanonciskolába járó kereskedőtanoncnak 36,4%-a, iparostanonc-iskolában végezte tanulmányait.

Meg kell említenünk továbbá, hogy országos viszonylatban a tanonciskolai tanszemélyzetnek túlnyomó része mellékfoglalkozásként látja el az oktatást, ami bizonyára a tanítás intenzitása szempontjából sem mondható célszerűnek. Mindezek az okok természetesen rendkívül nagy különbségeket eredményeznek a rokonszakmák szerint helyesen csoportosított és igen magas színvonalon álló városi — különösképpen pedig fővárosi — és más vidéki tanonciskolák tanulóinak képzettsége között.

Kétségtelen, hogy a gazdasági irányú elemi továbbképzők, valamint a tanonciskolák csoportjánál a szakszerűség szempontjából megfelelőbb oktatás biztosítása alig leküzdhető akadályokba ütközik. A tanulólétszám sok községben olyan alacsony, hogy nemcsak külön iskola létesítéséről nem lehet szó, de külön főlethivatású tanító kellő foglalkoztatásáról sem. Hiányok azonban e tekintetben a városokban is észlelhetők s ezért nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk azoknak a törekvéseknek, amelyek egyrészt a mezőgazdaságilag képzett tanítók nagyobb számban való alkalmazását, másrészt főlethivatású tanonciskolai tanítói állások szervezését célozzák.

A tanszemélyzet képzésével kapcsolatosan még rá kell mutatnunk arra az eléggé gyakori jelenségre is, hogy magasabbfokú iskolára képzett tanerők alacsonyabb fokozatú iskolában működnek. A polgári iskolai tanárok közül sokan, de kisebb számban középiskolai tanárok is, elemi mindennapi iskolában tanítanak, az óvóintézetek kötelékében pedig elemi iskolai tanítónőket találunk. A

Sorszám	A képzítés megnevezése Indication du diplôme	Personnel enseignant des									
		écoles d'apprentis			écoles professionnelles						
		Az iparos- industriels		A keres- kedő- com- merciaux	A gazdasági- agricoles		Az ipari- industrielles		Az egyéb- autres		
		tanonciskolák			szakiskolák						
									tanerői		
			férfi- hommes	nő- femmes	férfi- hommes	férfi- hommes	nő- femmes	férfi- hommes	nő- femmes	férfi- hommes	nő- femmes
	A tanerők összes száma — Nombre total du personnel enseignant	412	186	23	142	30	230	148	66	41	
	Ebből: Dont:										
1	Óvónő	—	2	—	—	—	—	1	—	4	
2	Elemi isk. tanító	192	131	—	3	8	4	17	1	7	
3	Gazd. szaktanító	1	—	—	—	6	—	1	—	—	
4	Polgári isk. tanár	32	20	—	2	8	1	8	—	1	
5	Polgári isk. rajzszakos tanár	2	2	—	1	—	—	12	—	—	
6	Képzőintézeti tanár	3	2	—	—	—	1	3	—	—	
7	Középiskolai tanár	31	16	5	7	2	17	4	5	1	
8	Középiskolai rajzszakos tanár	11	8	—	—	—	31	8	—	—	
9	Felső keresk. isk. tanár	15	1	20	1	—	—	—	—	—	
10	Testnevelési tanár	—	—	—	1	—	—	5	—	1	
11	Ének-, zenetanár és művész	—	—	—	—	3	—	1	55	15	
12	Gazdasági szaktanár	—	—	—	45	8	—	—	—	—	
13	Egyéb tanár	—	—	—	—	—	2	—	—	2	
14	Kézimunkatanító	1	22	—	—	2	—	22	—	1	
15	Egyéb tanító	4	2	—	—	—	1	—	—	—	
16	Erettségi bizonyítvány	22	1	—	—	—	—	—	—	—	
17	Jog- vagy államtudor	—	—	—	3	—	—	—	1	—	
18	Orvos	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
19	Bölcsészettudor	2	3	8	3	—	4	—	9	—	
20	Mérnök	46	1	—	9	—	92	—	1	—	
21	Közgazdaságtud. oklevél	2	—	—	8	—	1	—	—	—	
22	Gazdasági akadémiai okl.	—	—	—	66	1	—	—	—	—	
23	Egyéb főiskolai oklevél	9	1	—	—	—	3	—	—	—	
24	Iparművészeti szakiskola	39	3	—	—	—	23	7	—	—	
25	Felső ipariskola	20	—	—	—	1	16	3	—	—	
26	Ipari szakiskola	—	—	—	—	—	21	74	—	5	
27	Művészeti szakiskola	—	—	—	—	—	6	—	—	2	
28	Mezőgazdasági tanfolyam	10	—	—	42	4	—	—	1	—	
29	Felsőbb szőlészeti- és borászati tanfolyam	—	—	—	12	—	—	—	—	—	
30	Ipari tanfolyam	20	8	—	—	—	11	8	—	1	
31	Rajz- és szakrajztanfolyam	169	95	—	—	—	7	12	—	1	
32	Kézimunka-tanfolyam	7	13	—	—	—	—	—	—	—	
33	Egyéb tanfolyam	50	15	—	—	1	4	3	2	—	
34	Kertészeti oklevél	—	—	—	31	2	—	—	—	—	
35	Iparosmesteri képzítés	4	7	—	—	—	8	2	—	—	
36	Iparossegédi képzítés	6	2	—	—	—	—	—	—	—	
37	Miniszteri jogosítvány	4	—	—	—	—	—	—	—	—	

1. Institutrices d'école maternelle. 2. Instituteurs d'école primaire. 3. Instructeurs spéciaux agricoles. 4. Professeurs d'école dite bourgeoise. 5. Professeurs spéciaux de dessin d'école bourgeoise. 6. Professeurs d'école normale primaire d'instituteurs et d'institutrices. 7. Professeurs d'école secondaire. 8. Professeurs spéciaux de dessin d'école secondaire. 9. Professeurs d'école moyenne de commerce. 10. Professeurs d'éducation physique. 11. Professeurs de chant et de musique et artistes. 12. Professeurs spéciaux agricoles. 13. Autres professeurs. 14. Instituteurs d'art d'agrément et des adresses. 15. Autres instituteurs. 16. Brevet de baccalauréat. 17. Docteurs en droit ou en sciences politiques. 18. Médecins. 19.

Docteurs ès lettres. 20. Ingénieurs. 21. Diplôme de docteur d'économie politique. 22. Académies agronomiques. 23. Diplômes d'autres écoles supérieures. 24. École professionnelle des arts décoratifs. 25. École secondaire industrielle. 26. École professionnelle industrielle. 27. École spéciale des arts. 28. Cours agricole. 29. Cours supérieur de vignerons et de viticulteurs. 30. Cours industriel. 31. Cours de dessin et de dessin spécial. 32. Cours d'arts d'agrément et des adresses. 33. Autres cours. 34. Brevet d'horticulture. 35. Capacité de maître-artisan. 36. Capacité d'aide-artisan. 37. Autorisation ministérielle.

munkakör és a képzés között lévő nagyobb-arányú különbségek ezidőszerint még csak szórványosan észlelhetők s csaknem ilyen mértékben már a háború előtt is jelentkeztek, mégis megfontolandó, hogy a képzéseknek ez a leértékelése hasznos eredményre vezethet-e. Feltételezhető ugyan, hogy a tanítónő

— átképzés útján — kellően ellátja az óvónő munkakörét, más kérdés azonban, hogy megelégedetten és az élethivatás érzetével végzi-e feladatát. Az elemi iskolába szorult középiskolai tanár működése azonban már mind a szakszerűség, mind pedig a hivatásérzet szempontjából aggályosnak látszik.

7. Az oktatószemélyzet kormegoszlása.

A tanszemélyzet kormegoszlásával az 1907/8. tanév óta ez alkalommal első ízben rendelkezünk adatokkal s így e tekintetben a közelebbi multtal szemben beállott változást közvetlen összehasonlítások útján nem mérhetjük le.

A férfi és női tanerők kormegoszlását iskolafajok szerint a 6. sz. tábla ismerteti. Az adatokból azt látjuk, hogy a fiatal korosztályok minden iskolafajnál igen alacsony arányszámokkal szerepelnek. A „fiatal korosztály” természetesen iskolafajok szerint más-más koréveket foglal magába, attól függően, hogy a tanításra jogosító oklevél rendszerint milyen korban szerezhető meg. Az 1935/6. tanévben tanítói oklevelet kapott ifjak 61·8%-a 20 éves vagy fiatalabb és 21·0%-a 21 éves volt, a leányok közül pedig 84·0% volt 21 évesnél fiatalabb és 8·8% 21 éves. A tanítók túlnyomó többsége tehát 20. életévében fejezte be képzőintézeti tanulmányait. A középfokú iskolai tanári oklevelet pedig a főiskolákon többnyire 24—26 éves korban szerzik meg. Általában tehát a tanszemélyzetnek évenként szükséges utánpótlását a népoktatás keretében a 20—21 éves, a középfokú iskoláknál pedig a 25—26 éves ifjúság szolgáltatathatná. Az adatok szerint azonban ezeknek a korosztályoknak szerepe az utánpótlás szükségletéhez képest jelentéktelen.

Az elemi népoktatás keretében ugyanis — 40 éves szolgálati időt véve alapul és tekintettel a valószínű elhalálozásokra — évenként mintegy 2·8—3%-ra tehető az utánpótlás szükséglete. Ennek megfelelően a főfoglalkozású tanítók csoportjában a 25 évesnél fiatalabb tanítóknak 12—14%-kal kellene szerepelniük. A valóságban azonban ennek a korosztálynak az arányszáma az 1934/5. tanévben csupán 5·4%-ot tett. Ehhez hasonló a helyzet a polgári iskoláknál is, míg a középiskoláknál és felső kereskedelmi iskoláknál az arányszámok kedvezőbb képet adnak. A polgári iskolák tanárai között ugyanis a 29 éves és fiatalabb tanárok aránya 15—16% helyett (3·4%-os évi utánpótlási szükségletet véve) csak 9·6%, a középiskoláknál pedig 14·6%-ot és a felső kereskedelmi iskoláknál 14·4%-ot tesz.

A tanszemélyzet kormegoszlásának és szol-

gálati idejének egybevetése alapján (l. a táblás rész 17. és 18. sz. tábláját) megállapítható, hogy a multban, de még egy évtizeddel ezelőtt is sokkal kedvezőbb volt a tanszemélyzet kor szerint való tagozódása. A magasabb szolgálati idejű tanszemélyzet kormegoszlása alapján ugyanis megközelítően ki lehet mutatni, hogy közülük hányan jutottak fiatalabb korban alkalmazáshoz. Jóllehet ez az összehasonlítás nem teljesen hibamentes, mert annál csupán a jelenleg is szolgálatot teljesítő tanszemélyzet adataira támaszkodhatunk s nem ismerjük azoknak a korát sem, akik időközben az iskolák kötelékéből valamilyen ok miatt kiváltak; az adatok azonban még így is kielégítő tájékoztatást nyújtanak.

A rendelkezésre álló adatok szerint az elemi népoktatás férfi tanerői közül 24 éves vagy fiatalabb korban lépett szolgálatba:

0—5 év óta működő tanítók közül	678 tanító,
6—10 „ „ „ „ „ „	784 „
11—15 „ „ „ „ „ „	844 „
16—20 „ „ „ „ „ „	845 „
21—25 „ „ „ „ „ „	849 „
26—30 „ „ „ „ „ „	1.059 „
31—35 „ „ „ „ „ „	795 „

Még jellegzetesebb az eredmény, ha az azonos szolgálati idővel rendelkező férfi tanítók százalékában fejezzük ki a fenti adatokat. Ezek szerint 24 éves vagy fiatalabb korban lépett szolgálatba:

a 0—5 éve működő tanítók	40·4%-a,
6—10 „ „ „ „ „ „	45·5 „
11—15 „ „ „ „ „ „	44·8 „
16—20 „ „ „ „ „ „	65·7 „
21—25 „ „ „ „ „ „	59·3 „
26—30 „ „ „ „ „ „	66·3 „
31—35 „ „ „ „ „ „	74·8 „

Az adatok kétségtelenül igazolják tehát, hogy az utánpótlásnál a fiatal korosztályok szerepe az utóbbi évek folyamán lényegesen visszaesett. Az arányszámok elbírálásánál figyelembe kell azonban vennünk, hogy az egyidőben szolgálatba lépő tanítók közül a későbbi évek folyamán (a teljes szolgálati idő kitöltése előtt) az idősebb korúak közül valószínűleg többen válnak ki a szolgálatból, mint a fiatalok közül. Ennek következtében a szolgálati idő emelkedésével párhuzamosan a fiatalabb korúak arányszáma valamivel javul.

6. A főfoglalkozású tanerők kor szerint százalékban — Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, en pour cent.

Az iskolák fokozata, a tanerők neme — Degré des écoles, sexe du personnel enseignant	Összesen — Au total	A főfoglalkozású tanerők közül — Age du corps enseignant															
		-19	20	21	22	23	24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—		
		é v e s — a n s (0/0)															
Elemi népoktatás — Ecoles primaires																	
Férfi — Hommes	10.990	0·0	0·1	0·6	1·4	1·5	2·6	14·6	14·6	17·5	13·0	14·6	12·4	5·6	1·5		
Nő — Femmes	8.845	—	0·1	0·4	0·8	1·2	1·9	12·0	18·1	19·0	15·0	14·1	10·9	4·7	1·8		
Összesen — Au total	19.835	0·0	0·1	0·5	1·1	1·4	2·3	13·4	16·1	18·2	13·9	14·4	11·8	5·2	1·6		
Tanonciskolák — Ecoles d'apprentis																	
Férfi — Hommes	435	—	0·7	1·0	3·0	3·9	2·5	16·3	22·7	20·5	9·4	7·6	5·3	5·1	2·0		
Nő — Femmes	186	—	0·5	4·8	3·8	4·8	3·8	22·6	11·3	21·0	8·1	8·1	7·0	2·6	1·6		
Összesen — Au total	621	—	0·7	2·1	3·2	4·2	2·9	18·2	19·3	20·6	9·0	7·7	5·8	4·4	1·9		
Polgári iskolák — Ecoles dites bourgeoises																	
Férfi — Hommes	1.320	—	—	—	0·1	—	0·7	9·6	16·5	16·6	17·2	15·3	12·6	7·2	4·2		
Nő — Femmes	2.127	—	0·0	0·2	0·1	0·4	0·8	7·5	11·0	20·2	19·8	15·7	12·4	7·4	4·5		
Összesen — Au total	3.447	—	0·0	0·2	0·1	0·2	0·8	8·3	18·1	18·8	18·8	15·5	12·5	7·3	4·4		
Óvónőképző-intézetek — Ecoles normales maternelles																	
Férfi — Hommes	7	—	—	—	—	—	—	—	—	14·3	28·5	14·3	14·3	14·3	14·3		
Nő — Femmes	20	—	—	5·0	—	—	—	20·0	15·0	25·0	5·0	5·0	10·0	15·0	—		
Összesen — Au total	27	—	—	5·0	—	—	—	14·8	11·1	22·3	11·1	7·4	11·1	14·8	3·7		
Tanító(nő)képző-int. — Ecoles normales prim. d'instituteurs et d'institutrices																	
Férfi — Hommes	244	—	—	—	—	0·4	—	10·7	14·4	9·8	9·4	16·8	19·3	13·9	5·3		
Nő — Femmes	333	—	—	0·3	0·3	0·9	1·5	14·1	15·6	21·1	16·5	8·7	9·6	7·5	3·9		
Összesen — Au total	577	—	—	0·2	0·2	0·7	0·9	12·6	15·1	16·3	13·5	12·1	13·7	10·2	4·5		
Középiskolák — Ecoles secondaires																	
Férfi — Hommes	2.370	—	—	—	—	0·2	0·4	12·0	10·3	9·9	14·8	17·1	18·8	11·7	4·8		
Nő — Femmes	662	—	—	—	0·2	0·8	0·9	19·9	17·0	17·7	14·8	12·2	9·1	4·7	2·7		
Összesen — Au total	3.032	—	—	—	0·0	0·4	0·5	13·7	11·8	11·6	14·8	16·0	16·7	10·2	4·3		
Felső keresk. isk. — Ecoles moyennes de commerce																	
Férfi — Hommes	424	—	—	—	—	—	0·5	12·5	11·5	12·9	14·4	14·9	18·9	11·8	2·6		
Nő — Femmes	162	—	—	—	—	—	0·6	1·2	16·0	11·1	28·4	13·6	12·4	13·0	3·1	0·6	
Összesen — Au total	586	—	—	—	—	—	0·2	0·7	13·5	11·4	17·2	14·2	14·2	17·2	9·4	2·0	
Felső mezőgazd. isk. — Ecoles moyennes agricoles																	
Férfi — Hommes	30	—	—	—	—	—	—	3·3	10·0	43·3	20·0	10·0	6·7	6·7	—		
Nő — Femmes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Összesen — Au total	30	—	—	—	—	—	—	3·3	10·0	43·3	20·0	10·0	6·7	6·7	—		
Szakiskolák — Ecoles professionnelles																	
Férfi — Hommes	428	—	—	—	0·2	0·5	0·2	7·2	16·6	18·5	13·1	15·4	12·9	8·9	6·5		
Nő — Femmes	219	—	—	0·4	0·9	0·4	0·9	11·9	11·9	13·2	16·0	18·3	9·6	10·1	6·4		
Összesen — Au total	647	—	—	0·1	0·5	0·5	0·5	8·8	15·0	16·7	14·0	16·4	11·7	9·3	6·5		
Mindössze — Total général																	
Férfi — Hommes	16.248	0·0	0·1	0·4	1·0	1·2	2·0	13·5	14·3	16·2	13·5	14·9	13·4	7·0	2·5		
Nő — Femmes	12.554	—	0·1	0·4	0·7	1·1	1·7	11·9	16·5	19·2	15·7	14·0	11·0	5·3	2·4		
Összesen — Au total	28.802	0·0	0·1	0·4	0·9	1·1	1·8	12·8	15·3	17·5	14·5	14·5	12·4	6·3	2·4		

Csupán a legutolsó tanév utánpótlásának kormegoszlását vizsgálva, azt látjuk, hogy az újonnan alkalmazott férfi tanítók 36,3%-a és a nők 43,3%-a 25 éves vagy idősebb volt, de a 30 éven felüliek száma is kétszeresen meghaladja az újonnan alkalmazott 20 éves férfiak és nők számát, holott a rendelkezésre álló adatok alapján arra lehet következtetni, hogy a múltban az újonnan alkalmazott tanítók között ez a fiatal korosztály volt túlsúlyban.

A tanítónők fiatalabb korosztályai még gyerebbek, mint a férfiaké (1. a 6. sz. táblát). Ez annál inkább kedvezőtlen, mert a tanítónők túlnyomórésze egy évvel fiatalabb korban szerez oklevelet, mint a férfiak. Megemlíthetjük még, hogy a tanítónők kormegoszlása aránytalanabb is a férfiakénál, a fiatalabb és idősebb korosztályok alacsony arányszáma mellett a középkorúak csoportja nagyon megduzzad. A férfiak közül ugyanis 30 évesnél fiatalabb 20,8%, 30—49 éves 59,7% és 50 éves vagy idősebb 19,5%, amivel szemben a nőkre vonatkozó arányszámok az előbbi sorrendben 16,4, 66,2 és 17,4%-ot tesznek. Az azonos szolgálati időn belül azonban a nők kormegoszlása általában szélesebb határok között mozog, mint a férfiaké.

A középiskolák tanárainak kormegoszlása az elemi iskolai tanítókénál kedvezőbb, bár az utánpótlásnál a magasabb korosztályok szerepe ennél az iskolacsoportnál is jelentős. Az utolsó 5 év folyamán alkalmazáshoz jutott tanárok közül ugyanis a férfiaknak és nőknek egyaránt 38,5%-a idősebb 30 évesnél, az 1934/5-ben alkalmazott férfiak és nők közül pedig egyformán 24% haladta túl a 30 éves kort.

A tanonciskolák és szakiskolák tanszemélyzetének kormegoszlása általában kedvezőnek mondható. Megjegyezzük azonban, hogy ezeknél az iskoláknál a tanszemélyzet képzése rendkívül változatos, ami miatt az egyes korcsoportok jelentősége elhomályosul.

A csaknem egy évtizede észlelhető szellemi munkanélküliség, közelebről a pedagógiai képzések terén mutatkozó nagyarányú felesleg következtében tehát a végzett ifjúság

8. Az oktatószemélyzet szolgálati ideje.

A tanszemélyzet szolgálati idő szerint való tagozódására vonatkozó vizsgálatnak többféle szempontból igen nagy jelentősége van; egyszeri adatgyűjtés azonban messzebbmenő következtetésekre még nem szolgáltathat kielégítő alapot.

Az idevonatkozó adatok tájékoztatnak arról, hogy a tanszemélyzet számában időszakonként milyen mértékű apadás várható a

túlnyomó része csak többéves várakozás után jut az iskolákban alkalmazáshoz s ez az idővesztés természetesen a tanszemélyzet kormegoszlásában nagyon kifejezésre jut. Az adatokból azt látjuk, hogy a tanszemélyzet rohamosan „előregszik”. Kétségtelen, hogy ez a folyamat a kényszerhelyzetnek és részben annak a segíteni akarásnak is az eredménye, amely azon a tényen alapszik, hogy a munkanélküliség a várakozás időtartamával párhuzamosan súlyosbodik. Ezért helyesnek látszik első sorban a hosszabb idő óta várakozók munkához juttatása. Ennek az intézkedésnek azonban elkerülhetetlen következménye a munkába bekapcsolódó réteg előregeése. Az adott viszonyok mellett azonban ennek a rendszernek nagy előnye, hogy bizonyos megnyugtató sorrendet biztosít, tehát szabályozza is a munkapiacot.

A tanszemélyzet előregeése azonban számos olyan veszéllyel kapcsolatos, amelyek komoly megfontolást érdemelnek. Bizonyára pedagógiai szempontból sem mondható helyesnek, hogy a tanszemélyzet a fiatal korban elveszített idő helyett a maximális korhatárig kénytelen működni. Kétségtelen továbbá, hogy soraikban a kedvezőtlen gazdasági helyzet, valamint a magasabb kor következtében egyaránt csökken a házasságkötések száma, az előrehaladottabb korban kötött házasságoknak pedig a termékenysége rendszerint alacsony. Ezek a káros következmények az adatokból még nem tükröződnek vissza, bekövetkezésükkel azonban számolnunk kell.

A pedagógiai pálya pedig nem sorozható a szabad pályák közé, az utánpótlás nagyságát más pályákénál sokkal kevésbé befolyásolja a gazdasági helyzet, (a jövő nemzedék nevelésének, oktatásának, kiművelésének a minősége nem lehet a gazdasági helyzet függvénye), az évi szükséglet tehát megközelítő pontossággal előre megállapítható. Ennél az életpályánál tehát a munkanélküliség enyhítése érdekében célszerűbbnek látszanék a képzőintézetek benépesedésének és a bölcsészeti tudományok hallgatólétszámának megfelelő szabályozása.

szolgálati idő kitöltése, a korhatár elérése, valamint egyéb okok következtében. A szabályszerűség megállapítását azonban több körülmény zavarja. Elsősorban igen nehéz, bizonyos esetekben pedig nem is lehetséges a tényleges szolgálati idő pontos megállapítása. A nyugdíjba beszámítható szolgálati idő ugyanis rendszerint a nyugalombavonulás idején kerül megállapításra, amikor döntés

történik a másirányú szolgálat, a háborús évek stb. beszámításáról. Figyelembe kell továbbá vennünk a rejtve maradó adatbevallási hibákat is, amelyek főképp azoknál a többes képesítésű tanerőknél fordulhatnak elő, akik működésük megkezdése óta különböző fokozatú iskoláknál teljesítették szolgálatot (gyakori eset ez az apácáknál) s téves — bár jóhiszemű — értelmezésből csak a jelenlegi iskolafajnál eltöltött időt tüntették fel.

Az oktatói működés időtartamára vonatkozó adatok tehát nem teljes pontossággal, hanem bizonyos (bár kétségtelenül csekély) eltéréssel tüntetik fel a tanszemélyzet szolgálati idejét. Az eltérés pedig a tényleges szolgálati idő rovására történik, vagyis azt mondhatjuk, hogy a közölt adatok a tanerők szolgálati idejének a minimumát tüntetik fel.

A szolgálatból való kiválás, valamint az évenként szükséges utánpótlás mértékét azonban — bár azt elsősorban és legerősebben érinti — nem csupán a tanszemélyzet szolgálati idő szerint való tagozódása irányítja. Az utánpótlás nagyságát nagy mértékben befolyásolhatja valamely iskolafaj fejlesztése vagy átszervezése, valamint a tanulmányi idő meghosszabbítása is. Adatainkból viszont azt látjuk, hogy a szolgálatból való kilépés igen sok esetben jóval a teljes szolgálati idő kitöltése vagy a korhatár elérése előtt következik be. Ennek oka rendkívül változatos lehet, így: betegség, lemondás, kormányintézkedés, más foglalkozásra való áttérés, nőknél a férjhezmenés stb., s bizonyára több esetben a nyugdíjigény elvesztésével is jár.

A tanszemélyzet számának valószínű csökkenéséről tehát egy tanév idevonatkozó számsorai teljesen megbízható tájékoztatást nem nyújthatnak. Ennek érdekében a tanerők kor és szolgálati idő szerint való megoszlásán kívül ismernünk kellene, hogy az egyes korcsoportok között, illetőleg a szolgálati idő előrehaladtával időszakonként milyen arányú a tanerők számának egyéb okok miatt való apadása. Ez utóbbi létszámcsökkenés sokkal nagyobb jelentőségű, semhogy figyelmen kívül lehetne hagyni, egy tanév adatai pedig a valószínű arányszámok megállapítására nem elegendők.

A tanszemélyzet szolgálati idő szerint való százalékos megoszlását a 7. sz. tábla ismereti. Az arányszámokból elsősorban az tűnik ki, hogy a tanszemélyzet utánpótlása a közelmúlt évek folyamán egyrészt nem volt egyenletes, másrészt egyes iskolafajoknál több évben sokkal erőteljesebb volt, mint amilyen mértékben a tanszemélyzet száma a teljes szolgálati idő kitöltése miatt csökkenhetett.

Az ismertett tanév adatsorából azonban a hosszabb szolgálatú tanszemélyzet aránylag gyér képviseletére nem adhatunk kielégítő magyarázatot. Nem tudjuk lemérni a különböző okok közreműködésének súlyát, nevezetesen, hogy e tekintetben egyrészt milyen jelentősége volt a közoktatásügy általános fejlődésének, aminek következtében a szolgálati idő felső határán a tanerők száma csak viszonylag alacsony, másrészt pedig, hogy a szolgálati idő egyes szakaszaiban hányan léptek ki a szolgálatból egyéb okok következtében.

7. A főfoglalkozású tanerők szolgálati idő szerint — Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service.

A tanerők neve és szolgálati ideje Sexe et durée de service du personnel enseignant	Personnel enseignant des écoles			
	Az elemi nép- iskolákban primaires	A középiskolák de degré moyen	A tanonc-, szak- d'apprentis et professionnelles	Az összes — au total
	iskolák tanerői			
Férfiak — Hommes	Szám szerint En nombres			
A tanerők összes száma Nombre total du personnel enseignant	10.990	4.395	863	16.248
A szolgálati idő: Durée de service:	Százalék — Pour cent			
1 év — an	4,3	5,0	12,9	5,0
2 „ — ans	2,3	3,8	8,8	3,1
3 „ „	2,1	2,9	3,5	2,4
4 „ „	2,4	2,8	2,8	2,5
5 „ „	4,1	3,2	3,0	3,8
6—10 „ „	15,7	12,2	25,4	15,2
11—15 „ „	16,8	14,3	19,6	16,3
16—20 „ „	11,4	12,4	4,1	11,3
21—25 „ „	12,7	16,5	9,1	13,5
26—30 „ „	14,3	14,7	6,0	13,9
31—35 „ „	9,6	9,1	3,7	9,2
36— „ „	4,3	3,1	1,1	3,8
Összesen — Au total	100,0	100,0	100,0	100,0
Nők — Femmes	Szám szerint En nombres			
A tanerők összes száma Nombre total du personnel enseignant	8.845	3.304	405	12.554
A szolgálati idő: Durée de service:	Százalék — Pour cent			
1 év — an	3,1	6,5	10,4	4,3
2 „ — ans	2,2	4,4	9,6	3,0
3 „ „	1,7	2,9	4,7	2,1
4 „ „	2,0	2,9	3,2	2,3
5 „ „	4,1	2,7	3,4	3,7
6—10 „ „	21,7	14,0	24,2	19,7
11—15 „ „	15,1	15,5	15,3	15,2
16—20 „ „	17,2	18,1	6,9	17,1
21—25 „ „	15,2	13,7	14,6	14,8
26—30 „ „	9,6	10,6	4,7	9,7
31—35 „ „	5,6	5,6	1,0	5,5
36— „ „	2,5	3,1	2,0	2,6
Összesen — Au total	100,0	100,0	100,0	100,0

8. A főoglalkozású tanerők szolgálati ideje az iskolák jellege szerint — *Durée de service du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale, d'après le caractère des écoles.*

Az iskola fokozata és jellege <i>Degré et caractère des écoles</i>	A tanerők száma <i>Nombre du personnel enseignant</i>	A tanerők közül <i>Personnel scolaire enseignant depuis</i>											
		-1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-
		év óta teljesít szolgálatot — <i>a n n é e s. (%)</i>											
Elemi népiskolák — <i>Ecoles primaires</i>													
<i>Allami — d'Etat</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	2.330	2.5	1.3	1.1	1.4	3.3	12.2	9.3	19.4	14.1	18.4	11.6	5.4
Nő — <i>Femmes</i> .. .	2.781	2.2	1.8	1.1	1.1	4.2	19.1	9.5	21.1	18.5	12.2	7.0	2.2
<i>Községi — Communales</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	1.487	3.2	2.3	1.6	1.8	3.5	13.5	18.8	9.9	13.8	14.5	11.2	5.9
Nő — <i>Femmes</i> .. .	2.243	1.6	1.1	1.1	1.2	2.2	21.1	17.6	19.2	16.6	10.5	5.2	2.6
<i>Róm. kat. —</i>													
<i>Cath. romaines</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	4.134	5.0	2.5	2.2	2.9	4.5	18.2	20.5	9.0	11.7	11.9	8.1	3.5
Nő — <i>Femmes</i> .. .	2.606	4.0	3.3	3.0	2.6	5.1	23.0	17.0	12.4	12.8	7.6	5.6	3.6
<i>Református —</i>													
<i>Calvinistes</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	1.814	4.9	3.3	2.5	2.7	4.7	16.2	17.7	8.5	13.1	14.1	8.9	3.4
Nő — <i>Femmes</i> .. .	713	4.8	2.2	1.4	2.4	4.9	23.5	17.8	15.5	12.5	8.0	5.5	1.5
Polgári iskolák — <i>Ecoles dites bourgeoises</i>													
<i>Allami — d'Etat</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	569	2.8	2.8	1.6	2.1	1.6	12.8	18.1	11.8	16.2	13.9	9.6	6.7
Nő — <i>Femmes</i> .. .	691	2.6	1.3	0.9	1.2	0.7	14.5	18.2	20.0	17.1	14.7	6.5	2.3
<i>Községi — Communales</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	547	2.0	2.7	2.4	2.4	2.4	18.1	23.8	11.7	14.8	9.3	7.1	3.3
Nő — <i>Femmes</i> .. .	793	1.3	1.4	1.0	1.3	0.6	10.6	16.8	26.3	19.8	13.1	5.9	1.9
<i>Róm. kat. —</i>													
<i>Cath. romaines</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	82	4.9	6.1	4.9	4.9	6.1	23.2	20.7	9.8	7.3	3.6	7.3	1.2
Nő — <i>Femmes</i> .. .	449	8.9	6.5	2.7	2.9	3.8	17.4	11.4	12.2	10.2	7.3	6.5	10.2
<i>Református —</i>													
<i>Calvinistes</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	32	6.3	—	3.1	—	15.6	12.5	25.0	9.4	6.2	9.4	12.5	—
Nő — <i>Femmes</i> .. .	68	2.9	5.9	1.5	1.5	1.5	13.2	25.0	23.5	13.2	5.9	5.9	—
Középsiskolák — <i>Ecoles secondaires</i>													
<i>Allami — d'Etat</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	1.042	5.5	3.1	3.7	2.7	2.8	7.4	7.8	14.6	20.4	18.7	12.5	0.8
Nő — <i>Femmes</i> .. .	180	10.0	9.4	3.3	6.1	6.7	13.9	5.0	12.2	15.6	12.8	5.0	—
<i>Községi — Communales</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	111	2.7	—	—	—	0.9	3.6	20.7	15.3	19.8	26.2	9.0	1.8
Nő — <i>Femmes</i> .. .	86	2.3	3.5	—	1.2	1.2	5.8	22.1	25.6	13.9	19.8	2.3	2.3
<i>Róm. kat. —</i>													
<i>Cath. romaines</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	543	5.7	4.2	4.2	3.5	4.4	13.4	14.0	15.6	13.1	9.9	5.7	6.3
Nő — <i>Femmes</i> .. .	182	16.5	6.0	9.3	6.6	5.5	12.6	11.5	10.4	6.6	6.1	7.2	1.7
<i>Református —</i>													
<i>Calvinistes</i>													
Férfi — <i>Hommes</i> .. .	326	6.7	4.6	2.1	3.7	3.1	13.2	13.5	11.3	12.6	13.2	13.6	3.4
Nő — <i>Femmes</i> .. .	60	11.7	6.7	10.0	8.3	8.3	8.3	11.7	10.0	10.0	10.0	3.3	1.7

A szolgálati idő nagyságát feltüntető arányszámok mind iskolafajok, mind pedig a tanerők neme szerint lényeges eltérést mutatnak. Általában a nők többségének rövidebb a szolgálati ideje, mint a férfiaké. Az összes tanerők közül ugyanis a férfiaknak 26.9%-a, a nőknek pedig csak 17.8%-a működik 26 vagy több év óta. Ezek az adatok is azt mutatják tehát, hogy a nők szerepe a közoktatásügy keretében az utolsó két évtized folyamán számottevően növekedett. Különösen kiemelkedik a 16—20 éve (1915—1919-ben) alkalmazott nők magas arányszáma, amivel szemben a férfiaké ebben a csoportban alacsony, mert a háborús katonai szolgálat miatt az utánpótlásban kevésbé vehettek részt.

Az iskolafajok között észlelhető különbségekre nézve megjegyezzük, hogy a középfokú iskolák tanárainak utánpótlása az utolsó négy évben aránylag nagyobb volt, mint az elemi iskolai tanítóké, de a középiskolák tanárai közül aránylag többen is tartoznak a hosszabb szolgálati idővel rendelkezők csoportjába. Feltűnő, hogy a középfokú iskolákban a 35 éves szolgálati idő dacára a férfiak és nők közül egyaránt 3.1%-nak a működési ideje meghaladta a 35 évet. Ezek a tanerők azonban kevés kivétellel szerzetesek és apácák, valamint középiskolai tanári oklevéllel nem rendelkező tanerők. A szakiskolai és tanonciskolai tanerők szolgálati idő szerint való tagozódásából ezeknek az iskoláknak a háború utáni erőteljes fejlődése tükröződik

vissza. Ez az oka annak, hogy ennél az iskolacsoportnál a férfitanerők 76.0%-ának és a nők 70.8%-ának működési ideje nem hosszabb 15 évnél. Különösen vonatkozik ez a tanonciskolákra, amelyekben a főoglalkozású tanerők száma 1920 előtt egészen jelentéktelen volt, bár a szervezett főoglalkozású tanítói állások száma még ezidőszert is rendkívül alacsony s azok túlnyomórésze alig egy évtizede áll fenn.

A szolgálati időre vonatkozó általános ismertetés után nem értéktelen a tanszemélyzet tagozódását ebből a szempontból a nagyobb jelentőségű iskolafenntartók szerint részletezve is megvizsgálni. Az állami, a községi, a római katolikus és a református felekezeti jellegű elemi nép-, polgári és középiskolák tanerőinek idevonatkozó adatait a 8. sz. tábla ismerteti. Ha az adatok alapján azt vizsgáljuk, hogy a háború óta a különböző fokozatú és jellegű iskolák tanerőinek az utánpótlása hogyan alakult, kétirányú szabályszerűséget észlelhetünk. Egyrészt megállapíthatjuk, hogy az elmúlt 15 év folyamán minden jellegű elemi és középfokú iskolában a női tanerők számának gyarapodása aránylag erőteljesebb volt a férfiakénál és csak a polgári iskoláknál volt fordított a helyzet. Másrészt pedig azt látjuk, hogy az utánpótlás aránylag az állami iskoláknál a legkisebb mértékű. A háború után alkalmazott tanerők számának az összes tanerők számához való arányát a következő adatokkal szemléltetjük:

	A 0-5 év		A 6-10 év		A 11-15 év		A 16-20 év	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Elemi mindennapi iskolák:								
Allami .. .	9.6	10.4	12.2	19.1	9.3	9.5	31.1	39.0
Községi .. .	12.4	7.2	13.5	21.1	18.8	17.6	44.7	45.9
Római katolikus .. .	17.1	18.0	18.2	23.0	20.5	17.0	55.8	58.0
Református .. .	18.1	15.7	16.2	23.5	17.7	17.8	52.0	57.0
Polgári iskolák:								
Allami .. .	10.9	6.7	12.8	14.5	18.1	18.2	41.8	39.4
Községi .. .	11.9	5.6	18.1	10.6	23.8	16.8	53.8	33.0
Római katolikus .. .	25.9	24.8	23.2	17.4	20.7	11.4	69.8	53.6
Református .. .	25.0	13.3	12.5	13.2	25.0	25.0	62.5	51.5
Középsiskolák:								
Allami .. .	17.8	35.5	7.4	13.9	7.8	5.0	33.0	54.4
Községi .. .	3.6	8.2	3.6	5.8	20.7	22.1	27.9	36.1
Római katolikus .. .	22.0	43.9	13.4	12.6	14.0	11.5	49.4	68.0
Református .. .	20.2	46.0	13.2	8.3	13.5	11.7	46.9	65.0

Ezek az adatok természetesen csupán a feltüntetett időszakokban újonnan alkalmazott tanerők arányszámát tüntetik fel s nem szerepel ezekben az az utánpótlás, amely az elszakított területekről hosszabb szolgálati idő után átjött és Magyarország mai területén folytatólagosan alkalmazott tanerők útján

történt. Erre a körülményre a feldolgozások nem terjeszkedtek ki, bár elsősorban ez az oka annak, hogy az állami iskolák tanszemélyzetének utánpótlása az elmúlt 15 év alatt más jellegű iskolákhoz képest a legkisebb arányúnak látszik. Az utánpótlás mértékét öt éves időszakok szerint vizsgálva, még

inkább kidomborodik az elszakított területekről idemenekült tanerőknek az állami iskolák tanerő-utánpótlásában való szerepe. Különösen nagyarányú volt ez az 1919—1924. években, aminek következtében az állami elemi népiskolákban és a középiskolákban az újonnan alkalmazott tanszemélyzet arányszáma a más jellegű iskolák arányszámának felét is alig éri el.

Adataink lehetőséget nyújtanak annak vizsgálatára is, hogy az egyező szolgálati idejű tanszemélyzet hogyan oszlik meg kor szerint. Ez alkalommal azonban ismét hangsúlyoznunk kell, hogy egy tanév keresztmetszete a múlt és a jelen viszonyainak összehasonlítására nem szolgálthat teljesen kielégítő alapot, bár nagy vonalakban mégis tájékoztat. Minél távolabb megyünk ugyanis a szolgálati idő tekintetében visszafelé, annál inkább fokozódó hibaforrással kell számolnunk a következtetések levonásánál.

A szolgálati idő és a kor összefüggéséből általában azt látjuk, hogy a tanszemélyzet kormegoszlása a múltban kedvezőbb volt, az újonnan alkalmazottak általában fiatalabb korban voltak, mint azok, akiket az utóbbi években alkalmaztak a tanszemélyzet körében. Adataink szerint az utánpótlás a háború kitöréséig az elemi népiskoláknál túlnyomó többségben a 24 évesnél fiatalabb, a közép-fokú iskoláknál pedig a 29 évesnél fiatalabb korosztályokból került ki, vagyis kevés kivétellel 5 korcsoportba tartoztak. Ettől a szabályszerűségtől a háború befejezése után nagyarányú eltérést észlelhetünk. Az 1919—1924-ben alkalmazott tanerők túlnyomó többsége ugyanis már nem 5, hanem 10 korcsoport között oszlott meg, aminek természetes magyarázata, hogy a háborúból visszatért különböző korú ifjúság ekkor helyezkedett el a polgári életpályákon. Az adatok szerint igen tekintélyes azoknak a száma, akik a hadiszolgálat miatt évekig nem jelentkezhetek polgári szolgálatra s ennek következtében figyelemreméltó veszteséget szenvedtek katonai szolgálatot nem teljesítő kortársaikkal szemben — nem csupán a szolgálati idő, hanem valószínűleg a rangsor szempontjából is.

Ez az eltolódás a fiatalabb korosztályak rovasára az eltelt másfél évtized óta, főképpen pedig az utolsó évtizedben még valamelyest fokozódott is, de természetesen ezúttal már más ok, az alkalmaztatásra várók tömegének feltorlódása miatt, akik közül sokan már előrehaladottabb korúak. Erről részben már a kormegoszlás tárgyalásánál is megemlékeztünk. Ezúttal főképp az utolsó öt év utánpótlásának kor szerint való tagozódását ismertettük részletesebben.

Az elemi mindennapi, a polgári és a középiskoláknál az utolsó öt év folyamán alkalmazott tanszemélyzet kormegoszlását a főbb iskolafenntartók szerint a 9. sz. tábla ismerteti. Az adatokból az tűnik ki, hogy az állami iskolákban újonnan alkalmazott tanerők általában idősebbek az egyéb jellegű iskolákban alkalmazottaknál vagyis az állam a pályázatok elbírálásánál nagyobb figyelmet fordít az oklevél megszerzésének az időpontjára, mint az egyéb iskolafenntartók. Még inkább kidomborodik ez a különbség, ha csupán a legutolsó tanévben alkalmazottak kormegoszlását nézzük. Az idevonatkozó adatok a következők:

Az iskolák fokozata, a tanerők kora	Az állami		A községi jellegű iskolákban		A róm. kat.		A reform.	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Elemi mindennapi iskolák:								
20 éves	—	—	1	—	5	7	2	1
21 "	2	2	4	3	19	14	16	5
22 "	2	6	10	2	44	19	21	6
23 "	4	7	6	6	23	17	12	3
24 "	7	11	7	5	49	15	12	7
25—29 "	37	21	15	14	57	29	21	8
30—34 "	2	10	2	2	3	3	4	3
35—	2	4	—	2	2	1	1	1
Összesen:	56	61	45	34	207	105	89	34

Polgári iskolák:								
20 éves	—	—	—	—	—	1	—	—
21 "	—	—	—	—	—	2	—	—
22 "	—	—	—	—	1	1	—	—
23 "	—	—	—	—	—	5	—	—
24 "	—	—	1	1	1	6	—	—
25—29 "	7	9	6	5	1	21	2	2
30—34 "	6	3	—	2	1	3	—	—
35—	3	6	4	2	—	1	—	—
Összesen:	16	18	11	10	4	40	2	2

Középiskolák:								
23 éves	1	—	—	—	1	1	—	2
24 "	4	—	—	—	1	2	3	2
25—29 "	38	5	3	2	24	18	18	3
30—34 "	13	9	—	—	4	7	1	—
35—	7	4	—	—	1	2	—	—
Összesen:	63	18	3	2	31	30	22	7

Az elemi mindennapi iskoláknál az 1934/5. évben újonnan alkalmazott 24 éves vagy fiatalabb tanítók aránya tehát az iskolák jellege szerint a következő:

	iskolák	férfi	nő
állami	—	28·80%	42·60%
községi	—	62·2 "	47·0 "
római katolikus	—	70·1 "	68·6 "
református	—	70·8 "	64·7 "

A fiatalabb korúakra vonatkozó arányszámok pedig az iskolák jellege szerint még nagyobb eltérést mutatnak.

Az egyes iskolafajok keretében a tanszemélyzet utánpótlását még abból a szempontból is vizsgálhatjuk, hogy az oklevél megszerzése után az ifjúság mekkora várakozási

9. Az 1930 óta alkalmazott tanerők kormegoszlása az iskolák jellege szerint — Répartition, d'après l'âge, du personnel enseignant employé à partir de 1930, suivant le caractère des écoles.

Az iskola fokozata és jellege, a tanerők neme — Degré et caractère des écoles, sexe du personnel enseignant	Az 1930 óta alkalmazott tanerők — Personnel enseignant employé à partir de 1930					
	Összes száma — Nombre total	közül — suivant l'âge				
		—24	25—29	30—34	35—39	40—
éves — ans %						
Elemi iskolák — Ecoles primaires						
<i>Állami — d'Etat</i>						
Férfi — Hommes	221	18·6	58·9	13·1	7·7	1·7
Nő — Femmes	285	21·1	39·3	20·3	11·6	7·7
<i>Községi — Communales</i>						
Férfi — Hommes	175	37·2	52·0	4·6	4·0	2·2
Nő — Femmes	154	26·7	44·8	16·2	7·8	4·5
<i>Róm. kat. — Cath. romaines</i>						
Férfi — Hommes	705	45·8	48·4	4·1	1·3	0·4
Nő — Femmes	470	39·1	44·9	8·7	6·0	1·3
<i>Református — Calvinistes</i>						
Férfi — Hommes	338	42·1	47·6	6·1	2·7	1·5
Nő — Femmes	112	41·1	39·3	10·7	7·1	1·8
Polgári iskolák — Ecoles dites bourgeoises						
<i>Állami — d'Etat</i>						
Férfi — Hommes	62	—	53·2	33·9	6·5	6·4
Nő — Femmes	46	—	41·3	21·8	30·4	6·5
<i>Községi — Communales</i>						
Férfi — Hommes	65	3·1	36·9	43·1	13·9	3·0
Nő — Femmes	44	6·8	34·1	31·8	25·0	2·3
<i>Róm. kat. — Cath. romaines</i>						
Férfi — Hommes	22	13·6	50·0	27·3	—	9·1
Nő — Femmes	111	17·1	51·4	18·0	6·3	7·2
<i>Református — Calvinistes</i>						
Férfi — Hommes	8	—	50·0	37·5	12·5	—
Nő — Femmes	9	—	77·8	—	22·2	—
Középiskolák — Ecoles secondaires						
<i>Állami — d'Etat</i>						
Férfi — Hommes	204	2·9	53·9	26·0	8·8	8·4
Nő — Femmes	64	—	48·4	34·3	12·5	4·8
<i>Községi — Communales</i>						
Férfi — Hommes	4	—	75·0	—	25·0	—
Nő — Femmes	7	—	71·4	14·3	14·3	—
<i>Róm. kat. — Cath. romaines</i>						
Férfi — Hommes	120	2·5	59·2	27·5	3·3	7·5
Nő — Femmes	80	5·0	60·0	28·8	3·7	2·5
<i>Református — Calvinistes</i>						
Férfi — Hommes	66	4·5	77·3	15·2	1·5	1·5
Nő — Femmes	27	18·5	40·8	29·6	3·7	7·4

idő elteltével jut az iskolákban alkalmazás-hoz. E tekintetben adataink alapján csaknem ugyanolyan képet kapunk, mint a kor és a szolgálati idő összefüggése alapján. Az egyes években alkalmazott tanerők az oklevél megszerzésének ideje szerint sok év között oszlanak meg, illetőleg azok a tanerők, akik oklevelüket egyező időben szerezték, nagyon eltérő szolgálati idővel rendelkeznek. Meg kell azonban jegyezni, hogy az oklevél kiadásának éve és a szolgálati idő között levő összefüggést a magasabb szolgálati idővel rendelkező tanszemélyzetnél zavarja, illetőleg elhomályosítja az a körülmény, hogy a többféle képesítésű tanerők közül sokan a képesítést adó oklevél alapján különböző fokozatú iskolában teljesítettek szolgálatot. Gyakori eset így a polgári iskoláknál, hogy a tanerők (főképp az apácák) elemi iskolai tanítói oklevéllel elemi iskolában kezdték meg, majd a polgári iskolai tanári oklevél megszerzése után polgári iskolában folytatták működésüket. Ezeket a tanerőket adatgyűjtésünk a polgári iskoláknál vette számba s feldolgozásunk is a tanári oklevél megszerzésének időpontja szerint mutatta őket ki, szolgálati idejük megállapításánál azonban figyelembe kellett vennünk az előző — elemi iskolai — működésük idejét is. Ilyen eltérések mindegyik iskolafajnál előfordul, nagyobb jelentősége azonban csak a középfokú iskoláknál van. Az oktatószemélyzet képesítése különösen a szakiskoláknál nyújt igen változatos képet; gyakori itt a többes képesítés is, s ezért ehelyütt az oklevél kiadásának ideje és a szolgálati idő közötti összefüggés szabályszerűsége megállapítására nem alkalmas.

A tanerőknek az oklevél megszerzésének éve szerint való megoszlását a következő adatokkal szemléltethetjük:

Az oktatószemélyzet megoszlása az oklevél megszerzése óta eltelt idő alapján	Elemi mindennapi		Polgári		Közép-	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
	Abszolút szám					
Az oktatószemélyzet összes száma	10.868	8.656	1.320	2.127	2.370	662
Az oklevél megszerzésének ideje	Százalék					
1 év	0,8	0,4	1,1	1,9	2,7	3,9
2 "	1,8	1,0	1,7	1,8	3,1	4,8
3 "	2,8	1,6	2,4	1,7	3,5	3,9
4 "	3,7	1,9	0,8	1,0	4,3	6,5
5 "	4,2	2,4	5,5	2,3	3,8	5,9
6-10 "	13,2	12,7	20,2	10,3	11,1	18,4
11-15 "	14,4	17,2	20,9	15,4	14,5	13,8
16-20 "	14,7	17,8	9,5	20,6	9,5	16,8
21-25 "	13,5	15,2	16,2	18,2	18,1	12,5
26-30 "	15,4	14,7	10,6	12,3	18,2	6,2
31-35 "	10,6	10,6	7,4	8,1	9,2	5,0
36 "	4,8	4,3	3,3	4,0	1,4	2,1
Oklevele nincs	0,1	0,2	0,4	2,4	0,6	0,2

Ezek az adatok azonban csak arról tájékoztatnak, hogy a különböző években végzett ifjúság közül a feltüntetett iskoláknál hányan jutottak alkalmazáshoz, de nem tüntetik fel az alkalmazás időpontját. A szolgálati idő és az oklevél megszerzésének ideje között levő összefüggés pedig két irányban is figyelmet érdemel. Megfigyelhetjük egyrészt, hogy az egyező szolgálati idejű tanerők mely években szerezték képesítésüket, másrészt, hogy az egyező időben oklevelet szerzett tanszemélyzet szolgálati idő szerint hogyan oszlik meg. Mivel pedig az előbb közölt adatsorokban az egyidőben oklevelet szerzett tanszemélyzet szolgálati ideje között levő nagyarányú eltérések nem jutnak kifejezésre, a vizsgálódást mindkét irányban külön-külön kell eszközölnünk.

Ebből a szempontból elegendőnek véljük, ha csupán az utolsó tíz év adatait tekintjük át. Arra nézve, hogy az egyező szolgálati idejű tanerők az oklevél megszerzésének időpontja szerint hogyan oszlanak meg, a következő adatok tájékoztatnak:

Az iskolák fokozata, az oklevél megszerzése óta eltelt idő

Elemi népiszkolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A férfiak	Abszolút szám						
összes száma	470	257	227	266	451	1.722	1.844
	Százalék						
1 év	20,2	—	—	—	—	—	—
2 "	26,1	29,6	—	—	—	—	—
3 "	27,8	36,6	34,4	0,4	—	—	—
4 "	17,1	24,1	47,6	57,1	0,7	0,1	—
5 "	4,6	4,7	9,2	30,8	71,0	0,1	—
6-10 "	2,3	1,9	4,0	8,3	21,7	75,3	0,1
11 v. több év	1,9	3,1	4,8	3,4	6,6	24,5	99,9
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Elemi népiszkolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A nők	Abszolút szám						
összes száma	277	197	151	175	367	1.912	1.334
	Százalék						
1 év	12,6	—	—	—	—	0,1	0,2
2 "	20,2	13,2	—	—	—	0,1	—
3 "	19,9	27,4	18,5	—	—	—	—
4 "	12,3	21,8	32,5	24,0	0,3	—	—
5 "	9,4	10,7	22,5	30,9	20,7	0,2	0,1
6-10 "	16,2	14,7	11,9	25,7	47,9	43,2	0,4
11 v. több év	9,4	12,2	14,6	19,4	31,1	56,4	99,3
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Középfokú iskolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A férfiak	Abszolút szám						
összes száma	218	168	129	123	139	537	629
	Százalék						
1 év	35,3	3,0	0,8	2,4	0,7	—	0,6
2 "	25,7	31,5	4,7	2,4	0,7	—	0,2
3 "	16,1	22,0	38,0	4,9	2,2	0,8	0,2
4 "	8,7	16,7	20,1	35,0	6,5	1,5	0,3
5 "	6,9	9,5	20,1	32,5	53,2	4,1	0,5
6-10 "	4,1	11,9	14,7	18,7	33,1	75,8	12,6
11 v. több év	3,2	5,4	1,6	4,1	3,6	17,8	85,6
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Az iskolák fokozata, az oklevél megszerzése óta eltelt idő	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A nők	Abszolút szám						
összes száma	216	145	96	88	461	511	—
	Százalék						
1 év	37,5	2,8	1,0	—	1,1	—	—
2 "	20,4	34,5	2,1	—	—	—	—
3 "	6,9	22,7	37,5	1,0	—	—	—
4 "	7,4	8,3	17,7	37,5	3,4	0,2	—
5 "	6,5	10,3	18,8	17,7	38,6	2,0	—
6-10 "	15,7	14,5	12,5	29,2	42,1	59,0	2,9
11 v. több év	5,6	6,9	10,4	14,6	14,8	38,8	97,1
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Az adatokból azt látjuk, hogy az évenkénti utánpótlás nagyrészt több, mint egy évtizedet meghaladó idő folyamán végzett egyénekből tevődik össze s a több-kevesebb időveszteséggel állásba jutott tanerők aránya az elmúlt évtized folyamán — főképp azonban az utolsó évtized óta — fokozatosan és nagymértékben romlott. Az évenként újonnan alkalmazott tanerők közül ugyanis azoknak az arányszáma, akik várakozási idő nélkül jutottak állásba, öt évvel ezelőtt még az elemi iskolák férfi tanítói között 71,0%-ot tett, a legutolsó tanévben pedig már csak 20,2%-ot. A tanítónőknél még kedvezőtlenebb a helyzet, amennyiben a tanítónők többsége a férfiaknál hosszabb időveszteség után jutott a munkába is alkalmazáshoz.

A középfokú iskolák tanárainál kissé zavarja az áttekinthetőséget az előzően alacsonyabb képesítés alapján működött tanerők száma. Megállapíthatjuk azonban, hogy a tanárok helyzete ebből a szempontból a tanítónőknél kedvezőtlenebb, az oklevél megszerzése és az életpályán való elhelyezkedés közötti időveszteség általában nagyobb és ezek a zavarok már régebb óta tartanak, mint az elemi iskoláknál.

A közölt adatok szerint tehát újabban igen csekély azoknak a tanerőknek a száma, akik közvetlenül oklevelük megszerzése után állásba jutnak, a többség csak évek múlva érheti el ezt a célját. Ennek következtében természetesen a tanulmányaikat egyező időpontban befejezett tanerők (tehát nagyobbára egykorúak) szolgálati ideje is nagymértékben eltérő, mint azt a következő adatok szemléltetik:

Az iskolák fokozata, a tanerők közötti oklevelét a tanerők szolgálati ideje

Elemi népiszkolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A férfiak	Abszolút szám						
összes száma	97	201	306	408	458	1.442	1.577
	Százalék						
1 év	100,0	62,2	43,5	20,1	4,8	0,8	0,2
2 "	—	37,8	30,7	15,2	2,6	0,3	0,1
3 "	—	—	25,5	26,5	4,6	0,6	0,1
4 "	—	—	0,3	37,3	17,9	1,5	0,3
5 "	—	—	—	0,7	69,9	6,8	0,7
6-10 "	—	—	—	0,2	0,2	89,9	15,3
11 v. több év	—	—	—	—	—	0,1	83,3
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Elemi népiszkolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A nők	Abszolút szám						
összes száma	38	83	137	169	215	1.145	1.525
	Százalék						
1 év	92,1	67,5	40,2	20,1	12,1	3,9	0,9
2 "	—	31,3	39,4	25,4	9,8	2,6	0,9
3 "	—	—	20,4	29,0	15,8	1,6	0,7
4 "	—	—	—	24,9	25,1	3,9	0,9
5 "	—	—	—	0,6	35,3	15,4	3,5
6-10 "	—	2,6	1,2	—	—	1,4	72,2
11 v. több év	5,3	—	—	—	—	0,5	0,4
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Középfokú iskolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A férfiak	Abszolút szám						
összes száma	91	121	135	136	199	118	746
	Százalék						
1 év	84,6	46,3	25,9	14,0	7,5	1,5	0,3
2 "	—	5,5	43,8	27,4	20,6	8,0	3,2
3 "	—	1,1	5,0	36,3	19,1	13,1	3,1
4 "	—	3,3	2,5	4,5	31,6	20,1	3,7
5 "	—	1,1	0,8	2,2	6,6	37,2	7,4
6-10 "	—	—	—	3,0	5,9	11,1	65,9
11 v. több év	4,4	1,6	0,7	2,2	3,0	15,2	89,3
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Középfokú iskolák:	A tanerők közötti év óta teljesít szolgálatot						
	1	2	3	4	5	6-10	11-15
A nők	Abszolút szám						
összes száma	87	96	85	86	107	422	531
	Százalék						
1 év	93,0	45,8	17,6	18,6	13,1	8,1	0,8
2 "	—	4,6	52,1	38,8	13,9	14,0	5,0
3 "	—	1,2	2,1	42,4	19,8	16,8	2,8
4 "	—	—	—	1,2	41,9	15,9	6,6
5 "	—	1,2	—	—	3,5	31,8	8,8
6-10 "	—	—	—	—	2,3	8,4	64,4
11 v. több év	—	—	—	—	—	—	4,3
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A tanulmányok befejezése és az elhelyezkedés között eltelt kényszerű várakozási idő a különböző iskolafenntartók szerint is nagyon eltérő. Az újonnan alkalmazott tanerők kormegoszlásának vizsgálatánál már megállapítottuk, hogy az állami iskoláknál a fiatalabb korosztályok lényegesen kisebb arányszámmal szerepelnek, mint az egyéb jellegű iskoláknál. Ugyanez a helyzet az oklevél megszerzésének ideje tekintetében is. Az elemi mindennapi iskolák egy év óta működő férfitanítói közül pl. egy-két éve

legények arányszáma tehát a középfokú iskolák tanárai között a legnagyobb, de az 50 éven felüli korban ennél az iskolacsoportnál legnagyobb a hajadonok arányszáma is.

14. A főoglalkozású nőtlen és hajadon tanerők korcsoportok szerint — Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale, non marié, d'après les groupes d'âge.

A tanerők neve és kora Sexe et âge du personnel enseignant	Écoles			
	Az elemi nép- primaires	A középfokú de degré moyen	A tanonc- és szak- d'apprentis et professionnelles	Az összes totales
	iskolák nőtlen és hajadon tanerői Personnel enseignant non marié Százalék — Pour cent			
Férfiak — Hommes				
—24 éves — ans	90.7	89.3	94.2	89.6
25—29 " "	52.8	76.2	82.3	59.4
30—34 " "	18.1	47.0	40.0	26.5
35—39 " "	7.9	32.4	22.6	13.9
40—44 " "	5.7	25.5	12.4	12.1
45—49 " "	3.9	16.5	14.1	8.1
50—54 " "	2.6	15.3	10.3	7.2
55—59 " "	2.8	17.2	11.7	9.1
60— " "	4.8	22.2	16.2	14.4
Általában — En général	19.1	30.9	33.1	23.1
Nők — Femmes				
—24 éves — ans	92.3	100.0	100.0	93.9
25—29 " "	67.9	88.8	89.7	74.1
30—34 " "	51.3	72.0	68.1	56.0
35—39 " "	44.9	58.6	45.6	48.7
40—44 " "	44.2	50.7	56.0	46.8
45—49 " "	39.8	57.3	69.1	45.3
50—54 " "	43.8	60.7	50.0	48.6
55—59 " "	51.1	64.4	63.0	56.1
60— " "	66.7	77.9	52.9	70.0
Általában — En général	50.7	64.4	67.2	54.8

Meg kell azonban említenünk, hogy a nőtlenek és hajadonok arányszámát egyes iskola-

	Elemi nép-		Középfokú			Tanonc- és szak-			Összes	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
	S	S	z	A	z	a	i	é	k	k
—24 éves	89.2	88.4	88.9	100.0	94.2	100.0	89.6	92.4		
25—29 "	52.8	62.6	73.8	87.0	82.3	89.0	58.5	69.9		
30—34 "	17.9	47.8	40.3	63.6	40.0	63.4	24.4	50.8		
35—39 "	7.8	41.3	23.7	50.8	22.6	41.3	11.8	43.7		
40—44 "	5.7	41.1	14.8	41.6	13.4	50.0	8.6	41.4		
45—49 "	3.9	37.1	9.8	51.2	14.1	67.3	6.0	41.5		
50—54 "	2.6	40.6	8.3	51.6	10.3	48.5	4.7	43.5		
55—59 "	2.8	46.3	9.1	53.3	11.7	60.0	5.7	49.0		
60— "	4.8	52.7	4.5	58.2	16.2	46.6	5.8	54.1		
Általában :	19.1	46.4	23.2	56.3	33.1	64.4	20.9	49.4		

A római katolikus papok és szerzetesek nélkül tehát a középfokú iskolák nőtlen tanáraimnak arányszáma 30.9%-ról 23.2%-ra

fajoknál nagy mértékben befolyásolja az a körülmény, hogy a római katolikus jellegű iskolákban igen nagy a szerzetesek (kisebb mértékben a világi papok) és az apácák száma. Római katolikus pap vagy szerzetes ugyanis (a kizárólag vallásoktatással foglalkozó hitoktatókat nem számítva) az elemi népiskolák tanszemélyzetében 7, a középfokú iskoláknál 425 és a tanonciskoláknál 1 tanerő volt, az apácák száma pedig az elemi iskolákban 704-et, a középfokú iskolákban 603-at és a tanonc-, valamint a szakiskolákban 31-et tett. A nőtlenek és hajadonok helyes arányszámának megállapítása érdekében tehát figyelmen kívül kell hagynunk azokat, akik házasságot nem köthetnek.

A közoktatásügyi intézeteknél főoglalkozásként működő és nem csupán hitoktatással foglalkozó római katolikus papok, szerzetesek és apácák kor szerint való megoszlása a következő:

	Elemi nép-		Középfokú		Tanonc- és szak-		Összes	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
20 éves	1	—	1	—	—	—	—	2
21 " "	5	—	4	—	—	—	—	9
22 " "	1	9	2	—	1	—	1	12
23 " "	—	26	1	3	—	1	1	30
24 " "	—	37	—	1	—	—	—	38
25—29 "	1	152	45	52	—	4	46	208
30—34 "	3	108	62	98	—	6	65	212
35—39 "	2	103	62	106	—	5	64	214
40—44 "	—	71	84	104	—	6	84	181
45—49 "	—	53	53	58	—	3	53	114
50—54 "	—	53	57	71	—	1	57	125
55—59 "	—	39	41	53	—	2	41	94
60— " "	—	47	36	60	—	2	36	109
Összesen...	7	704	441	613	—	31	448	1.348

Az egyházi személyek figyelmen kívül hagyásával tehát a nőtlen és hajadon tanerők helyes arányszámait iskolafajok és korcsoportok szerint a következők:

hanyatluk, s ennek következtében az összes nőtlen tanerők tulajdonképpeni arányszáma 23.1% helyett 20.9%-ot tesz. Az apácák figyel-

men kívül hagyásával pedig a hajadon elemi iskolai tanítónők aránya 50.7%-ról 46.4%-ra, a középfokú iskolai tanárnőké 64.4%-ról 56.3%-ra, a szakiskolák női tanerőié 67.2%-ról 64.4%-ra és általában az összes női tanerők arányszáma 54.8%-ról 49.4%-ra csökken.

Adataink alapján a tanszemélyzetnek családi állapot szerint való megoszlását az eltöltött szolgálati időhöz mérten is vizsgálhatjuk. (L. a 15. sz. táblát.) A férfi és női tanerők idevonatkozó arányszámait ugyanazokat az eltéréseket mutatják a családi állapot tekinte-

tében, mint amilyeneket a kormegoszlással kapcsolatban tapasztaltunk. A férfiak túlnyomó többsége ugyanis szolgálati idejének 5. évéig megnősül s a nőtlenek arányszáma a szolgálati idő előrehaladásával rohamosan csökken. A nőknél a házasságkötés szempontjából az 5 éves szolgálati időnek szintén nagy jelentősége van, a házasságkötések száma azonban általában sokkal alacsonyabb, mint a férfiaknál s a hajadonok száma a magasabb szolgálati idővel rendelkezőknél sem csökken lényegesen.

15. A főoglalkozású tanerők családi állapota szolgálati idő szerint — Etat matrimonial, d'après la durée de service, du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale.

A tanerők neve és szolgálati ideje Sexe et durée de service du personnel enseignant	Elemi népiskolák — Ecoles primaires				Középfokú iskolák — Ecoles de degré moyen				Tanonc- és szakiskolák — Ecoles d'apprentis et professionnelles				Összesen — Au total			
	Nőtlen, hajadon Célibataires	Házias — Mariés	Özvegy — Veufs	Törv. elvált — Divorcés	Nőtlen, hajadon Célibataires	Házias — Mariés	Özvegy — Veufs	Törv. elvált — Divorcés	Nőtlen, hajadon Célibataires	Házias — Mariés	Özvegy — Veufs	Törv. elvált — Divorcés	Nőtlen, hajadon Célibataires	Házias — Mariés	Özvegy — Veufs	Törv. elvált — Divorcés
Férfi — Hommes																
1 év — ans	90.8	9.2	—	—	83.5	16.5	—	—	81.1	18.0	—	0.9	87.5	12.4	—	0.1
2 " "	78.6	21.4	—	—	74.4	25.6	—	—	79.0	21.0	—	—	77.2	22.8	—	—
3 " "	71.8	26.9	—	—	73.6	25.6	0.8	—	53.3	43.3	—	3.4	71.0	27.7	0.3	1.0
4 " "	63.9	35.3	0.8	—	58.6	40.6	—	0.8	37.5	62.5	—	—	60.8	38.5	0.5	0.2
5 " "	51.0	48.6	—	—	53.2	46.0	0.8	—	38.5	61.5	—	—	51.0	48.6	0.2	0.3
6—10 " "	71.4	28.2	0.1	0.3	70.5	29.1	0.3	0.1	69.3	30.0	—	0.7	71.0	28.6	0.1	0.3
11—15 " "	26.7	72.2	0.8	0.3	40.2	57.0	0.6	2.2	23.3	73.5	1.4	1.8	29.3	69.0	0.8	0.9
16—20 " "	10.5	87.6	1.1	0.8	24.8	73.7	1.0	0.5	13.0	81.6	2.4	3.0	14.1	83.9	1.2	0.8
21—25 " "	7.4	90.7	1.0	0.9	24.9	72.8	0.9	1.4	11.4	82.9	—	5.7	12.7	85.2	1.0	1.1
26—30 " "	4.5	93.0	1.3	1.2	16.6	80.0	1.5	1.9	13.9	83.6	2.5	—	8.8	88.4	1.4	1.4
31—35 " "	3.6	92.9	2.1	1.4	13.2	83.1	2.2	1.5	15.4	80.8	3.8	—	6.6	89.8	2.2	1.4
36— " "	2.3	93.9	3.0	0.8	15.2	77.6	4.7	2.5	9.4	87.5	3.1	—	5.9	89.3	3.5	1.3
Összesen szám szerint — Nombre total	2.102	8.640	158	90	1.359	2.912	65	59	286	551	13	133	3.747	12.103	236	162
Nők — Femmes																
1 év — ans	91.7	6.9	1.1	0.3	91.2	7.4	0.9	0.5	92.9	7.1	—	—	91.6	7.1	0.9	0.4
2 " "	91.4	7.6	0.5	0.5	84.8	12.4	1.4	1.4	94.8	2.6	—	2.6	89.2	8.9	0.8	1.1
3 " "	81.5	15.2	2.0	1.3	82.3	16.7	—	1.0	94.7	5.3	—	—	82.7	15.1	1.1	1.1
4 " "	78.3	18.3	2.3	1.1	82.3	13.5	—	4.2	84.6	15.4	—	—	79.9	16.6	1.4	2.1
5 " "	63.5	31.9	2.4	2.2	79.6	18.2	1.1	1.1	64.3	21.4	14.3	—	66.5	29.0	2.6	1.9
6—10 " "	79.4	17.7	1.7	1.2	85.5	12.3	0.8	1.4	89.7	7.9	1.6	0.8	82.2	15.2	1.4	1.2
11—15 " "	51.3	42.3	3.5	2.9	68.5	27.8	1.7	2.0	62.2	34.7	1.0	2.1	55.0	39.3	3.0	2.7
16—20 " "	44.5	49.0	3.8	2.7	58.1	37.0	1.8	3.1	41.9	46.8	6.5	4.8	48.1	45.7	3.3	2.9
21—25 " "	41.0	48.8	6.1	4.1	48.5	43.7	4.3	3.5	64.3	28.5	3.6	3.6	43.4	47.1	5.6	3.9
26—30 " "	45.2	41.8	8.6	4.4	59.2	33.0	6.0	1.8	62.7	27.1	8.5	1.7	49.2	39.2	7.9	3.7
31—35 " "	43.0	37.9	14.4	4.7	57.3	31.6	7.4	3.7	47.4	15.8	26.3	10.5	47.2	35.7	12.6	4.5
36— " "	48.6	30.0	16.6	4.8	67.6	18.9	11.9	1.6	25.0	25.0	—	—	27.0	15.4	4.0	4.0
Összesen szám szerint — Nombre total	4.482	3.481	582	300	2.128	961	133	82	272	102	19	126	6.882	4.544	734	394
%	50.7	39.3	6.6	3.4	64.4	29.1	4.0	2.5	67.1	25.2	4.7	3.0	54.8	36.2	5.9	3.1

Attól a szabályszerűségtől, hogy a tanerők többsége 5. szolgálati évéig megnősül, csupán az 1910—1914. években alkalmazott férfiak adatainál mutatkozik eltérés, mert a jelenleg 40—44 éves tanítóknak és a ma 45—49 éves középfokú iskolai tanároknak a nősülését a világháború évekre meggátolta.

b) A házas tanerők házasságának időtartama.

A családi állapot általános ismertetése után a házasságban élő tanszemélyzet főbb viszonyainak, elsősorban a házasságok időtartamának vizsgálatára térünk át. Erre nézve a következő százalékos adatok tájékoztatnak:

Férfiak	Elemi nép- Középfokú Tanonc- Összes és szak- iskolák			
	Abszolút szám	Százalék		
összesen	8.640	2.912	551	12.103
— 1 éve házas	4.9	4.4	6.4	4.8
2 " "	3.6	3.6	5.5	3.7
3 " "	3.5	4.1	5.6	3.7
4 " "	3.8	3.3	2.9	3.6
5 " "	3.9	3.3	4.7	3.8
6—10 " "	20.6	17.8	26.1	20.2
11—15 " "	22.1	21.1	17.6	21.7
16—20 " "	10.1	12.9	11.4	10.8
21—25 " "	13.1	14.8	8.7	13.3
26—30 " "	9.5	9.9	7.3	9.5
31—35 " "	3.8	3.9	2.9	3.8
36— " "	1.1	0.9	0.9	1.1

Nők	Elemi nép- Középfokú Tanonc- Összes és szak- iskolák			
összesen	Abszolút szám	Százalék		
összesen	3.481	961	102	4.544
— 1 éve házas	6.3	5.6	9.8	6.2
2 " "	4.7	4.6	2.9	4.6
3 " "	4.7	3.6	4.9	4.4
4 " "	5.5	4.8	5.9	5.4
5 " "	5.9	4.5	6.9	5.6
6—10 " "	25.2	27.9	27.5	25.8
11—15 " "	20.6	20.4	18.6	20.6
16—20 " "	9.5	13.2	7.8	10.3
21—25 " "	4.8	4.1	3.9	4.6
26—30 " "	1.6	1.4	4.9	1.6
36— " "	0.2	—	—	0.2

A házasok kor szerint való megoszlásából (l. a 13. sz. táblát) láttuk, hogy a fiatalabb korosztályokban a nők magasabb arányszámokkal szerepelnek, mint a férfiak s ennek megfelelően a házasság tartamára vonatkozó arányszámokból is az tűnik ki, hogy a tíz évet meg nem haladó idő óta házasok csoportjába lényegesen többen tartoznak a nők

közül (52.0%), mint a férfiak közül (39.8%). Az utolsó évtizedben tehát a női tanerők férjhezmenési esélyei a multhoz képest szám szerint kedvezőbben alakultak. Ugyanerre az eredményre jutunk, ha a házasságkötések évenkénti átlagszámát vizsgáljuk.

Adataink szerint az összes tanerők közül az utolsó öt év átlagában évenként 476 férfi és 238 nő kötött házasságot. Az előző évtizedben (1925—1929) a házasságot kötött férfiak évi átlagos száma 489-et, a nőké 234-et tett, az 1920—1924. évek átlagában pedig évenként 524 férfi nősült meg és 187 nő ment férjhez a jelenleg is szolgálatot teljesítő tanerők közül. Ezek a számok tehát azt mutatják, hogy az elmúlt másfél évtized alatt a női tanerők férjhezmenési lehetősége valamelyest javult, a házasságra lépő férfi tanerők száma ellenben csökkent.

Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy 1920—1924-ben a házasságra lépő férfi tanerők száma annak következtében is magasabb, mert többen ebbeli szándékukat katonai szolgálatuk miatt csak a háború után valószínűsítették meg. A férjhez ment női tanerők számának emelkedése pedig látszólagos is lehet, vagyis azt is jelentheti, hogy a kedvezőtlen gazdasági viszonyok következtében a férjhez ment nők közül újabban kevesebben mondanak le állásukról, mint a multban.

Az egy év vagy kevesebb idő óta házasok aránylag magas számára nézve meg kell említenünk, hogy a házasság időtartama nap-tári év alapján állapított meg s mert az adatfelvételt a tanév végén hajtották végre, ebben a csoportban az utolsó másfél év alatt kötött házasságok száma szerepel.

c) A házastárs foglalkozása.

Az értelmiségi osztálynak, szűkebb körben pedig a közszolgálati tisztviselők rétegének jelentékeny csoportja a tanszemélyzet; ezért szociális szempontból különös érdeklődésre tarthatnak igényt azok az adatok, amelyek a tanerők házastársának foglalkozását ismertetik. Ezek a vizsgálatok, mint a családi állapot szerint való megoszlásból láttuk, a főfoglalkozású tanerők közül összesen 12.103 házasságban élő férfi és 4.544 női tanerőre vonatkoznak.

A házastárs foglalkozását a három fő iskolaszám szerint a következő adatok ismertetik:

Férfiak:	A házastárs						
	Összesen	tanerő	egyéb köz-alkalmazott	nyugdíjas	egyéb	ismeretlen	kereset nélküli
Elemi népiskolák	szám 8.640	1.399	36	138	94	—	6.973
	0/0 100.0	16.2	0.4	1.6	1.1	—	80.7
Középfokú iskolák	szám 2.912	444	17	55	34	—	2.362
	0/0 100.0	15.2	0.6	1.9	1.2	—	81.1
Tanonc- és szakisk.	szám 551	39	8	11	11	—	482
" "	0/0 100.0	7.1	1.5	2.0	2.0	—	87.4
Összesen	szám 12.103	1.882	61	204	139	—	9.817
	0/0 100.0	15.6	0.5	1.7	1.1	—	81.1
Nők:							
Elemi népiskolák	szám 3.481	1.477	666	272	712	223	131
	0/0 100.0	42.4	19.1	7.8	20.5	6.4	3.8
Középfokú iskolák	szám 961	320	225	118	234	39	25
	0/0 100.0	33.3	23.4	12.3	24.4	4.0	2.6
Tanonc- és szakisk.	szám 102	19	25	11	38	2	7
" "	0/0 100.0	18.6	24.5	10.8	37.3	1.9	6.9
Összesen	szám 4.544	1.816	916	401	984	264	163
	0/0 100.0	40.0	20.2	8.8	21.6	5.8	3.6

Az adatokból kitűnik, hogy az összes házas férfitanerők 81.1%-ának felesége önálló keresettel nem rendelkezik, 15.6%-é a közoktatásügy keretében van alkalmazásban, azoknak az aránya pedig, akiknek felesége egyéb foglalkozást üz, még a nyugdíjasokat is ideértve, jelentéktelen. A nők férfiak túlnyomó többségénél — közel negyötödénél — tehát a család fenntartásáról egyedül a kereső férj gondoskodik, a kettős kereset szempontjából pedig csupán a tanerőházaspárok viszonyai érdemelnek figyelmet.

A férjes női tanerőknél természetesen más a helyzet. Ők kevés esetben és főképpen csak átmenetileg önálló családfenntartók. Közöttük csak 3.6%-ot tesz azoknak aránya, akiknek férje részben munkanélküliség, részben pedig betegség miatt nem keres. Vagyis túlnyomó többségük a férjjel együtt biztosítja a család megélhetését. A női tanerők körében tehát nagyobb jelentősége van a házastárs foglalkozására vonatkozó vizsgálódásnak mint a férfitanerőknél. Ezenfelül ezek-

nek az adatoknak minél részletesebb feltárása szociális szempontokból is nagyon kívánatos. Az utóbbi évek folyamán ugyanis a szellemi munkanélküliség fokozódásával párhuzamosan mindgyakrabban találkozunk a házastársak kettős keresetének bírálatával s bár ennek a kérdésnek a munkapiac szempontjából nem csupán a közszolgálat keretében van jelentősége, az érdeklődés homlokerében mégis csaknem kizárólag a közszolgálati alkalmazottak tisztviselő rétege, különösképpen pedig a tanszemélyzet áll.

A tanerőházaspárok adatait külön fejezetben ismertetjük, mert ezek száma a többiek közül lényegesen kiemelkedik. A főfoglalkozású házas férfi tanerők 15.6%-ának felesége és a női tanerők 40%-ának férje szintén tanerő. Ezért ezúttal csupán azoknak a férjeknek foglalkozását szerint való megoszlását közöljük részletesen a 16. sz. táblán, akiknek foglalkozása az oktatás körén kívül esik. S a következő arányszámokkal is csak ezeket az eredményeket világítjuk meg:

A férjek száma és foglalkozása	Összes Elemi nép- Középfokú Tanonc- és i s k o l á k szak-			
	Abszolút szám	Százalék		
Összes száma	2.728	2.004	641	83
Az oktatás körén kívül eső foglalkozású férjek				
A férjek foglalkozása:				
Az östermelés körében önálló	1.8	2.2	0.6	—
tisztviselő	1.3	1.7	0.2	—
Az iparforgalom körében önálló	2.8	2.9	2.5	3.6
tisztviselő	13.8	13.3	14.7	20.5
segédszemély	1.4	1.8	0.3	—
Magántisztviselő k. m. n.	4.8	4.8	4.2	8.5
Szabadfoglalkozású értelmiség önálló	6.3	5.0	10.0	8.5
tisztviselő	2.8	2.6	3.3	3.6
Közszolgálati alkalmazott tisztviselő	33.1	32.7	34.9	30.1
altiszt	0.3	0.4	—	—
Nyugdíjas közszolg. alk. főtisztviselő	4.2	2.9	8.1	3.6
" " egyéb tisztviselő	7.1	7.5	6.2	6.0
altiszt	0.3	0.4	—	—
Egyéb nyugdíjas főtisztviselő	0.7	0.5	0.9	2.4
tisztviselő	1.9	1.6	2.9	1.2
altiszt	0.3	0.4	—	—
Egyéb foglalkozású önálló	0.8	0.9	0.5	1.2
Ismeretlen foglalkozású	8.2	9.4	5.5	2.4
Kereset nélküli	5.8	6.4	3.6	7.2
Különváltan él	2.3	2.6	1.6	1.2

16. A főfoglalkozású női tanerők férjének foglalkozása az iskolák fokozata szerint —
Profession de l'époux des institutrices (professeurs femmes) d'après le degré des écoles.

A férj foglalkozása — Profession de l'époux	Összesen — Au total	É c o l e s					
		Elemi nép- primaires	Tanonc- d'apprentis	Polgári atlas bourgeoises	Közép- normales primaires d'instituteurs	Közép- secondaires	Felső keresk.- moyennes de commerce
		iskola			iskola		
Östermelés — Production du sol							
Önálló — Patron	49	45	—	4	—	—	—
Tisztviselő — Employé	35	34	—	—	—	1	—
Ipar — Industrie							
Önálló — Patron	35	25	1	8	1	—	—
Tisztviselő — Employé	84	65	3	10	—	3	—
Segédzemély — Personne auxiliaire	17	17	—	—	—	—	—
Kereskedelem — Commerce							
Önálló — Patron	40	31	1	6	—	1	—
Tisztviselő — Employé	31	28	—	1	1	—	—
Segédzemély — Personne auxiliaire	1	1	—	—	—	—	—
Hitel — Crédit							
Tisztviselő — Employé	105	64	2	23	1	3	7
Segédzemély — Personne auxiliaire	1	—	—	—	—	—	1
Közlekedés — Communication							
Önálló — Patron	2	2	—	—	—	—	—
Tisztviselő — Employé	157	109	3	28	3	7	6
Segédzemély — Personne auxiliaire	19	18	—	1	—	—	—
Magántisztviselő k. m. n. — Employé privé sans désign. spéc.	130	96	4	16	—	6	5
Magánorvos — Médecin privé	48	32	2	10	1	2	1
Magánállatorvos — Vétérinaire privé	4	4	—	—	—	—	—
Önálló gyógyszerész — Pharmacien patron	11	9	1	1	—	—	—
Magánmérnök — Ingénieur privé	17	11	1	3	1	—	1
Ügyvéd — Avocat	59	31	1	17	2	7	—
Egyéb értelmiség — Autres éléments de la classe instruite	108	65	3	20	3	14	2
Pap — Prêtre	39	35	—	3	1	—	—
Katonatiszt — Officier	72	40	2	17	1	10	1
Katonaaltiszt — Sous-officier	2	2	—	—	—	—	—
Bíró — Juge	48	21	—	18	1	5	3
Közszolg. alk. orvos — Médecin de services public	32	17	—	9	—	3	2
Közsz. alk. állatorvos — Vétérinaire de service public	12	11	—	—	—	—	1
Községi jegyző, segédjegyző — Secrétaire et secrétaire adjoint communaux	136	130	—	5	—	—	1
Egyéb közszolg. alk. összesen — Autre service public au total	570	406	9	107	6	19	11
Ebből főtisztviselő — Dont: fonctionnaire supérieur	80	47	4	16	—	5	6
Ebből altiszt — Dont: gens de service	8	8	—	—	—	—	—
Nyugdíjas közsz. alk. összesen — Fonctionnaire retraité au total	317	217	4	66	5	18	3
Ebből főtisztviselő — Dont: fonctionnaire supérieur	114	59	—	38	1	12	1
Ebből altiszt — Dont: gens de service	8	8	—	—	—	—	—
Egyéb nyugdíjas — Autre retraité	78	50	1	19	—	4	2
Ebből főtisztviselő — Dont: employé supérieur	18	10	1	4	—	1	1
Ebből altiszt — Dont: gens de service	7	7	—	—	—	—	—
Egyéb foglalkozású (önálló) — Autre profession (patron)	22	18	1	1	1	—	—
Ismeretlen foglalkozású — Profession inconnue	225	188	—	31	—	1	3
Kereset nélkül — Sans gagne-pain	158	129	3	19	2	2	—
Különváltan él — Vit séparé	64	53	1	7	—	3	—
Nem tanerő összesen — Personnes n'appartenant pas au personnel scolaire enseignant, au total	2.728	2.004	43	450	30	110	51
Tanerő összesen — Professeur ou instituteur au total	1.816	1.477	9	244	9	53	14
Mindössze — Total général	4.544	3.481	52	694	39	163	65

A tanerőházaspárokat nem számítva tehát, a főfoglalkozásként tanító házasságú nők 11,7%-ának férje foglalkozásának körében önálló, 44,4%-é köztisztviselő, 25,3%-é egyéb tisztviselő, 2,3%-é segédzemélyzet, illetőleg altiszt, 8,2%-é ismeretlen foglalkozású, 5,8%-nak nincs kereső foglalkozása. A 64 különváltan élő nő (2,3%) pedig ennél a csoportosításkor figyelmen kívül hagyható. (Arra nézve, hogy a különváltan élő nők közül hánynak van tartásdíja, adatgyűjtésünk nem terjed ki).

A „főtisztviselő“ megnevezés alatt azok szerepelnek, akik az állami VII. fizetési osztálynak megfelelő vagy annál magasabb állást töltenek, illetőleg (a nyugdíjasoknál) töltöttek be.

Ez a megállapítás természetesen a nyugdíjas nem közzolgálati alkalmazottakra nézve nem mondható kétségtelenül helyesnek. A besorozásnál követett módszer alapján azonban a feltüntetett adatok feltétlenül minimumnak tekinthetők. Idevonatközoan meg kell még azt is említenünk, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő közzolgálati alkalmazottak csoportjában feltüntetett főtisztviselők száma nem az összes, hanem csupán a közlebről meg nem nevezett egyéb tisztviselők között lévő főtisztviselők számát tünteti fel. A tényleges szolgálatot teljesítő papok, katonatisztek, bírák, orvosok stb. körében ez a megkülönböztetés az adatbevallások túlnyomó többségénél nem volt lehetséges. Ezek között tehát még lehetnek, illetőleg vannak olyanok, akik már elérték vagy meghaladták az állami VII. fizetési osztályt.

A főfoglalkozású férfitanerők feleségének foglalkozásáról — szintén a tanítással foglalkozó feleségek kivételével — ilyen részletes feldolgozás készítése nem látszott szükséges-

nek, mert a 12.103 nős férfi tanerő felesége közül, a kizárólag háztartással foglalkozókon és a női tanerőkön kívül közzolgálati alkalmazott csak 61, nyugdíjat élvező csupán 204, egyéb foglalkozású pedig csupán csak 139 volt.

Külön vizsgálva a Budapest székesfőváros területén működő elemi, polgári és középiskolai férjes női tanerők férjének foglalkozását (l. a 17. sz. táblát), megállapíthatjuk, hogy a férjek 9,7%-a foglalkozási körében önálló, 77,1%-a tisztviselő, 0,8%-a segédzemély, míg a fennmaradó rész a nem keresőkre és az ismeretlen foglalkozásúakra jut. Az arányszámok az országos átlagnál kedvezőbb képet adnak, mert a budapesti női tanerők között nagyobb arányszámmal szerepelnek azok, akiknek a férje tisztviselő és az önálló munkakörű férfiak túlnyomó többsége is az értelmiségi szabadfoglalkozásúak körébe tartozik. Megemlíthetjük még, hogy az említett iskolák 68 női tanerőjének (21,4%) férje székesfővárosi tisztviselő.

Adataink a házastárs foglalkozását a házasság időtartama szerint is részletezik. A kettős kereset jelentőségének mérlegelésénél nem lehet ugyanis közömbös, hogy az milyen mértékben fordul elő a fiatal házasságoknál, akik rendszerint életpályájuk kezdetén vannak s akiknek keresete külön-külön igen mérsékelt lehet, s milyen hányad jut azokra, akik házasságukat már régebben kötötték, akik tehát túlnyomórészt mind szolgálati idő, mind jövedelem tekintetében az előbbiekkal szemben kedvezőbb helyzetben vannak.

A házastársak foglalkozását a házasság időtartamával egybevetve — úgy mint előbb, mellőzve itt is a tanerőházasságokra vonatkozó adatokat — főcsoportok szerint a következő adatok szemléltetik:

Férfiak:	A házastárs foglalkozása				
	Összesen	közzszolg. alkalmazott (nem tanerő)	nyugdíjas	egyéb	ismeretlen kereset nélküli
1 éve házas	495	9	1	11	—
2 „ „	376	9	1	10	—
3 „ „	371	8	3	7	—
4 „ „	336	7	3	1	—
5 „ „	356	4	3	10	—
6—10 „ „	1.978	12	15	32	—
11—15 „ „	2.219	5	34	20	—
16—20 „ „	1.123	1	38	21	—
21—25 „ „	1.361	5	40	16	—
26—30 „ „	1.046	1	49	11	—
31—35 „ „	431	—	16	—	—
36— „ „	129	—	1	—	—
Összesen	10.221	61	204	139	—

17. A Budapest székesfőváros területén működő elemi-, polgári- és középiskolák férjes női tanerői férjük foglalkozása szerint — *Institutrices ou professeurs femmes mariées des écoles primaires, écoles dites bourgeoises et écoles secondaires fonctionnant à Budapest, d'après la profession de l'époux.*

A férj foglalkozása Profession de l'époux	Nombre des institutrices (professeurs femmes) mariées enseignant à l'école					
	primaire		dite bourgeoise		secondaire	
	A községi kommunale	Az egyéb autre	A községi kommunale	Az egyéb autre	A községi kommunale	Az egyéb autre
	jellegű					
elemi —		polgári —		közép —		
iskolák férjes női tanerőinek száma						
Östermelés — <i>Production du sol</i>						
Tisztviselő — <i>Employé</i>	1	—	—	—	—	—
Ipar — <i>Industrie</i>						
Önálló — <i>Patron</i>	3	2	3	—	—	—
Tisztviselő — <i>Employé</i>	31	1	7	—	1	1
Segédszemély — <i>Personne auxiliaire</i>	3	—	—	—	—	—
Kereskedelem — <i>Commerce</i>						
Önálló — <i>Patron</i>	4	1	3	—	—	1
Tisztviselő — <i>Employé</i>	11	2	1	—	—	—
Segédszemély — <i>Personne auxiliaire</i>	1	—	—	—	—	—
Hitel — <i>Crédit</i>						
Tisztviselő — <i>Employé</i>	31	—	10	—	—	3
Közlekedés — <i>Communication</i>						
Tisztviselő — <i>Employé</i>	44	—	17	—	3	3
Segédszemély — <i>Personne auxiliaire</i>	2	—	—	—	—	—
Magántisztviselő k. m. n. — <i>Employé privé sans désign. spéc.</i>	38	9	9	1	2	3
Magánorvos — <i>Médecin privé</i>	7	1	2	—	—	—
Önálló gyógyszerész — <i>Pharmacien patron</i>	4	—	—	—	—	—
Magánmérnök — <i>Ingénieur privé</i>	8	1	1	—	1	—
Ügyvéd — <i>Avocat</i>	10	—	6	—	2	3
Egyéb értelmiség önálló — <i>Autre élément de la classe instruite</i>	7	—	5	1	1	5
" " alkalm. — " " " " " " employé	20	—	4	—	1	7
Pap — <i>Prêtre</i>	3	—	—	—	—	—
Katonatiszt — <i>Officier</i>	22	—	—	—	—	3
Katonaaltiszt — <i>Sous-officier</i>	—	—	10	—	—	—
Bíró — <i>Juge</i>	5	—	10	—	1	2
Közszolgálati alk. orvos — <i>Médecin de service public</i>	7	—	8	—	—	—
" " állatorvos — <i>Vétérinaire de service public</i>	2	—	—	—	—	—
Községi jegyző, segédjegyző — <i>Secrétaire et secrétaire adjoint communal</i>	1	—	—	—	—	—
Székesfővárosi tisztviselő — <i>Fonctionnaire municipal de la ville de Budapest</i>	50	—	15	—	1	2
Egyéb közszolgálat összesen — <i>Autre service public total</i>	94	4	20	1	5	9
Ebből: főtisztviselő — <i>Dont: fonctionnaire supérieur</i>	15	2	6	1	2	3
Nyugdíjas közszolg. alk. összesen — <i>Fonctionnaire retraité au total</i>	62	1	28	—	7	8
Ebből: főtisztviselő — <i>Dont: employé supérieur</i>	26	1	16	—	4	5
Egyéb nyugdíjas összesen — <i>Autre retraité</i>	21	1	9	—	—	2
Ebből: tisztviselő — <i>Dont: employé supérieur</i>	5	—	3	—	—	—
Egyéb foglalkozású — <i>Autre profession</i>	4	—	—	—	—	—
Ismeretlen foglalkozású — <i>Profession inconnue</i>	38	4	20	1	—	2
Kereset nélkül — <i>Sans gagne-pain</i>	32	3	7	—	—	2
Nem tanerő összesen — <i>Personnes n'appartenant pas au corps enseignant, au total</i>	566	30	195	4	25	56
Tanerő összesen — <i>Personnel enseignant au total</i>	193	13	61	2	12	14
Mindössze — <i>Total général</i>	759	43	256	6	37	70

Nők:

Nők:	A házastársak foglalkozása					
	Összesen	közszolg. alkalmazott (nem tanerő)	nyugdíjas	egyéb	ismeretlen	kereset nélküli
—1 éve házas	194	76	12	87	13	6
2 " "	144	49	11	66	10	8
3 " "	128	46	8	62	7	5
4 " "	146	57	13	62	6	8
5 " "	148	57	13	51	20	7
6—10 " "	717	258	64	291	55	49
11—15 " "	539	174	71	195	66	33
16—20 " "	290	96	53	87	34	20
21—25 " "	247	68	78	55	30	16
26—30 " "	120	26	48	22	15	9
31—35 " "	48	9	24	5	8	2
36 " "	7	—	6	1	—	—
Összesen	2.728	916	401	984	264	163

Azt, hogy az itt közölt adatok alapján az egyes foglalkozási csoportokon belül mekkora hányad jut azokra a házaspárokra, akik legfeljebb 10 éve kötöttek házasságot és azokra, akik legalább 10 év óta élnek házasságban, a következő arányszámok mutatják:

A feleség foglalkozása:	A házasság időtartama	
	legfelj. 10 év százalék	legal. 10 év százalék
Közszolg. alkalmazott, nem tanerő	80,4	19,6
Nyugdíjas	12,8	87,2
Egyéb	51,1	48,9
Kereset nélkül	38,4	61,6

A férj foglalkozása:	A házasság időtartama	
	legfelj. 10 év százalék	legal. 10 év százalék
Közszolg. alkalmazott, nem tanerő	59,3	40,7
Nyugdíjas	30,1	69,9
Egyéb	63,0	37,0
Ismeretlen	42,0	58,0
Kereset nélkül	51,0	49,0

A házaspárok közül tehát, akiknél az egyik házastárs főfoglalkozású tanerő, a másik pedig egyéb közszolgálati alkalmazott vagy más szabadfoglalkozású, a legfeljebb 10 éves házassok aránya jóval több mint 50%. Ez annyit jelent, hogy a kettős kereset a házassok többségénél a házasság első évtizedében, főként annak kezdő éveiben fordul elő. Ennek a kérdésnek — főképp szociális szempontból — a gyermeklétszám nagyságával kapcsolatban van még jelentősége, erre a megfelelő fejezetben térünk ki.

Idevonatkozóan meg kell azonban említenünk, hogy a tanerők jelentékeny része csak hosszabb szolgálati idő után köt házasságot s ezért természetesen a házasság időtartama és a szolgálati idő között lényeges különbségek vannak. (L. a táblás rész 11. sz. tábláját.)

d) A tanerőházaspárok.

A házas tanerők közül külön figyelmet érdemelnek azok, akiknek férjük, illetőleg feleségük is a közoktatásügy szolgálatában áll.

Ezeket a házastársakat „tanerőházaspár“ névvel jelöljük. A tanerőházaspárok számának megállapítása elsősorban a főfoglalkozásként tanító házas férfiak és nők adatbevételek egybevetése útján történt; ide kellett azonban sorolnunk azokat a házastársakat is, akiknél a férj vagy feleség valamilyen ok (betegség, felfüggesztés stb.) miatt ideiglenesen nem tanított vagy átmenetileg valamely közoktatásügyi hatóságnál teljesített szolgálatot, továbbá, ha csak hittant vagy csupán mellékfoglalkozásként tanított, végül, ha olyan intézetnél működött, (gyógy pedagógiai intézet, állandó jellegű tanfolyam stb.), amelyre adatgyűjtésünk nem terjedt ki.

A tanerőházaspárok tényleges számának megállapítását főképp a felsorolt okok nehezítették meg nagy mértékben, mert ezek a lehetőségek mindkét házastársal kapcsolatban rendkívül sokféle változatban fordulnak elő. Ezért a kétszeres számbavétel elkerülése érdekében a házaspárok számát elsősorban a nős férfi tanerők száma alapján állapítottuk meg s végeredményben a tanerőházaspárokat négy csoportba soroztuk. E csoportokba tartoznak: 1. azok a házaspárok, akik közül a férj az adatgyűjtés körébe tartozó iskolában főfoglalkozásként tanított, tekintet nélkül arra, hogy a feleség milyen fokozatú iskolában és milyen minőségben működött. 2. Azok a házaspárok, akik közül a férj az adatgyűjtés körébe tartozó iskolában mellékfoglalkozásként tanított, tekintet nélkül arra, hogy a feleség milyen fokozatú iskolánál és milyen minőségben volt alkalmazásban. 3. Azok a házaspárok, akik közül a feleség az adatgyűjtés körébe tartozó iskolában főfoglalkozásként tanított, a férj pedig ideiglenesen nem tanított, hitoktató volt vagy az adatgyűjtés körén kívül eső valamilyen tanintézetnél működött. 4. Azok a házaspárok, akik közül a feleség az adatgyűjtés körébe tartozó iskolák kötelekében mellékfoglalkozásként tanít-

tott, a férj pedig az adatgyűjtés körén kívül eső tanintézetnél volt alkalmazásban.

Adatgyűjtésünk a tanerőházaspárok számát az említett csoportok szerint a következőkben állapította meg:

1. csoport	1.882
2. „	20
3. „	77
4. „	1
Összesen	1.980

Az idevonatkozó részletes adatokat az iskolák fokozata és jellege szerint a táblás rész 22. számú táblája tartalmazza. E tábla adatközlési rendszerére nézve meg kell említenünk, hogy az iskolák jellege szerint való részletezésnél, a főfoglalkozású tanerők számán kívül, a hitoktatók és mellékfoglalkozású tanerők száma is szerepel (az ideiglenesen nem tanító és az adminisztratív szolgálatot teljesítő házastársak természetesen nem), az iskolák fokozata szerinti részletezésben csak a főfoglalkozású tanerők és a hitoktatók számát mutattuk ki, a gyermeklétszám ismertetésénél pedig a tanerőházaspárok összes számát vettük figyelembe.

Az 1.980 tanerőházaspár az alkalmaztatás minősége szerint (a táblás részben közölt adatok alapján) a következő csoportokba osztható:

	Férj	Feleség
Főfoglalkozású férfitanerők és azok főfoglalkozásként tanító felesége	1.882	1.766
Főfoglalkozású férfitanerők óvónő felesége	—	83
Mellékfoglalkozású férfitanerő óvónő felesége	—	1
Hitoktatók	19	6
Hitoktató férfiak főfoglalkozásként tanító felesége	—	19
Ideiglenesen nem tanított	5	6
Ideiglenesen nem tanító férfitanerők főfoglalkozásként tanító felesége ..	—	5
Adminisztratív szolgálatot teljesített ..	20	3
Adminisztratív szolgálatot teljesítő férfiak főfoglalkozásként tanító felesége	—	20
Adatgyűjtésünk körén kívül álló iskolában működő férfitanerők és azoknak adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában főfoglalkozásként tanító felesége	33	33
Adatgyűjtésünk körén kívül álló iskolában működő férj és annak adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában mellékfoglalkozásként tanító felesége	—	11
Adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában működő férj és annak adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában mellékfoglalkozásként tanító felesége	1	1
Adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában működő férj és annak adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában mellékfoglalkozásként tanító felesége	20	19
Adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában működő férj és annak adatgyűjtésünk körébe tartozó iskolában mellékfoglalkozásként tanító felesége	—	7
Összesen	1.980	1.980

A tanerőházaspároknak az ismertetett módszer szerint megállapított száma csaknem teljesnek mondható, mert az adatmegállapításnál csupán azok a tanerőházaspárok nem voltak figyelembevehetőek, akiknél mindkét házastárs az adatgyűjtés körén kívül eső intézetnél (gyógypedagógiai és emberbaráti intézetek, különböző tanfolyamok, zeneiskolák stb.) volt alkalmazásban.

Arra nézve, hogy a házaspárok milyen fokozatú iskolákban, illetőleg hol működtek, a következő adatok tájékoztatók:

	Férj		Feleség	
	szám	%	szám	%
Óvóintézetben	—	—	84	4,2
Elemi népiskolában	1.406	71,0	1.518	76,6
Tanonciskolában	31	1,6	12	0,6
Polgári iskolában	259	13,1	257	13,0
Képzőintézetben	16	0,8	9	0,5
Középiskolában	149	7,5	53	2,7
Felső kereskedelmi iskolában	41	2,1	15	0,7
Gazdasági szakiskolában	8	0,4	2	0,1
Ipari szakiskolában	9	0,5	6	0,3
Egyéb szakiskolában	2	0,1	—	—
Főiskolában	13	0,6	—	—
Egyéb iskolában	21	1,1	15	0,8
Ideiglenesen nem tanított ..	5	0,2	6	0,3
Adminisztratív szolgálatot teljesített ..	20	1,0	3	0,2
Összesen	1.980	100,0	1.980	100,0

A házastársak túlnyomó többsége tehát elemi népiskolában tanít és a férfiak 76,6%-ának felesége tanítónő, 13,0%-ának polgári iskolai és 2,7%-ának középiskolai tanárnő, míg a nők 71,0%-ának férje elemi iskolai tanító, 13,1%-ának polgári iskolai és 7,5%-ának középiskolai tanár.

Már ebből az összeállításból is kitűnik, hogy a házaspárok nagy többségénél mindkét fél elemi iskolai tanító. Arról, hogy iskolafajokon belül mennyi az egyező és mennyi a különböző — s az utóbbi esetben milyen — fokozatú iskolában működő házastársak száma, a 18. sz. tábla ad felvilágosítást. Ennek alapján megállapíthatjuk, hogy az összes tanerőházaspárok közül 1.519 párnál (76,7%) a férj és a feleség azonos fokozatú iskolában tanít, ami tehát kevés eltéréssel azt is jelenti, hogy 1.519 házaspárnál a férj és a feleség képesítése is azonos.

18. A tanerő házaspárok száma az iskolák fokozata szerint — Nombre des conjoints instituteurs ou professeurs d'après le degré des écoles.

Az iskola fokozata, amelyben a férj tanít — Degré de l'école où enseigne l'époux	Összesen — Au total	A feleség — L'épouse										
		enseigne dans une école										
		Óvóintézetben maternelle	elemi népiskolában primaire	tanonciskolában d'apprentis	polgári iskolában dite bourgeoise	képzőintézetben normale prim. d'institutrices	középiskolában secondaire	felső kereskedelmi moyen de com. merce	szakiskolában professionnelle agricole	ipari szakiskolában industrielle	egyéb iskolában autre	ideiglenesen nem tanított n'enseigne pas provisoirement
Elemi népiskola — Ecole primaire	1.406	76	1.308	1	16	—	—	—	—	—	1	4
Tanonciskola — Ecole d'apprentis	31	1	19	3	5	—	—	1	—	1	—	1
Polgári iskola — Ecole dite bourgeoise	259	3	76	5	158	—	4	2	1	3	5	2
Képzőintézet — Ecole normale primaire d'instituteurs et d'institutrices	16	—	6	—	5	3	—	1	—	—	—	1
Középiskola — Ecole secondaire	149	2	55	—	46	4	37	2	—	—	3	—
Felső kereskedelmi iskola — Ecole moyenne de commerce	41	—	12	1	9	—	4	8	—	2	5	—
Gazdasági szakiskola — Ecole professionnelle agricole	8	1	3	—	1	1	—	—	1	—	—	1
Ipari szakiskola — Ecole professionnelle industrielle	9	1	4	—	3	—	1	—	—	—	—	—
Egyéb szakiskola — Ecole professionnelle autre ..	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Főiskola — Ecole supérieure	13	—	3	—	3	1	5	1	—	—	—	—
Egyéb iskola — Autre école	21	—	14	1	6	—	—	—	—	—	—	—
Ideiglenesen nem tanított ¹⁾ — N'enseigne pas provisoirement ¹⁾	25	—	18	—	5	—	2	—	—	—	—	—
Összesen — Au total	1.980	84	1.518	12	257	9	53	15	2	6	15	9

¹⁾ Az ideiglenesen adminisztratív szolgálatot teljesítő tanerőkkel együtt. — Y compris le personnel scolaire affecté provisoirement au service d'administration.

A legnagyobb tanerőlétszámmal rendelkező iskolafajok kötelekébe tartozó tanerők házastársának iskolafajok (tanítás helye) szerint való megoszlását a 18. sz. tábla adatai alapján a következő arányszámokkal szemléltethetjük:

Az iskola, amelyben az egyik házastárs tanít	A másik házastárs iskolában tanít			
	elemi	polgári	középiskolában	egyéb
Férfiak:	S z á z a l é k			
Elemi népiskola	93,0	1,1	0,1	5,8
Tanonciskola	61,3	16,1	—	22,6
Polgári iskola	29,4	61,0	1,5	8,1
Képzőintézet	37,5	31,2	18,8	12,5
Középiskola	36,9	30,9	24,8	7,4
Felső kereskedelmi iskola ..	29,3	21,9	9,8	39,0
Gazdasági szakiskola	37,5	12,5	12,5	37,5
Ipari szakiskola	44,5	33,3	11,1	11,1
Egyéb szakiskola	—	—	—	100,0
Főiskola	23,1	23,1	38,4	15,4
Egyéb iskola	66,6	28,6	—	4,8
Ideigl. nem tanított	72,0	20,0	8,0	—
Általában	76,6	13,0	2,7	7,7

A másik házastárs elemi polgári középiskolában tanít S z á z a l é k

Nők:	elemi	polgári	középiskolában	egyéb
	S z á z a l é k			
Óvóintézet	90,5	3,6	2,4	3,5
Elemi népiskola	86,2	5,0	3,6	5,2
Tanonciskola	8,3	41,7	—	50,0
Polgári iskola	6,2	61,5	17,9	14,4
Képzőintézet	—	—	—	100,0
Középiskola	—	7,6	69,8	22,6
Felső kereskedelmi iskola ..	—	12,5	12,5	75,0
Gazdasági szakiskola	—	50,0	—	50,0
Ipari szakiskola	14,2	42,9	—	42,9
Egyéb iskola	6,7	33,3	20,0	40,0
Ideigl. nem tanított	44,5	22,2	—	33,3
Általában	71,0	13,1	7,5	8,4

Abszolút többséget tehát csupán az elemi nép- és a polgári iskolákban ér el azoknak a házaspároknak aránya, akik közül a férj és a feleség is azonos iskolában tanít. A többi

iskolafajnál a férfitanerök többségének felesége elemi iskolai tanítónő.

A házastársaknak az iskolák fokozata szerint való megoszlásából tehát végeredményként az tűnik ki, hogy a férfiak 18,3%-ának felesége alacsonyabb fokozatú iskolában tanít mint a férj, vagyis a nőknek közel egyötöd része a sajátjánál magasabb képesítésű tanerőhöz ment férjhez. Ennek azonban a társadalmi kapillaritás szempontjából különösebb jelentőséget nem szabad tulajdonítanunk. Nem hagyható ugyanis figyelmen kívül, hogy a férfi és női tanerők között származás tekintetében lényeges különbségek vannak. A pedagógiai pályára készülő tanulók szüleinek foglalkozás szerint való megoszlása azt mutatja, hogy a felfelé való törekvés a fiútanulók között nagyobb arányú, mint a leányok között, mert a fiúk között a leányokénál lényegesen magasabb arányszámmal szerepelnek a társadalmi ranglétra alacsonyabb fokán álló szülők gyermekei. A férfi és női tanerők házasságkötésével kapcsolatban a nők javára észlelhető társadalmi felemelkedés tehát — mint tömegjelenség — kiegyenlítésre talál a nők kedvezőbb származási viszonyaiban.

A házastársakról iskolafenntartók szerint a következő adatokat közölhetjük:

Az iskola jellege, amelyben a férj tanít	Összesen	A feleség				
		állami jellegű iskolában tanít	községi iskolában tanít	felekezeti iskolában tanít	egyéb iskolában tanít	ideiglenesen nem tanít
Állami	770	646	68	44	8	4
Községi	439	49	370	16	3	1
Felekezeti	696	55	58	575	4	4
Egyéb	50	4	9	6	31	—
Ideiglenesen nem tanít	25	11	10	3	1	—
Összesen	1.980	765	515	644	47	9

Az állami iskoláknál alkalmazott férfiak 83,9%-ának tehát a felesége is állami iskolánál működik, a községi iskoláknál ez az arányszám 84,3%-ot, a felekezeti iskoláknál 82,7%-ot és az egyéb jellegű iskoláknál 62,0 százalékot tesz. Előzően azt láttuk, hogy az összes tanerőházaspárok 76,7%-a azonos fokozatú iskolában tanít, most pedig megállapíthatjuk, hogy az összes tanerő házaspárok 81,9%-a azonos iskolafenntartók szolgálatában áll.

Vizsgálhatjuk még azt is, hogy az azonos, illetőleg más fokozatú iskolában tanító tanerő házaspárok közül hányan tanítanak egy helyen. Ennek a kérdésnek elsősorban a házaspárok legnagyobb csoportjánál, ahol a férj főfoglalkozású tanerő, van jelentősége. Ebből a szempontból a következő adatok tájékoztatnak:

Az iskola fokozata, amelyben a férj főfoglalkozásaként tanít	A feleség			
	azonos iskolában tanít	fokozatú más iskolában tanít	azonos iskolában tanít	más iskolában tanít
Elemi népiskola	1.231	65	89	10
Tanonciskola	3	—	18	2
Polgári iskola	144	7	80	16
Képzőintézet	3	—	8	4
Középiszkola	33	1	92	15
Felső kereskedelmi iskola	7	—	29	2
Szakiskola	1	—	10	3
Összesen: szám	1.422	73	326	52
%	75,9	3,9	17,4	2,8

A tanerőházaspároknak ebbe a csoportjába, mint már kimutattuk, 1.882 házaspár tartozik, hat esetben azonban a feleség ideiglenesen nem tanított, három esetben pedig adminisztratív szolgálatot teljesített. A fennmaradó 1.873 házaspár közül 93,3%-nál mindkét házastárs ugyanabban a községben volt alkalmazásban és csupán 6,7%-ot tett az arány, amikor a férj és feleség más-más községben tanított. De még ez utóbbiak többségénél is a tanítás helye között rendszerint nincs nagyobb távolság, a házastársak közelfekvő vagy a közlekedésügy fejlettsége következtében (pl. Budapest és környéke) könnyen elérhető községekben tanítanak. S csak szóróványosan fordul elő olyan eset, amikor a távolság nagysága miatt a házastársak külön lakást kénytelenek fenntartani. Megemlíthetjük még, hogy az ugyanabban a községben azonos iskolafajnál működő házaspárok 75,1%-ánál a férj és a feleség ugyanabban az iskolában is tanít.

Ezek az adatok a tanerőházaspároknak erre a csoportjára nézve a férj szolgálati idejével egybevetve is rendelkezésre állanak. A táblás rész 23. sz. táblája az idevonatkozó adatokat iskolafajok szerint részletesen ismerteti, itt csupán annak egybefoglalt adatait közöljük.

A férj szolgálati ideje	Házastársak száma azonos szerint %-ban	A feleség			
		azonos iskolában tanít	fokozatú más iskolában tanít	azonos iskolában tanít	más iskolában tanít
— 5 év	96	5,1	61	9	17
6—10	250	13,4	176	16	45
11—15	373	19,9	295	14	56
16—20	287	15,3	229	11	40
21—25	301	16,1	211	11	68
26—30	338	18,0	268	5	62
31—35	167	8,9	131	5	31
35—	61	3,3	51	2	7
Összesen	1.873	100,0	1.422	73	326

Az adatokból arra következtethetünk, hogy a más-más községben tanító házaspárok leginkább fiatal korukban (rövidebb szolgálati idővel) kénytelenek különböző helyeken tanítani.

De megállapíthatjuk azt is az arányszámok alapján, hogy az összes házastársak és külön a tanerőházaspárok csoportjába tartozó férfiak szolgálati ideje között lényegesebb eltérés nincs. Az a körülmény azonban, hogy a tanerőházaspárok között az átlagnál kisebb arányszámmal szerepelnek a 10 évnél nem hosszabb, valamint a 30 évet meghaladó szolgálati idővel rendelkező férfiak, arra mutat, hogy a tanerőházaspárok egyrészt az átlagosnál valamivel későbbben kötöttek házasságot, másrészt, hogy a 30. szolgálati év után a tanerőházaspárok közül kevesebben maradnak a tényleges szolgálatban, mint az egyéb házastársak közül.

Megemlíthetjük itt még azt is, hogy a főfoglalkozású férfi tanerőből és a szintén tanító feleségből álló házaspárok közül 17,4% Budapesten, 7,0% egyéb tj. városban és 75,6% megyei városban és községben működött. Az ugyanannál a tanyai iskolánál alkalmazott elemi iskolai tanító házaspárok száma azonban a százat alig haladja meg. (A tanerőházaspárok számának törvényhatóságok szerint való megoszlását l. a 19. sz. táblán.)

Adataink alapján a tanerő házaspárok csoportjában a feleség foglalkozását még a házasság időtartamával egybevetve is vizsgálhatjuk. Előzően a tanítás helyére vonatkozó ismertetésünkben az 1.882 tanerőházaspár közül 9 házaspár (az ideiglenesen nem tanító és az adminisztratív szolgálatot teljesítő feleségek) kivételével közöltük az adatokat, ennél az összeállításkor azonban a tanerőházaspárok teljes száma volt figyelembevehető. Az előbb említett 9 férjes nőt ugyanis feldolgozásunk a feleség foglalkozására vonatkozó adatmegállapításnál pedagógiai képesítésüknek megfelelően mutatta ki. Idevonatkozóan a következő adatok tájékoztatnak:

A házasság időtartama	Házaspárok száma szám szerint %-ban	A feleség			
		óvónő	elemi iskolai tanerő	középfokú iskolai tanerő	egyéb
— 1 év	92	4,9	6	70	15
2	71	3,8	3	57	10
3	79	4,2	2	61	14
4	103	5,5	3	82	17
5	104	5,5	6	83	13
6—10	466	24,7	18	362	75
11—15	403	21,4	13	318	66
16—20	184	9,8	8	142	31
21—25	246	13,1	13	196	36
26—30	105	5,6	11	76	18
31—35	29	1,5	—	27	2
Összesen	1.882	100,0	83	1.474	297

Összehasonlítva az összes és külön a tanerőházaspároknak a házasság időtartamára vonatkozó arányszámait, ugyanarra az eredményre jutunk, mint előbb a szolgálati idővel

kapcsolatban. Az összes házastársak között ugyanis a legfeljebb 10 év óta házasságban élők aránya 39,8%-ot tesz, a tanerőházaspárok között pedig ez az arány 48,6%. A több, mint 25 éve házastársak aránya viszont az összes házastársak között 14,4%, míg a tanerőházaspárok között csupán 7,1%. Ezek az adatok is azt mutatják tehát, hogy a tanerőházaspárok általában az átlagosnál előrehaladottabb korban, illetőleg hosszabb szolgálati idő után kötöttek házasságot, amit úgy is magyarázhatunk, hogy a tanerő házaspárok házasságkötési szándéka rendszerint csak több évi szolgálat után alakul ki. A szolgálat és a házasság időtartama között tehát általában egy évtizedet megközelítő eltérést mutatkozik a tanerőházaspárok csoportjában s ez az oka annak, hogy aránylag magas a rövid idő óta és alacsony a hosszú idő óta házastársak arányszáma.

e) Gyermeklétszám.

Adatgyűjtésünk alapján ezúttal első ízben tájékozódhatunk részletesen a főfoglalkozásaként működő tanszemélyzet gyermeklétszámáról. A kérdés egyetemes nemzeti, valamint szociális jelentőségére való tekintettel azonban adatgyűjtésünk nem csupán a gyermekek számának megállapítására szorítkozott, hanem a megállapított létszámot a szülők különböző viszonylataival kapcsolatban is vizsgálta. Vizsgálódásaink a gyermeklétszám nagyságát a szülők kora, foglalkozása és a házasság időtartama szerint is megállapítják, valamint azt is, hogy a gyermekek között hányan tartják fenn önmagukat és hányan szorulnak még szülői eltartásra. (A tanerőházaspárokról vonatkozóan megjegyezzük, hogy a kétszeres számbavétel elkerülése érdekében a gyermekek számát csak a férfiaknál mutatjuk ki.)

Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy adatgyűjtésünk nem a születések, hanem az életben levő gyermekek számát tudakolta és hogy az örökbefogadott, valamint az esetleg előző házasságból származó gyermekek is figyelembe vétettek. Az így nyert eredmények tehát nem alkalmasak arra, hogy belőlük a házasságok termékenysége meghatározásuk. Ez különben már azért sem lehetséges, mert a vizsgálódás a termékenység szempontjából még túlnyomórészt le nem zárt házasságokra terjedt ki.

A gyermeklétszám jelentőségének a tanszemélyzet keretén belül való részletesebb vizsgálata előtt tájékoztatás céljából arról is érdemes beszámolnunk, hogy a tanszemélyzet és a más foglalkozási ágak tisztviselőiregének gyermeklétszáma között milyen különbség mutatkozik.

19. A főfoglalkozású férfi tanerők átlagos gyermeklétszáma
Nombre moyen des enfants du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, par comitat et ville autonome.

Törvényhatóság — Comitats et villes autonomes	É c o l e s											
	Elemi nép- primaires		Középfokú — de degré moyen		Tanonc- és szak- d'apprentis et profes- sionnelles		Összes — totales					
	iskolák nős férfi tanerőinek átlagos gyermeklétszáma — Nombre moyen des enfants des professeurs et instituteurs mariés											
	A tanerők Personnel enseignant	A gyermekek — Enfants		A tanerők Personnel enseignant	A gyermekek — Enfants		A tanerők Personnel enseignant	A gyermekek — Enfants		A tanerők Personnel enseignant	A gyermekek — Enfants	
összes total		átlagos moyen	összes total		átlagos moyen	összes total		átlagos moyen	összes total		átlagos moyen	
s z á m a												
Vármegyék — Comitats												
Abaúj-Torna	127	289	2.28	3	1	0.33	—	—	—	130	290	2.23
Bács-Bodrog	98	187	1.91	5	3	0.60	3	4	1.33	106	194	1.83
Baranya	320	592	1.85	6	6	1.00	2	3	1.50	328	601	1.83
Békés	371	699	1.88	114	168	1.47	17	26	1.53	502	898	1.78
Bihar	176	323	1.84	10	13	1.30	2	4	2.00	188	340	1.81
Borsod-Gömör és Kishont ¹⁾	354	653	1.84	19	40	2.10	1	1	1.00	374	694	1.86
Csanád-Arad és Torontál ¹⁾	188	349	1.86	24	37	1.54	—	—	—	212	386	1.82
Csongrád	170	314	1.85	29	36	1.24	3	7	2.33	202	357	1.77
Fejér	255	496	1.95	15	24	1.60	—	—	—	270	520	1.93
Győr-Ménfőcsanak és Pozsony ¹⁾	195	390	2.00	6	8	1.33	—	—	—	201	398	1.98
Hajdú	178	350	1.97	41	71	1.73	1	2	2.00	220	423	1.92
Heves	307	553	1.80	72	118	1.64	1	1	1.00	380	672	1.77
Jász-Nagykőrös-Szolnok ..	401	710	1.77	121	196	1.62	20	22	1.10	542	928	1.71
Komárom és Esztergom ¹⁾	206	374	1.82	39	49	1.26	5	4	0.80	250	427	1.71
Nógrád és Hont ¹⁾	246	476	1.93	32	69	2.16	1	2	2.00	279	547	1.96
Pest-Pilis-Solt-Kiskun ..	1.248	2.436	1.95	357	564	1.58	43	50	1.16	1.648	3.050	1.85
Somogy	436	867	1.99	61	82	1.34	2	3	1.50	499	952	1.91
Sopron	180	358	1.99	10	11	1.10	3	4	1.33	193	373	1.93
Szabolcs és Ung ¹⁾	456	956	2.10	92	166	1.80	8	10	1.25	556	1.132	2.04
Szatmár-Ugocsa és Bereg ¹⁾	180	370	2.06	7	13	1.86	2	3	1.50	189	386	2.04
Tolna	285	591	2.07	63	104	1.65	3	2	0.67	351	697	1.99
Vas	334	738	2.21	92	168	1.83	6	10	1.67	432	916	2.12
Veszprém	302	618	2.05	56	108	1.93	6	8	1.33	364	734	2.02
Zala	392	884	2.23	62	95	1.53	3	5	1.67	457	934	2.04
Zemplén	163	360	2.21	44	47	1.07	3	—	—	210	407	1.94
Összesen — Au total	7.568	14.833	1.97	1.880	2.197	1.59	135	171	1.27	9.083	17.251	1.90
Tj. városok — Villes autonomes												
Baja	26	50	1.92	25	35	1.40	4	6	1.50	55	91	1.65
Budapest	503	727	1.45	941	1.410	1.50	305	419	1.37	1.749	2.556	1.46
Debrecen	118	285	2.42	93	146	1.57	21	33	1.57	232	464	2.00
Győr	37	70	1.89	58	101	1.74	12	18	1.50	107	189	1.77
Hódmezővásárhely	62	108	1.74	21	39	1.86	6	11	1.83	89	158	1.78
Kecskemét	60	131	2.18	43	73	1.70	10	11	1.10	113	215	1.90
Miskolc	36	103	2.86	104	201	1.93	5	7	1.40	145	311	2.14
Pécs	49	140	2.86	59	97	1.64	18	35	1.94	126	272	2.16
Sopron	26	56	2.15	65	104	1.60	7	12	1.71	98	172	1.76
Szeged	124	269	2.17	84	144	1.71	22	27	1.23	230	440	1.91
Székesfehérvár	31	73	2.35	39	72	1.85	6	5	0.83	76	150	1.97
Összesen — Au total	1.072	2.012	1.88	1.532	2.422	1.58	416	584	1.40	3.020	5.018	1.57
Mindössze — Total général	8.640	16.895	1.96	2.912	4.619	1.59	551	755	1.37	12.103	22.269	1.84

¹⁾ Közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. — Comitats réunis provisoirement au point de vue de l'administration publique.

Az 1930. évi népszámlálás feldolgozási munkálatai az élő gyermekek számát az egyes foglalkozási főcsoportokon belül a szülők munkakörének, illetőleg alkalmaztatásának

minősége szerint is megállapították. Az összehasonlításra tehát meg van a lehetőség s a két megállapítás között eltelt öt év az eredményeket lényegesen alig módosíthatja.

20. A férjes nők élő gyermekeinek száma a férj foglalkozásával egybevetve — *Nombre des enfants en vie des femmes mariées comparé avec la profession du mari.*

A tisztviselők foglalkozási főcsoportok szerint — Les fonctionnaires (employés) d'après les catégories de professions	A férjes nők — Femmes mariées										
	összes száma Nombre total	közül azok, akiknek — dont : ayant								elő gyermekeinek átlagos száma — Nombre moyen des enfants en vie	
		éő gyermeke van — enfants en vie									
		1	2	3	4	5	6 v. több ou plus de 6	százalék — pour cent			
Az 1930. évi népszámlálás eredményei — Résultats du recensement de la population en 1930.											
Gazdasági tisztviselő — Employés agricoles	2.702	25.1	23.5	25.0	14.0	6.3	2.5	3.6	1.78		
Bányászati tisztviselő — Employés miniers	756	25.4	30.0	27.1	9.9	4.4	2.1	1.1	1.50		
Ipari tisztviselő — Employés industriels	18.149	34.4	30.5	21.0	7.9	3.2	1.5	1.5	1.27		
Kereskedelmi és hitelügyi tisztviselő — Employés commerciaux et de crédit	25.154	33.9	29.9	20.5	8.3	3.7	1.9	1.8	1.32		
Közlekedési tisztviselő — Employés de communication	11.746	28.9	28.1	24.6	10.8	4.4	1.8	1.4	1.46		
Polgári és egyházi közszoig. és szabadfogl. — Service public, civil et ecclésiastique, ainsi que professions dites libérales	52.525	29.6	26.7	23.4	10.9	4.8	2.3	2.3	1.58		
Védőerő-tisztviselő — Fonctionnaires et employés de la défense nationale	3.307	32.2	33.8	24.8	6.8	1.6	0.4	0.4	1.15		
Összesen — Au total	114.339	31.1	28.3	22.6	9.8	4.2	2.0	2.0	1.43		
A főfoglalkozású tanszemélyzet 1935-ben — Personnel scolaire enseignant à titre de profession principale, en 1935	14.848	22.0	26.1	28.2	13.8	5.7	2.2	2.0	1.72		

A 20. sz. tábla idevonatkozó adatai szerint a főfoglalkozású tanszemélyzet gyermeklétszáma a különböző foglalkozási ágak tisztviselőiéhez képest igen kedvező, mert az az erre mutató átlagok sorrendjében a második helyet foglalja el. Az östermelés, az iparforgalom, a polgári és egyházi közszoigálat, valamint az értelmiségi szabadfoglalkozás tisztviselőrétegéhez összesen 114.339 férjes nő tartozik, az ezekre eső átlagos élő gyermeklétszám 1.43, külön a főfoglalkozású tanszemélyzeté pedig 1.72. Ennél az átlagnál csupán a jóval kisebb számú gazdasági tisztviselők átlagos gyermeklétszáma — 1.78 — kedvezőbb. Ha pedig a polgári, valamint az egyházi közszoigálat egyes csoportjait ebből a szempontból külön vizsgáljuk, úgy kitűnik, hogy az utóbbiak kis csoportja 2.61-es átlagos élő gyermeklétszámával megelőzi ugyan a tanszemélyzetét, minden más szolgálati ág

(közigazgatás, igazságszolgáltatás, közegészségügy stb.) azonban a tanítószemélyzeténél lényegesen kisebb jelzőszámmal szerepel.

A tanszemélyzet nemzetfenntartó ereje tehát más tisztviselőcsoportokhoz képest kedvezőnek mondható, ami elsősorban az elemi iskolai tanítóság javára írható. Sőt ha módunkban állana a különböző tisztviselőcsoportok gyermeklétszámát azok gazdasági teherviselő képességével is egybevetni, valószínű, hogy a tanítóság érdemei ezen a téren még fokozottabb mértékben kiemelkednének.

Az előzőekben csupán a főfoglalkozású tanítószemélyzethez (saját személye vagy férje révén) tartozó férjes nők gyermeklétszámát ismertettük. A következő adatok már a házas, özvegy és törvényesen elvált főfoglalkozású összes tanerők gyermeklétszámának nagyságát szemléltetik:

	Elemi nép-		Középfokú		Tanonc- és szak-		Összes	
	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Férfi tanerők:								
Gyermeke nincs	1.529	17.2	725	23.8	157	27.2	2.411	19.3
1 gyermeke van	2.149	24.2	836	27.5	182	31.5	3.167	25.3
2 " "	2.626	29.5	866	28.5	153	26.5	3.645	29.1
3 " "	1.430	16.1	391	12.9	62	10.7	1.883	15.1
4 " "	639	7.2	132	4.4	13	2.3	784	6.3
5 " "	257	2.9	57	1.9	5	0.9	319	2.5
6 " "	139	1.6	15	0.5	5	0.9	159	1.3
7 " "	62	0.7	5	0.2	—	—	67	0.5
8 " "	28	0.3	5	0.2	—	—	33	0.3
9 vagy több gyermeke van	29	0.3	4	0.1	—	—	33	0.3
Összesen:	8.888	100.0	3.086	100.0	577	100.0	12.501	100.0

Női tanerők:								
A gyermekek a férjénél kimutatva (a tanerőházaspároké)								
	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Gyermeke nincs	1.103	—	218	—	14	—	1.335	—
1 gyermeke van	1.341	41.1	437	45.6	56	47.1	1.834	42.3
2 " "	900	27.6	251	26.2	36	30.2	1.187	27.4
3 " "	644	19.8	195	20.4	19	16.0	858	19.8
4 " "	228	7.0	54	5.6	5	4.2	287	6.6
5 " "	96	3.0	17	1.8	3	2.5	116	2.6
6 " "	30	0.9	4	0.4	—	—	34	0.8
7 " "	14	0.4	—	—	—	—	14	0.3
8 " "	2	0.1	—	—	—	—	3	0.1
9 " "	3	0.1	—	—	—	—	3	0.1
9 vagy több gyermeke van	1	0.0	—	—	—	—	1	0.0
Összesen:	4.363	100.0	1.176	100.0	133	100.0	5.672	100.0

A főfoglalkozású tanítószemélyzetből tehát a férfiak 19.3 és a nők 42.3 százalékának nincs gyermeke, a férfiak 25.3 és a nők 27.4 százalékának egy, a férfiak 29.1 és a nők 19.8 százalékának két gyermeke van, míg négy vagy több gyermeke a férfi tanerők 11.2 és a női tanerők 3.9 százalékának van. A gyermeklétszám tényleges nagysága pedig (a tanerőházaspárok gyermeklétszámát a férfiak adatainál tüntetve fel) a három fő iskolacsoport szerint a következő:

	A férfi		A női		Az összes	
	szám	%	szám	%	szám	%
Elemi népiskolák	17.305	3.546	20.851	76.2		
Középfokú iskolák	4.758	891	5.649	20.6		
Tanonc- és szakisk.	781	101	882	3.2		
Összesen:	22.844	4.538	27.382	100.0		

A főfoglalkozású tanszemélyzet élő gyermeklétszáma tehát összesen 27.382 s ebből a különböző fokozatú iskolák *családi állapot*

Férfiak:									
	Elemi nép-	Középfokú	Tanonc- és szak-	Összes		Elemi nép-	Középfokú	Tanonc- és szak-	Összes
	iskolák	iskolák	iskolák	iskolák	%	iskolák	iskolák	iskolák	iskolák
Nős, gyermeke nincs	16.9	23.1	26.3	18.8		1.96	1.59	1.37	1.84
Átlagos gyermeklétszám	1.96	1.59	1.37	1.84		1.96	1.59	1.37	1.84
Özvegy, gyermeke nincs	17.7	21.5	23.1	19.1		2.02	1.65	1.62	1.89
Átlagos gyermeklétszám	2.02	1.65	1.62	1.89		2.02	1.65	1.62	1.89
Törv. elvált, gyermeke nincs	46.7	64.4	69.2	54.9		1.01	0.54	0.38	0.79
Átlagos gyermeklétszám	1.01	0.54	0.38	0.79		1.01	0.54	0.38	0.79

szerint megkülönböztetett tanszemélyzetére a következő hányad jut:

	Az elemi nép-	A közép-	A tanonc- és szak-	Összes
	iskolák	fokú tanerőinek	és szak-iskolák	tanerőinek gyermeklétszáma
Férfiak:				
Nős	16.895	4.619	755	22.269
Özvegy	319	107	21	447
Törv. elvált	91	32	5	128
Összesen:	17.305	4.758	781	22.844
Nők:				
Férjes	2.428	710	79	3.217
Özvegy	863	131	16	1.010
Törv. elvált	255	50	6	311
Összesen:	3.546	891	101	4.538
Mindössze:	20.851	5.649	882	27.382

Az összes iskolák főfoglalkozású tanerőinek gyermeklétszámából tehát 25.486 gyermek (93.1%) a házásokra, 1.457 (5.3%) az özvegyekre és 439 gyermek (1.6%) a törvényesen elváltakra esik.

A házások, özvegyek és törvényesen elváltak *átlagos* gyermeklétszámát iskolacsoportok szerint még a következő arányszámokkal is szemléltetjük:

	Elemi nép-	Középfokú	Tanonc- és szak-	Összes
	iskolák	iskolák	iskolák	iskolák
Nők	16.9	23.1	26.3	18.8
Átlagos gyermeklétszám	1.96	1.59	1.37	1.84
Özvegy, gyermeke nincs	17.7	21.5	23.1	19.1
Átlagos gyermeklétszám	2.02	1.65	1.62	1.89
Törv. elvált, gyermeke nincs	46.7	64.4	69.2	54.9
Átlagos gyermeklétszám	1.01	0.54	0.38	0.79

Nők (a tanerő házaspárok adatai nélkül):

	Elemi nép-	Középfokú	Tanonc- és szak-	Összes
	iskolák	iskolák	iskolák	iskolák
Férjes, gyermeke nincs	34.5	38.8	41.0	35.7
Átlagos gyermeklétszám	1.21	1.09	0.95	1.17
Özvegy, gyermeke nincs	24.7	40.6	47.4	28.2
Átlagos gyermeklétszám	1.48	0.99	0.84	1.38
Törv. elvált, gyermeke nincs	48.3	56.1	66.7	50.5
Átlagos gyermeklétszám	0.85	0.61	0.50	0.79

A családi állapotnak megfelelően tagolt adatok szerint tehát a törvényesen elváltak átlagos gyermeklétszáma mind a férfi, mind pedig a női tanerőknél a legkisebb s lényegesen alacsonyabb, mint a házásoké vagy az özvegyeké. Ez természetes is, mert az elválás rendszerint rövid időtartamú házasság után következik be. Legmagasabb viszont az átlagos gyermeklétszám az özvegyek csoportjában, a házasságban eltöltött, rendszerint hosszú idő folytán. A házasságban élő tanítószemélyzet átlagos gyermeklétszáma pedig a középheletet foglalja el, mert a vonatkozó jelzőszámot a még gyermektelen fiatal házaspárok csökkentik.

A gyermeklétszám nagysága tekintetében még két irányban mutatkozik szabályszerűség. Egyrészt a tanítószemélyzet családi állapot szerint vett mindhárom csoportjában és pedig a férfiaknál és nőknél egyaránt a legnagyobb arányszámmal az elemi népiskolák tanítószemélyzete szerepel, a legkisebb arány-

számokat pedig a tanonc- és szakiskolák tanerőinél látjuk. Másrészt pedig a házasságban élő, valamint az özvegy férfi tanerők átlagos gyermeklétszáma mindhárom iskolacsoport keretében magasabb, mint a nőké. (A törvényesen elvált férfiak azonban csak az elemi népiskolák csoportjában szerepelnek kedvezőbb arányszámmal, mint a nőké.) A házasságban élő férfi tanerők átlagos gyermeklétszámára nézve megjegyezzük, hogy a tanerő házaspárok gyermekei a férfiaknál vannak kimutatva s ez az oka annak, hogy a gyermekek átlagos száma itt kedvezőbb, mint azoknak a női tanerőknek a csoportjában, akiknek a férje nem tanerő. Ez utóbbi házasságok termékenysége ugyanis általában kedvezőtlenebb a tanerő házaspárokénál.

A házasság, özvegy és törvényesen elvált tanerők gyermeklétszámának átlagos nagyságát a tanszemélyzet kormegoszlásával kapcsolatban is vizsgálhatjuk. Az idevonatkozó adatok a következők:

	Elemi nép-		Középfokú		Tanonc- és szak-		Összes	
	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői
	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám
Férfiak:								
22 éves	88.9	0.11	—	—	—	1.00	80.0	0.20
23 " "	69.6	0.35	100.0	—	50.0	0.50	70.4	0.33
24 " "	65.9	0.39	—	1.00	—	—	64.8	0.40
25—29 " "	41.1	0.81	59.0	0.48	50.0	0.61	43.6	0.77
30—34 " "	19.0	1.50	39.2	0.86	33.3	1.00	23.3	1.36
35—39 " "	15.8	1.72	26.2	1.32	31.5	1.14	18.4	1.62
40—44 " "	14.5	1.94	24.2	1.42	27.1	1.33	17.5	1.78
45—49 " "	13.2	2.30	22.3	1.64	16.5	1.56	15.8	2.09
50—54 " "	12.2	2.49	18.0	1.81	20.0	1.74	14.2	2.25
55—59 " "	11.0	2.80	15.0	2.01	22.6	1.66	13.1	2.45
60— " "	7.0	3.13	12.7	2.49	29.0	2.00	11.5	2.74
Általában:	17.2	1.95	23.8	1.57	27.2	1.35	19.3	1.83

	Elemi nép-		Középfokú		Tanonc- és szak-		Összes	
	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői	iskolák házas, özvegy és törvényesen elvált tanerői
	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke nincs %	Átlagos gyermeklétszám
Nők:								
22 éves	100.0	—	—	—	—	—	100.0	—
23 " "	83.3	0.17	—	—	—	—	83.3	0.17
24 " "	87.5	0.13	—	—	—	—	87.5	0.13
25—29 " "	60.3	0.52	78.9	0.23	80.0	0.20	63.1	0.48
30—34 " "	44.4	0.88	56.7	0.62	37.5	0.75	46.1	0.84
35—39 " "	40.4	1.01	38.7	0.99	57.1	0.57	40.7	0.99
40—44 " "	40.5	1.14	45.1	0.99	30.0	1.25	41.6	1.10
45—49 " "	41.0	1.11	43.5	0.93	37.5	0.94	41.5	1.07
50—54 " "	31.1	1.44	40.0	1.11	47.1	0.88	33.6	1.35
55—59 " "	31.9	1.60	50.0	1.03	40.0	1.30	37.0	1.44
60— " "	32.7	1.75	46.4	1.11	62.5	0.75	39.8	1.45
Általában:	41.1	1.09	45.6	0.93	47.1	0.85	42.3	1.05

A gyermektelen elemi nép- és középfokú iskolai férfi tanerők aránya tehát a korévek emelkedésével párhuzamosan csökken, ellenben a hasonló tanonc- és szakiskolai tanerőké, valamint mindhárom iskolacsoportnál a nőké a magasabb (általában a 40. életévtől kezdve) korévekben csaknem változatlan, sőt inkább emelkedik. Az átlagos gyermeklétszám pedig a magasabb korcsoportokban fokozatosan növekszik s e tekintetben kisebb ingadozás csupán a középfokú, valamint a tanonc- és szakiskolák csoportjába tartozó férjes nők körében észlelhető.

Arra a körülményre, hogy a férfi tanerők (akiknél a tanerőházaspárok teljes gyermeklétszámát mutatjuk ki) átlagos gyermeklétszáma lényegesen nagyobb, mint a női tanerők (akiknél — az özvegyek és elváltak gyermekei kivül — csak azoknak a házasságnak gyermekei szerepelnek, akiknek a férje nem tanerő), már a gyermeklétszámnak

a szülők családi állapota szerint való vizsgálatánál rámutattunk. Épúgy említettük azt is, hogy az elemi népiskolák tanítószemélyzetének átlagos gyermeklétszáma minden korcsoportban jóval kedvezőbb, mint a többi iskolák tanerőié. Erre vonatkozóan figyelembe kell azonban vennünk, hogy az elemi iskolai tanítók többsége fiatalabb korban köt házasságot, mint a középfokú és szakiskolák tanárai, úgy hogy ennek következtében az azonos korcsoportokba tartozó házasság tanerők közül a házasság átlagos időtartama az elemi iskolák tanítóinál a leghosszabb.

Adatfelvételünk még az ellátott, valamint a szülői ellátásra szoruló gyermekek számát a szülők családi állapota szerint is megállapította. Erre nézve a 21. sz. tábla adatai tájékoztatók; ezek alapján a szülői gondozás alatt álló, valamint a már ellátott összes gyermekekre vonatkozó arányszámok a következők:

	A gyermekek közül ellátatlan		ellátott	
	szám	%	szám	%
Az elemi népiskolák tanerőinél	18.593	89.2	2.258	10.8
A középfokú iskolák tanerőinél	4.965	87.9	684	12.1
A tanonc- és szakiskolák tanerőinél	756	85.7	126	14.3
Összesen	24.314	88.8	3.068	11.2

Végeredményben tehát a főfoglalkozású tanítószemélyzet 24.314 gyermeknek, vagyis az összes gyermeklétszám 88.8 százalékának eltartásáról és neveléséről tartozik gondoskodni. Az *ellátott* gyermekek aránya a szülők családi állapota és az iskolák fokozata szerint lényeges eltérést mutat. Arányszámuk általában legmagasabb az özvegyek és legalacsonyabb a házasságban élő szülők gyermekei között. Az iskolák fokozata szerint pedig legkisebb a már szülői gondozásra nem szoruló gyermekek aránya az elemi népiskolák tanítóinál, legnagyobb pedig a tanonc- és szakiskolák tanerőinek csoportjában.

Az előzőekben a gyermeklétszám nagyságát a házasság, özvegy és törvényesen elvált tanítószemélyzet körében vizsgáltuk. Nem érdektelen azonban a gyermekek számát még külön a házasságban élő tanerőknél a házastárs foglalkozása, valamint a házasság időtartama szerint is áttekinteni.

Az átlagos gyermeklétszámnak a házastárs foglalkozásával egybevetett adatait a 22. sz. tábla ismerteti. Az adatokból az tűnik ki, hogy minden iskolacsoport keretében az átlagos gyermeklétszám azoknál a nők férfiaknál a legnagyobb, akiknek felesége külön keresettel nem rendelkezik. Ugy látszik tehát, hogy a kettős kereset a házasság termékenységére kedvezőtlen hatással van. A születések számát csökkentő a feleségnek a jövedelemszerzéssel

kapcsolatos elfoglaltsága s a kettős kereset által biztosított nagyobb jövedelemből csak kisebb hányad jut gyermeknevelésre.

Sorrendben a második helyet a gyermeklétszám nagysága tekintetében azok a tanerők foglalják el, akiknek felesége nyugdíjra élvez. A további sorrend az iskolák fokozata szerint már változik, az elemi népiskoláknál azonban a tanerő házaspárokénál még azoknak a tanerőknek is kedvezőbb az átlagos gyermeklétszáma, akiknek felesége a közszolgálat körén kívül van alkalmazásban.

A tanerőházaspárok átlagos gyermeklétszámát külön vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a magasabb fokozatú iskolák tanerőinél a gyermeklétszám fokozatosan visszaesik. Itt is érvényesül tehát az az általános szabály, hogy a kultúrfok emelkedésével párhuzamosan csökken a gyermeklétszám. Az elemi népiskolai tanítók közül is azoknak van legtöbb gyermeke, akiknek felesége óvónő s a legkevesebb, akiké tanárnő.

A főfoglalkozású férfi és női tanerők gyermeklétszámára nézve általánosságban még azt is megemlíthetjük, hogy a gyermeklétszám rendszerint azoknál a házaspároknál nagyobb, akiknél a férj a tanerő.

A házasság időtartama szerint a főfoglalkozású oktatószemélyzet élő gyermeklétszámát a következő adatok tüntetik fel:

21. A főfoglalkozású tanerők ellátatlan és ellátott gyermekeinek száma — Nombre des enfants gagnant ou non leur vie du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale.

Családi állapot — Etat matrimonial	E c o l e s							
	Elemi nép- primaires		Középfokú — de degré moyen		Tanonc- és szak- d'apprentis et professionnelles		Összes — totales	
	iskolák tanerőinek gyermeklétszáma — Nombre des enfants du personnel enseignant							
	szám — nombre	%	szám — nombre	%	szám — nombre	%	szám — nombre	%
Házások — Marié(e)s								
A férfiak ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui ne gagnent pas leur vie	15.204	90.0	4.062	87.9	653	86.5	19.919	89.4
A férfiak ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui gagnent leur vie ..	1.691	10.0	557	12.1	102	13.5	2.350	10.6
A nők ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui ne gagnent pas leur vie	2.250	92.7	662	93.2	68	86.1	2.980	92.6
A nők ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui gagnent leur vie ..	178	7.3	48	6.8	11	13.9	237	7.4
Özvegyek — Veufs, veuves								
A férfiak ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui ne gagnent pas leur vie	235	73.7	78	72.9	12	57.1	325	72.7
A férfiak ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui gagnent leur vie ..	84	26.3	29	27.1	9	42.9	122	27.3
A nők ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui ne gagnent pas leur vie	626	72.5	99	75.6	14	87.5	739	73.2
A nők ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui gagnent leur vie ..	237	27.5	32	24.4	2	12.5	271	26.8
Törvényesen elváltak — Divorcé(e)s								
A férfiak ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui ne gagnent pas leur vie	70	76.9	22	68.8	5	100.0	97	75.8
A férfiak ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui gagnent leur vie ..	21	23.1	10	31.2	—	—	31	24.2
A nők ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui ne gagnent pas leur vie	208	81.6	42	84.0	4	66.7	254	81.7
A nők ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui gagnent leur vie ..	47	18.4	8	16.0	2	33.3	57	18.3
Összesen — Au total								
A férfiak ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui ne gagnent pas leur vie	15.509	89.6	4.162	87.5	670	85.8	20.341	89.0
A férfiak ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des hommes qui gagnent leur vie ..	1.796	10.4	596	12.5	111	14.2	2.503	11.0
A nők ellátatlan gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui ne gagnent pas leur vie	3.084	87.0	803	90.1	86	85.1	3.973	87.6
A nők ellátott gyermekeinek száma — Nombre de ceux des enfants des femmes qui gagnent leur vie ..	462	13.0	86	9.9	15	14.9	565	12.4

22. A főfoglalkozású tanerők gyermeklétszáma a házastárs foglalkozása szerint —
Nombre des enfants du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale
d'après la profession des conjoints.

A házastárs foglalkozása Profession des conjoints	E c o l e s											
	Elemi nép- primaires			Középfokú — de degré moyen			Tanonc- és szak- d'apprentis et professionnelles			Az összes — totales		
	iskolai főfoglalkozású tanerők házastársainak száma és gyermeklétszáma — Nombre des enfants du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale											
	Házastárs —	Gyermeke létszám		Házastárs —	Gyermeke létszám		Házastárs —	Gyermeke létszám		Házastárs —	Gyermeke létszám	
Con- joints	össze- sen — au total	átlag — moyen	Con- joints	össze- sen — au total	átlag — moyen	Con- joints	össze- sen — au total	átlag — moyen	Con- joints	össze- sen — au total	átlag — moyen	
A főfoglalkozású férfi tanerők feleségének foglalkozása — Profession de l'épouse des instituteurs et professeurs enseignant à titre d'emploi principal												
1. Tanerő házaspárok — Conjoints instituteurs et professeurs												
Óvónő — Institutrices d'écoles maternelles	76	136	1.79	5	4	0.80	2	2	1.00	83	142	1.71
Elemi iskolai tanerő — Institutrices d'écoles primaires	1.307	2.204	1.69	144	192	1.33	23	21	0.91	1.474	2.417	1.64
Középfokú iskolai tanerő — Professeurs femmes d'écoles de degré moyen	16	16	1.00	273	362	1.33	8	10	1.25	297	388	1.31
Egyéb iskolai tanerő — Institutrices, professeurs femmes d'écoles autres	—	—	—	22	26	1.18	6	8	1.34	28	34	1.21
1. Összesen — Au total	1.399	2.356	1.68	444	584	1.32	39	41	1.05	1.882	2.981	1.58
2. Egyéb közszolg. alkalmazott — Autres fonctionnaires publiques	36	41	1.14	17	5	0.29	8	9	1.13	61	55	0.90
3. Nyugdíjas — Retraités	138	257	1.86	55	85	1.55	11	8	0.73	204	350	1.72
4. Egyéb foglalkozású — Autres professions	94	174	1.85	34	36	1.06	11	5	0.46	139	215	1.55
5. Kereset nélkül — Sans gagne-pain	6.973	14.067	2.02	2.362	3.909	1.65	482	692	1.44	9.817	18.663	1.90
1-5. Összesen — Au total	8.640	16.895	1.96	2.912	4.619	1.59	551	755	1.37	12.103	22.269	1.84
A főfoglalkozású női tanerők férjének foglalkozása — Profession de l'époux des institutrices, professeurs femmes enseignant à titre d'emploi principal												
6. Egyéb közszolg. alkalmazott — Autres fonctionnaires, employés	675	843	1.25	233	277	1.19	25	28	1.12	933	1.148	1.23
7. Nyugdíjas — Retraités	272	360	1.32	118	138	1.17	11	19	1.73	401	517	1.29
8. Egyéb foglalkozású — Autres professions	712	824	1.16	234	226	0.97	38	26	0.68	984	1.076	1.09
9. Ismeretlen — Profession inconnue	223	264	1.18	39	39	1.00	2	1	0.50	264	304	1.15
10. Kereset nélkül — Sans gagne-pain	131	137	1.05	25	30	1.20	7	5	0.71	163	172	1.06
6-10. Összesen — Au total	2.013	2.428	1.21	649	710	1.09	83	79	0.95	2.745	3.217	1.17
1-10. Mindössze — Total général	10.653	19.323	1.81	3.561	5.329	1.50	634	834	1.32	14.848	25.486	1.72

A házasság időtartama Férftak:	Elemi nép- Gyermeke %		Középfokú Gyermeke %		Tanonc- és szak- Gyermeke %		Összes Gyermeke %	
	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám	Átlagos gyermek- létszám
— 1 év	68.2	0.49	81.3	0.34	65.7	0.37	70.9	0.45
2 "	33.5	0.82	50.0	0.55	56.7	0.50	38.9	0.74
3 "	29.3	1.01	40.3	0.81	35.5	0.77	32.7	0.94
4 "	23.8	1.22	42.1	0.87	37.5	0.75	28.3	1.13
5 "	18.9	1.38	19.8	1.32	23.1	1.03	19.3	1.35
6-10 "	15.2	1.73	23.4	1.34	27.1	1.29	17.6	1.62
11-15 "	12.7	2.01	22.0	1.61	15.5	1.61	15.0	1.90
16-20 "	11.6	2.25	15.2	1.81	12.7	1.81	12.7	2.10
21-25 "	10.7	2.46	10.5	2.07	16.7	1.88	10.8	2.34
26-30 "	8.9	2.72	13.5	2.05	17.5	1.90	10.8	2.52
31-35 "	6.1	3.17	9.6	2.43	25.0	1.88	7.6	2.94
36 "	6.2	3.58	7.4	3.22	20.0	2.20	7.0	3.45
Általában	16.9	1.96	23.1	1.59	26.3	1.37	18.8	1.84
Nők:								
— 1 év	82.3	0.37	84.2	0.13	77.8	0.22	82.5	0.32
2 "	54.6	0.67	53.9	0.56	100.0	—	56.2	0.63
3 "	37.9	0.38	66.7	0.57	25.0	1.00	42.2	0.77
4 "	34.8	0.81	60.0	0.60	60.0	0.50	41.1	0.76
5 "	37.1	1.04	32.1	0.96	40.0	0.40	36.5	1.02
6-10 "	32.9	1.14	41.5	1.03	23.8	1.33	35.0	1.13
11-15 "	23.9	1.44	33.6	1.25	26.7	0.97	26.3	1.39
16-20 "	32.5	1.43	16.0	1.52	85.7	0.29	29.0	1.43
21-25 "	24.7	1.61	27.6	1.31	14.3	2.00	25.5	1.55
26-30 "	17.0	1.87	26.1	1.91	—	2.00	18.3	1.88
31-35 "	12.1	2.06	20.0	1.70	60.0	0.80	18.8	1.85
36 "	14.3	3.00	—	—	—	—	14.3	3.00
Általában	34.5	1.21	38.8	1.09	41.0	0.95	35.7	1.17

Ennél az adatsorozatnál elsősorban ugyanaz a szabályszerűség észlelhető, mint amit a házások, özvegyek és törvényesen elváltak együttes gyermeklétszámának a szülők kormegoszlása szerint való alakulásánál tapasztaltunk. A házasság időtartamának emelkedésével párhuzamosan csökken a gyermektelen házaspárok száma, a gyermeklétszám nagysága pedig ennek megfelelően emelkedik.

Legkedvezőbb természetesen a gyermeklétszám a 36 vagy több év óta házasoknál, akiknél tehát a házasság termékenysége teljes egészében kifejezésre jut. Ebben a csoportban azok közül a házások közül, akiknél a férj tanerő, csak 7.0%-nak nincs gyermeke, az átlagos gyermeklétszám pedig 3.45; a női tanerők (akiknek a férje nem tanerő) e tekintetben is kedvezőtlenebb arányszámokkal szerepelnek, amennyiben a 36 vagy több év óta házasok közül 14.3% gyermektelen és csak 3.00 az átlagos gyermeklétszám is.

A főfoglalkozású tanszemélyzet gyermeklétszámát területi tagozódás szerint is vizsgálhatjuk. Arra való tekintettel pedig, hogy a tanerőházaspárok gyermekei a férfiak csoportjánál vannak kimutatva s a férfiak között aránylag csekély azoknak a száma, akiknek a felesége az oktatáson kívül eső foglalkozást űz, a tanerők gyermeklétszámának törvényhatóságok szerint való vizsgálatához a jel-

lemző arányszámokat a férfiak csoportjában kimutatott gyermeklétszám alapján kapjuk meg s ezért a 19. sz. tábla a gyermeklétszámot csak a *férfi tanerők* adatai alapján szemlélteti.

A közölt adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a férfi tanerők átlagos gyermeklétszáma a törvényhatósági jogú városokban — Budapest kivételével — a vármegyei törvényhatóságokéhoz képest általában kedvezőbb. Ennek alapján tehát arra lehetne következtetni, hogy a nagyvárosi élet a tanerők gyermeklétszámának nagyságára nincs kedvezőtlen hatással. Figyelembe kell azonban vennünk, hogy a törvényhatósági jogú városokban általában kedvezőbb a női férfi tanerők arányszáma, mint a vármegyei törvényhatóságokban, ami azzal magyarázható, hogy az idősebb házaspárok közül többen gyermekeik taníttatása céljából a nagyobb városokba helyeztetik át magukat.

A vármegyei törvényhatóságok tanerőinek átlagos gyermeklétszáma viszont azt mutatja, hogy az arányszámok azokban a törvényhatóságokban nagyobbak, amelyek területén aránylag sok gyér népességű község fekszik. A gyermekek születésének helyét — helyesebben a gyermek születésekor a szülők állandó lakóhelyét — adatgyűjtésünk nem tudakolta, a vármegyei törvényhatóságoknál

feltüntetett arányszámok azonban arra mutatnak, hogy a születések száma, úgy mint az egész népességre vonatkozóan, a tanszemélyzet csoportjára nézve is a falvakban legerőteljesebb.

Ugyanerre az eredményre jutunk, ha a tanítószemélyzet gyermeklétszámát iskolafenntartók szerint vizsgáljuk. Idevonatkozóan az elemi mindennapi népiskolák tanerőire nézve a következő adatokat közölhetjük:

	A főfoglalkozású tanítók átlagos gyermeklétszáma	
	férfi	nő
Állami elemi népiskolák	2.01	1.07
Községi elemi népiskolák	1.76	1.01
Ebből bpesti közs. elemi népisk. . .	1.43	0.94
Római kat. elemi népiskolák	2.01	1.06
Református elemi népiskolák	1.91	0.97

10. Az oktatászemélyzet vallása, anyanyelve és idegen nyelvtudása.

A főfoglalkozású tanerők felekezeti megoszlására vonatkozó adatokat az iskolák fokozata és jellege szerint a Magyar Statisztikai Évkönyvek 1930-ig évenként közölték. A vallási viszonyok tehát már évtizedek óta megfigyelés tárgyai s etekintetben számottevő változás a múlttal szemben nem is észlelhető. Feldolgozásaink azonban ez alkalommal a tanerők felekezeti megoszlását a szolgálati

Kitűnik eszerint, hogy az állami és a római katolikus jellegű iskolák tanerőinek gyermeklétszáma a legkedvezőbb és csaknem teljesen egyforma nagyságú. Sőt még a református jellegű iskolák tanerőinek gyermeklétszáma is megközelíti ezeket. Tudjuk pedig, hogy ép ezek az iskolafenntartók leginkább azok, amelyek a kisebb községek népoktatásáról gondoskodnak. A községi iskolák tanerőinél viszont, akik túlnyomórészt városokban vagy nagyobb községekben működnek, a gyermeklétszám már kisebb és az előbbiekénél — különösen a férfiakat tekintve — lényegesen alacsonyabb. Legkedvezőtlenebb pedig a budapesti székesfővárosi községi elemi népiskolák tanítóinak átlagos gyermeklétszáma.

idővel egybevetve is megállapították s így lehetőség nyílt annak vizsgálatára, hogy a tanerők évenkénti utánpótlásából az egyes hitfelekezetek hogyan részesedtek.

A tanerők felekezeti megoszlását a három fő iskolacsoport szerint, egybevetve a megfelelő iskolacsoport tanulóinak felekezeti megoszlásával, a következő adatok szemléltetik:

	Elemi nép-		Középfokú		Tanonc- és szak-		Összes	
	tanerő	tanuló	tanerő	tanuló	tanerő	tanuló	tanerő	tanuló
	A	b	s	z	o	l	ú	t
Összesen	19.835	1,308.594	7.699	178.423	1.268	50.778	28.802	1,537.795
	S	z	á	z	a	l	é	k
Róm. kat.	67.5	67.7	68.3	63.3	71.9	67.2	67.9	67.2
Gör. kat.	2.6	2.9	1.1	1.4	1.0	1.5	2.1	2.6
Reform.	20.1	20.9	16.4	16.6	15.5	17.7	18.9	20.3
Ág. h. ev.	6.8	5.9	9.5	6.0	8.4	5.7	7.6	5.9
Gör. kel.	0.1	0.3	0.1	0.2	0.1	0.2	0.1	0.3
Unit.	0.2	0.0	0.4	0.2	0.5	0.2	0.3	0.1
Izr.	2.7	2.2	4.2	12.2	2.6	7.4	3.1	3.5
Baptista	—	0.1	—	0.1	—	0.1	—	0.1
Egyéb vallású	—	0.0	—	0.0	—	0.0	—	0.0

A tanerők felekezeti megoszlása tehát általában megfelel a tanulók ugyanilyen megoszlásának s a kétféle arányszám között lényegesebb eltérés alig mutatkozik. A tanerők és tanulók arányszámai azonban a különböző vallású népesség területi elhelyezkedése miatt nem is lehetnek teljesen egyezők. (A felekezeti iskolák tanerői vallás szerint igen kevés kivétellel az iskolafenntartó hitfelekezethez tartoznak, a tanulók száma viszont felekezet szerint ezeknél az iskoláknál is többé-kevésbé megoszlik. Így pl. az elemi

mindennapi és továbbképző iskolák tanulóinak 2.2 százaléka izraelita, de csak 45.5 százalékuk jár izraelita jellegű iskolába.)

A tanerők felekezeti megoszlása az egyes iskolák jellege szerint is figyelmet érdemel. E célból elegendő, ha csupán az állami és községi jellegű iskolák tanerőinek felekezeti megoszlását ismertetjük, mert — mint már említettük — a felekezeti iskolák tanerőinek vallása csekély kivétellel az iskolafenntartó felekezettel megegyező.

	Elemi nép-		Középfokú-		Tanonc- és szak-		Összes	
	az állami a községi jellegű iskolák	az állami a községi iskolák	az állami a községi tanerői	az állami a községi vallás szerint	az állami a községi	az állami a községi	az állami a községi	az állami a községi
	A	b	s	z	o	l	ú	t
Összesen	5.111	3.730	2.895	1.900	427	740	8.433	6.370
	S	z	á	z	a	l	é	k
Róm. kat.	70.6	74.4	71.6	70.0	74.8	69.9	71.2	72.5
Gör. kat.	3.5	1.7	1.8	0.8	0.9	1.1	2.8	1.4
Reform.	17.5	14.2	14.5	12.6	14.5	17.3	16.3	14.1
Ág. h. ev.	7.0	5.6	9.1	10.1	8.2	9.0	7.7	7.3
Gör. kel.	0.1	0.1	0.1	0.4	—	0.1	0.1	0.2
Unit.	0.3	0.3	0.8	0.5	0.7	0.4	0.5	0.4
Izr.	1.0	3.7	2.1	5.6	0.9	2.2	1.4	4.1

Az adatok elbírálásánál figyelembe kell vennünk, hogy főképp az elemi iskolai tanítók általában ugyanolyan vallásúak, mint az iskola körzetében lakó népesség többsége, illetőleg több tanerős iskolánál a tanítók és az iskolakörzet népességének felekezeti megoszlása rendszerint arányos. Az állami és községi iskolák között tehát a tanerők felekezeti megoszlása tekintetében elsősorban a népesség vallási szempontból vett területi tagoltasága idéz elő különbséget. Különösen az izraelita vallású oktatászemélyzetnél feltűnő ez. Az izraelita vallású tanerők ugyanis a községi jellegű iskolákban (amelyek nagyobb-részt városokban vagy nagyobb községekben működnek) mindhárom iskolafokozat keretében, de különösen az elemi népiskoláknál lényegesen kedvezőbb arányszámokkal szerepelnek, mint az állami iskoláknál.

A tanerők felekezeti megoszlását szolgálati idő szerint vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az oktatászemélyzet utánpótlásában az egyes hitfelekezetek általában arányosan részesednek. (L. a táblás rész 20. és 21. sz. tábláját.) A két utolsó évtizedben alkalmazott tanerők felekezeti megoszlása ugyanis az

elemi nép- és a középfokú iskolákban a következő volt:

	Az elemi népiskolák tanerői		A középfokú iskolák tanerői	
	0-5 év óta teljesít	6-10 év óta teljesít	0-5 év óta teljesít	6-10 év óta teljesít
	A	b	s	z
Összesen	2.847	3.634	1.418	998
	S	z	á	z
Róm. kat.	66.4	68.4	69.4	69.3
Gör. kat.	2.8	2.7	1.4	1.2
Református	21.8	20.4	18.1	18.0
Ág. h. ev.	7.0	5.8	8.4	8.3
Gör. keleti	0.2	0.3	0.1	0.1
Unitárius	—	0.1	0.4	0.6
Izraelita	1.8	2.3	2.2	2.5

Az elmúlt évtized folyamán alkalmazott tanítószemélyzet felekezeti megoszlása tehát a közölt két iskolacsoport keretében az összes tanerők felekezeti megoszlásától alig tér el. Az utánpótlásban pedig csak az izraelita vallású tanerők szerepelnek lényegesen csökkent arányszámokkal; az elmúlt évtized folyamán azonban az izraelita vallású tanulók száma is nagyot hanyatlott.

A teljes oktatászemélyzet felekezeti megoszlását szolgálati idő szerint való részletezésben a következő adatok szemléltetik:

	Az oktatászemélyzet közül							izr.
	róm. kat.	gör. kat.	reform.	ág. h. ev.	gör. kel.	unit.	—	
	A	b	s	z	o	l	ú	
Összesen	19.551	612	5.452	2.179	41	70	897	
Szolgálati idő	S	z	á	z	a	l	é	
— 1 év	4.6	4.1	5.2	5.1	4.9	1.4	3.2	
2 "	3.1	2.0	3.4	2.7	2.4	—	2.7	
3 "	2.3	2.1	2.0	2.7	2.4	2.9	1.7	
4 "	2.4	3.3	2.5	2.5	4.9	2.9	1.9	
5 "	3.8	4.7	4.3	3.5	2.4	1.4	1.2	
6—10 "	17.5	18.8	17.7	14.6	31.7	15.7	12.5	
11—15 "	16.1	14.5	16.1	13.7	19.6	5.7	14.5	
16—20 "	14.1	14.9	12.9	13.8	7.3	24.3	11.0	
21—25 "	14.0	13.9	13.3	14.6	2.4	17.1	19.6	
26—30 "	11.4	12.3	12.5	14.6	9.8	14.3	17.7	
31—35 "	7.3	6.5	7.4	8.6	7.3	8.6	11.0	
36— "	3.4	2.9	2.7	3.6	4.9	5.7	3.0	

Ezek az arányszámok megerősítik tehát azt az előbbi megállapításunkat, hogy az egyes hitfelekezetek részesedése az oktatószemélyzet számából a multban is általában arányos volt. S az arányszámoknak nagyobb-mértékű ingadozása csupán az alacsony lélekszámú görög keleti és unitárius hitfelekezetnél észlelhető.

Az oktatószemélyzet felekezeti megoszlását nemek szerint vizsgálva megemlíthetjük, hogy a férfiak között a görög katolikus, a református és az ág. h. evangélikus vallásúak általában magasabb arányszámmal szerepelnek, mint a nők között, ellenben a római katolikus vallásúak térfoglalása általában a női tanerők között nagyobb.

Az oktatószemélyzet anyanyelv szerint való megoszlását a közoktatásügyi statisztika a multban is figyelemmel kísérte, a nyelvtudásra nézve azonban az 1904/5—1907/8. tanévek kivételével csupán a magyar nyelv ismeretét tudakolta. Arra nézve, hogy a magyar anyanyelvű tanerők közül hányan tudnak más és milyen nyelven, csak ezúttal közölhetünk első ízben adatokat.

Anyanyelv szerint a főfoglalkozásként működő összes férfi tanerők 99,4 százaléka és a női tanerők 99,2 százaléka magyar, az idegen anyanyelvűek túlnyomó része pedig német anyanyelvű. (A részletes adatokat lásd a táblás rész 12. számú tábláján.) A magyaron kívül más nyelvet nem tudó tanerők arányát szolgálati idő szerint a következő adatok tüntetik fel:

	Elemi nép- Középfokú Tanonc- és Összes iskolák magyar anyanyelvű tanerői között csak magyarul tud			
	S z á z a l é k	S z á z a l é k	S z á z a l é k	S z á z a l é k
Férfiak:				
— 1 év	74.9	48.8	63.1	66.5
2 "	76.8	41.1	54.7	61.4
3 "	77.9	43.3	46.7	64.0
4 "	74.7	38.0	25.0	61.0
5 "	74.9	43.3	28.0	66.0
6—10 "	79.0	46.3	43.4	68.9
11—15 "	75.7	42.5	39.3	65.5
16—20 "	67.1	33.6	11.8	56.1
21—25 "	61.8	28.4	20.3	49.3
26—30 "	60.7	28.7	19.2	50.6
31—35 "	56.7	30.0	25.8	48.9
36— "	63.1	41.5	20.0	57.7
Általában ..	68.9	36.5	39.5	58.7
Nők:				
— 1 év	74.2	39.3	57.1	58.9
2 "	74.9	36.1	51.4	57.5
3 "	70.2	42.6	78.9	61.0
4 "	74.0	34.0	53.8	59.6
5 "	71.2	42.4	50.0	65.3
6—10 "	69.8	35.4	39.2	62.1
11—15 "	67.6	36.0	31.2	58.0
16—20 "	60.8	30.7	25.0	52.0
21—25 "	57.4	30.7	32.2	50.1
26—30 "	54.0	20.8	15.8	43.9
31—35 "	41.5	19.4	—	35.4
36— "	28.3	12.1	12.5	28.0
Általában ..	62.3	31.5	39.6	53.5

Az összes magyar anyanyelvű férfi tanerők közül tehát 58,7 százalék és a nők közül 53,5 százalék anyanyelvén kívül más nyelvet nem tud. Az arányszámok a férfiak között általában valamivel kedvezőtlenebbek, mint a nők között; az iskolák fokozata szerint pedig a középfokú iskolák tanárainál lényegesen kedvezőbbek, mint az elemi népoktatás tanítószemélyzete körében. Feltűnő azonban, hogy a fiatalabb nemzedék idegen nyelvismerete mind a férfiak, mind pedig a nők között sokkal hiányosabb, mint az idősebbeké. Az elmúlt másfél évtized folyamán az idegen nyelvismeret terjedése érdekében tett intézkedések eredménye tehát a tanszemélyzet körében még nem észlelhető. Valószínű azonban, hogy az idősebb tanerők kedvezőbb nyelvtudásának az is oka, hogy közülük többen a régi Magyarország vegyes nyelvterületeiről származnak vagy a háború előtt ilyen területeken működtek s így az idegen nyelvek elsajátítására több alkalmuk volt, mint a fiatalabb nemzedéknek.

A beszélt idegen nyelvek gyakoriságát a következő adatok szemléltetik (az adatokban mindegyik tanerő annyiszor szerepel, ahány nyelvet ismer):

	Elemi nép- Középfokú Tanonc- és Összes iskolák magyar anyanyelvű tanerői S z á z a l é k			
	S z á z a l é k	S z á z a l é k	S z á z a l é k	S z á z a l é k
Férfiak:				
Idegen nyelven tud összesen	31.1	63.5	60.5	41.3
Ebből				
németül tud	25.8	59.4	57.9	36.6
franciául "	0.5	12.5	9.3	4.2
angolul "	0.3	5.6	5.0	1.9
olaszul "	0.4	4.2	3.6	1.6
tótul "	5.5	4.6	4.1	5.2
oláhul "	1.5	2.1	2.1	1.7
szerbül-horvátul tud	2.1	1.9	1.6	2.0
egyéb nyelveken "	2.9	3.5	2.6	3.0
Nők:				
Idegen nyelven tud összesen	27.7	68.5	60.4	46.5
Ebből				
németül tud	36.2	66.8	57.4	44.9
franciául "	3.9	18.7	14.5	8.1
angolul "	1.3	7.4	4.5	3.0
olaszul "	0.3	2.2	1.8	0.9
tótul "	2.6	2.0	2.7	2.4
oláhul "	0.7	0.7	1.0	0.7
szerbül-horvátul tud	1.1	0.8	0.8	1.0
egyéb nyelveken "	0.8	0.8	1.0	0.8

Az idegen nyelven beszélő tanerők túlnyomó többségének nyelvtudása tehát a német nyelv ismeretére terjed ki; az egyéb nyelvek jelentősége pedig az iskolák fokozata s részben a tanerők neme szerint változik. Az elemi népoktatás férfi tanítói közül legtöbben a német nyelven kívül a tót, a szerb-horvát és az oláh nyelvet ismerik; a tanítónők között azonban a hazai nemzeti kisebbségek

nyelvének ismeretét megelőzi a francia nyelvtudás elterjedtsége. A középfokú és a szakiskolák tanerői németen kívül főképp franciául és angolul tudnak, a tót és az olasz nyelven tudók pedig általában egyforma aránnyal szerepelnek közöttük.

Megemlíthetjük még, hogy a tanszemélyzet többsége és pedig: a férfiak 72,9 és a nők 74,4 százaléka csak egy idegen — túlnyomórészt német — nyelven beszél, két idegen nyelvet a férfiak 20,3 és a nők 19,4 százaléka, három idegen nyelvet a férfiak 5,3 és a nők 5,4 százaléka, míg négy vagy

11. A főiskolák tanári személyzete.

A tanszemélyzetre vonatkozó általános adatgyűjtés — bár az egyéb tanerőkhöz képest szűkebb keretben — a főiskolák tanárait és a főiskolai segéd-tanszemélyzetre is kiterjedt. Ezt az adatgyűjtést a vallás- és közoktatásügyi minisztérium hajtotta végre. Ennek során nem csupán a szorosán vett tanári kar tagjai töltötték ki statisztikai lapot, hanem azok is, akik az 1934/5. tanév második felében mint kiegészítő munkaerők a tanszék munkásságában — ha csak távolabbról is — közreműködtek. Az adatgyűjtés azonban a m. kir. József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem tanszemélyzetére nézve nem teljes, mert az adatgyűjtés időpontjában az egyetem átszervezése miatt a nem rendes tanári kar előadójának megbízatása, illetőleg ebben a minőségben való megerősítése még folyamatban volt.

Az adatgyűjtés részletes eredményeit a táblás rész 34—36. számú táblái ismertetik. Az ott közölt adatokra vonatkozóan meg kell még említenünk, hogy a kimutatások a tanerők személy szerint vett (azaz tényleges) számát tüntetik fel, vagyis azokban az egyidejűleg több főiskola kötelekébe tartozó tanerők csak egyszer szerepelnek (pl. jogakadémiai tanárok, ha egyben egyetemi magántanárok, két hittudományi főiskolán előadó tanárok, adjunktusok és tanársegédek, ha magántanárok stb.). A több főiskolánál többszörösen számbavett tanerők a tényleges létszámot 108-al növelték volna. Végeredményben tehát adatgyűjtésünk az 1934/5. tanév második felében a főiskolák tanárainak és segéd-tanszemélyzetének tényleges számát a következőkben állapította meg:

	Férfi	Nő	Összesen
Nyilvános rendes tanár	489	4	493
Egyéb tanár	200	—	200
Magántanár	416	3	419
Előadó, lektor	238	13	251
Adjunktus, tanársegéd	516	38	554
Egyéb segéd-tanszemélyzet ..	21	1	22
Gyakornok stb.	601	84	685

több idegen nyelvet a férfiak 1,5 és a nők 0,8 százaléka ismer.

Az idegen nyelvtudásra vonatkozó adatok alapján kitűnik tehát, hogy a tanítószemélyzet nagy tömege nem tud idegen nyelvet és hogy általában a német, valamint a középfokú iskolák keretében a francia és angol nyelven kívül más nyelven aránylag igen kevesen tudnak. Kívánatos volna pedig a nyelvtudásnak minél szélesebb körökben való elterjedése s hogy a nagy nyugati nemzetek nyelvén kívül elsősorban a hazánkat környező államok nyelvét is minél többen sajátítsák el.

A gyakornokok, műtőnövendékek, demonstrátorok stb. jelentős része még főiskolai hallgató (119-en) vagy pedig az oklevél megszerzése után valamilyen szakirányban még tovább képezi magát. Tanszékek mellett való működésük tehát elsősorban saját tudásuk fejlesztését célozza s ezért ők a tulajdonképpeni oktatószemélyzethez még távolabbról sem sorozhatók. Ennek következtében erre a csoportra további részletes adatfeldolgozásaink nem terjeszkedtek ki.

A tulajdonképpeni tanári kar és a segéd-tanszemélyzet főbb adatait a táblás rész 7., 35. és 36. sz. táblája ismerteti. De mert a nők száma a főiskolák tanszemélyzetében általában kevés, az adatoknak férfiak és nők szerint minden vonatkozásban való elkülönítése — mint az a többi iskolák tanszemélyzeténél történt — nem látszott szükségesnek.

A részletes feldolgozások a főiskolai tanárok és a segéd-tanszemélyzet kormegoszlására, vallására, anyanyelvére és idegen nyelvtudására, családi állapotára, gyermeklétszámára, valamint a házások házastársának foglalkozására terjedtek ki.

A kormegoszlásra vonatkozó adatokból azt látjuk, hogy a tulajdonképpeni tanári kar (akik tehát rendszeresen előadást hirdetnek) 9,2 százaléka 35 évesnél fiatalabb, 80,9 százaléka 35—64 éves és 9,9 százaléka 65 éves vagy idősebb. Ez utóbbiak között főképp a címzetes és rendkívüli tanárok szerepelnek magas arányszámmal. Az adjunktusok és tanársegédek természetesen lényegesen alacsonyabb korcsoportokba tartoznak, 85,6 százaléuk 40 évesnél fiatalabb.

Vallás szerint a tanári kar és a segéd-tanszemélyzet együttes számában a római katolikusok 62,1 százalékkal, a reformátusok 20,1 százalékkal, az ág. hitv. evangélikusok

12.4 százalékkal, az izraeliták 3.1 százalékkal és az egyéb vallásúak 2.3 százalékkal szerepelnek. Ettől az átlagtól azonban az egyes egyetemek tanszemélyzetének felekezeti megoszlása nagymértékben eltér, mint azt a következő adatok szemléltetik:

	tudományegyetemek tanárai és segéd-tanszemélyzete					
	A budapesti	A debreceni	A pécsi	A szegedi	Az üsszes	A műszaki és gazd.-tud. egyetem
Róm. kat.	60.2	40.7	67.5	57.7	57.8	67.6
Gör. kat.	1.6	—	0.6	—	1.0	1.0
Református	17.7	41.6	14.7	27.4	23.0	14.0
Ag. hitv. ev.	13.4	10.7	14.0	10.9	12.7	14.0
Gör. kel.	0.2	—	—	0.5	0.2	0.8
Unitárius	0.5	2.3	—	2.5	1.0	1.8
Izraelita	5.9	1.7	3.2	0.5	4.0	0.8
Egyéb vallású	0.5	—	—	0.5	0.3	—

Anyanyelv szerint a tanszemélyzet közül 23 német és 18 egyéb anyanyelvű volt. Ez utóbbiak közül 5-nek olasz, 4-nek francia, 4-nek angol, 1-nek szerb, 1-nek lengyel, 1-nek svéd, 1-nek orosz és 1-nek török volt az anyanyelve.

Az idegen nyelvismeret adatgyűjtésünk helyütt is a magyar anyanyelvű tanszemélyzetre nézve állapította meg. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az idevonatkozó adatbevallás helyessége az egyéni mérlegeléstől függ és ezért az adatok csak általános tájékoztatásul szolgálhatnak. Valószínűleg a túlvatos mérlegelésnek eredménye, hogy pl. 6 nyilvános rendes tanár az adatbevallások szerint csak magyarul tud. Rajtuk kívül a tanszemélyzet egyéb csoportjaiban még 24-en jegezték be azt, hogy a magyaron kívül más nyelven nem tudnak. Ettől eltekintve a főiskolák tanszemélyzetének idegen nyelvtudása általában igen kedvezőnek mondható. Az ismert idegen nyelvek számáról a következő adatok tájékoztatnak (az eredmények megállapításánál mindazok az élő nyelvek figyelembe vétettek, amelyeken az adatbevalló beszél vagy olvas):

	magyar anyanyelvű tanszemélyzete			
	A tudományegyetemek	A műszaki és gazd.-ságtud. egyetem	Az egyéb főiskolák	Az egyetemek és főiskolák
Csak magyarul tud . . .	1.3	1.0	3.0	1.6
1 idegen nyelven tud . .	17.3	17.9	36.5	21.1
2 „ „ „	24.9	32.4	31.0	27.6
3 „ „ „	30.6	28.5	20.1	28.1
4 „ „ „	16.7	15.5	6.3	14.5
5 „ „ „	6.1	2.9	1.4	4.5
6 „ „ „	2.2	0.8	1.1	1.7
7 v. több „ „ „	0.9	1.0	0.6	0.9

Az egyetemek tanszemélyzetének idegen nyelvismerete tehát lényegesen kedvezőbb, mint az egyéb főiskolák tanszemélyzetéé. Ez utóbbiak közül ugyanis csak 9.4 százalék, míg a tudományegyetemek tanárai közül 25.9 százalék és a József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem tanszemélyzete közül 20.2 százalék ismer 4 vagy több idegen nyelvet.

Az egyes nyelvek elterjedtségét a következő adatok ismertetik (ebben az összeállításban a tanterők annyiszor szerepelnek, ahány idegen nyelven tudnak):

	magyar anyanyelvű tanszemélyzete			
	A tudományegyetemek	A műszaki és gazd.-ságtud. egyetem	Az egyéb főiskolák	Az egyetemek és főiskolák
Németül tud	98.4	99.0	97.0	98.3
Franciaul „	65.4	63.0	40.4	60.1
Angolul „	58.9	51.0	28.3	51.4
Olaszul „	26.5	19.9	18.4	23.6
Tótul „	2.9	6.0	3.6	3.6
Oláhul „	4.8	2.3	1.7	3.7
Horvátul-szerbül tud .	2.4	2.3	2.5	2.4
Egyéb nyelveken „ . . .	16.9	15.4	9.9	15.3

Az adatokból kitűnik tehát, hogy a német nyelv tudása majdnem általános, de a francia, angol és olasz nyelvek ismerete is általában kedvező a főiskolai tanszemélyzet körében. Feltűnő azonban, hogy a hazánkat körülvevő nemzetek nyelvét a főiskolai tanárok közül is aránylag nagyon kevesen ismerik.

A tanszemélyzet családi állapotára nézve a következő adatokat közölhetjük:

	Nőtlen v. hajadon S z á z a l é k			
	Házias	Özvegy	Törv. elvált	
Nyilvános rendes tanár	34.3	61.5	2.6	1.6
Egyéb tanár	22.0	73.5	3.0	1.5
Magántanár	23.9	72.3	2.1	1.7
Előadó, lektor	21.9	74.9	3.2	—
Adjunktus, tanársegéd	55.7	42.6	0.4	1.3
Egyéb segéd-tanszemélyzet	40.9	59.1	—	—
Általában	35.4	61.3	2.0	1.3

A nőtlenek, illetőleg hajadonok a nyilvános rendes tanárok között feltűnően magas arányszámmal szerepelnek; ezt azonban az egyházi személyek száma idézi elő. Az összes tanterők között ugyanis 136 pap, 66 szerzetes és 7 apáca van s ezek közül 93 papot, 49 szerzetest és 4 apácát a nyilvános rendes tanárok sorában találunk.

A tanszemélyzet gyermeklétszámának nagyságáról a következő adatok tájékoztatnak:

	Házias		Özvegy		Törv. elvált	
	Gyermeke ninc %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke ninc %	Átlagos gyermeklétszám	Gyermeke ninc %	Átlagos gyermeklétszám
Nyilvános rendes tanár	14.2	1.90	38.5	1.23	50.0	1.12
Egyéb tanár	25.2	1.69	16.7	1.67	33.3	1.33
Magántanár	28.1	1.40	33.3	1.44	28.6	1.00
Előadó, lektor	27.7	1.47	—	2.25	80.0	0.20
Adjunktus, tanársegéd	48.3	0.77	100.0	—	100.0	—
Egyéb segéd-tanszemélyzet	46.2	0.92	—	—	—	—
Általában	28.3	1.44	28.9	1.50	52.0	0.84

A háziasok átlagos gyermeklétszáma tehát a nyilvános rendes tanárok csoportjában a legkedvezőbb, arányuk (1.90) nagyon megközelíti az elemi népiskolák tanítóinak átlagos gyermeklétszámát (1.96), a gyermektelen háziasok aránya pedig (14.2 százalék) még alacsonyabb is, mint az elemi iskolák tanítóié (16.9 százalék). (Természetesen figyelembe kell vennünk, hogy a két iskola-faj tanterőinek kormegoszlása lényegesen eltér.)

A gyermekek tényleges száma a szülők családi állapota szerint a következő:

	A házias Az özvegy A törv. elv. tanszemélyzet gyermeklétszáma		
	Szám	%	%
Nyilvános rendes tanár	575	16	9
Egyéb tanár	248	10	4
Magántanár	424	13	7
Előadó, lektor	276	18	1
Adjunktus, tanársegéd	181	—	—
Egyéb segéd-tanszemélyzet	12	—	—
Összesen	1.716	57	21

Adatgyűjtésünk a házasságban élő tanterők házastársának foglalkozását is tudat-

kolta. A női tanterők közül a férjesek száma 23 s közülök 5-nek a férje szintén tanterő, 12-é egyéb közszolgálati alkalmazott, 6-é pedig másféle foglalkozású. Megemlíthetjük még, hogy férjes nő a nyilvános rendes, címzetes, rendkívüli és helyettes tanárok között nincsen.

A nők tanterők feleségének foglalkozását nézve megállapíthatjuk, hogy 89.3 százalékának a felesége külön keresettel nem rendelkezik, 3.9 százaléké a közoktatásügy, 2.1 százaléké az egyéb közszolgálat keretében van alkalmazásban, 1.3 százalékának a felesége nyugdíjas, 3.4 százaléké pedig egyéb foglalkozású. Azok közül a házaspárok közül (125 házaspár), akiknél a férj főiskolai tanterő és a feleség külön keresettel rendelkezik, 15.2 százalék a nyilvános rendes tanárookra, 11.2 százalék a címzetes, rendkívüli és helyettes tanárookra, 30.4 százalék a magántanárookra, 14.4 százalék az előadóokra és lektorokra, 28.8 százalék pedig az adjunktusokra és tanársegédekre esik.

12. A tanítással mellékfoglalkozásként foglalkozó oktatószemélyzet.

Az alsó és középfokú iskolák, valamint a szakiskolák keretében csupán mellékfoglalkozásként működő egyének számát adatgyűjtésünk 700-ban állapította meg, közülük azonban 66-an egynél több iskolában is tanítottak. A 700 mellékfoglalkozású tanterő közül 630 férfi és 70 nő volt. A főbb adatokat a táblás rész 8. és 37. számú táblája ismerteti.

Az iskolák fokozata szerint nézve, a mellékfoglalkozású tanterők túlnyomó többsége (41.1 százalék) az iparostanonc-iskolákban, 10.6 százalék a polgári, 12.0 százalék a közép, és 20.0 százalék a szakiskolákban működött, míg a fennmaradó rész az egyéb iskolák között oszlik meg. Az általános demográfiai adatokon kívül főképp azok az adatok érdemelnek figyelmet, amelyek a mellékfoglalkozású tanterők képesítését, valamint tulajdonképeni főfoglalkozását tüntetik fel.

A képesítésre vonatkozó adatokból kitűnik, hogy a mellékfoglalkozású tanterők 30.6 százalékának tanítói vagy tanári, 44.1

százalékának egyéb főiskolai (főképp orvosi és mérnöki) oklevele van, 8.8 százalék egyéb szakképesítéssel, 11.6 százalék mint iparostanonc müködött és 4.9 százalékának oklevele nem volt. Ez utóbbiak száma tehát aránylag csekély és főképp kézimunkát vagy más kézügyességet tanítottak.

Arról, hogy a mellékfoglalkozásként tanító tanterőknek mi a tulajdonképeni főfoglalkozása, a 23. számú tábla adatai tájékoztatnak. A tanterők túlnyomó többsége az iparostanonc-iskolákban működik, ép ezért nagyobb részük főfoglalkozás szerint is (a férfiak 28.1 százaléka, a nők 12.9 százaléka) az ipar keretébe tartozik. Különösen kedvező az ipar körében, továbbá a Máv-nál alkalmazott, valamint az önálló mérnökök száma (együtt 19.4 százalék). A mellékfoglalkozású tanterők között legnagyobb számmal az orvosok szerepelnek, akik — túlnyomórészt a középfokú iskolákban — egészségtant tanítanak. Megemlíthetjük még, hogy adatgyűjtésünk a tan-

de réunir ces déclarations multiples même lorsqu'il s'agissait de genres d'écoles dissemblables. De cette façon on n'avait coordonné que seul le bulletin statistique rempli à l'école où la personne en question enseigne à titre de profession principale. Et on y avait transcrit les renseignements relatifs à son activité dans d'autres écoles.

C'est en procédant aux travaux préparatifs du dépouillement détaillé qu'on dut veiller à ce que l'effectif d'enfants déclaré séparément sur la feuille du mari et de la femme (lorsqu'il était question de conjoints professeurs ou instituteurs) ne soit pris en considération qu'une seule et unique fois, conformément à la réalité. Ainsi lorsqu'on avait comparé entre elles les déclarations du mari et de la femme, le chiffre analogue d'enfants a été supprimé sur la feuille de la femme et le nombre des enfants issus du mariage précédent a été transmis, le cas échéant, du bulletin de la femme sur celui du mari. De cette sorte, l'effectif d'enfants des conjoints professeurs ou instituteurs se trouve relevé aux données des hommes, tandis que pour le groupe des professeurs femmes ou institutrices mariées, les enfants ne sont indiqués que quand le mari exerce une profession autre que l'instruction.

Les résultats de l'enquête ressortent des tableaux intercalés dans le texte et de ceux de la IIe partie de la présente publication.

En ce qui concerne le système de la publication, il convient de faire remarquer ce qui suit: dans les tableaux, le personnel des écoles maternelles (femmes sans exception) figure séparé des renseignements relatifs au personnel des établissements d'enseignement public.

Plusieurs tableaux exposent les données du personnel enseignant à titre de profession principale serrées en 3 catégories d'écoles. Dans ces tableaux, sous le titre de „enseignement primaire“, figurent les instituteurs des écoles primaires quotidiennes et des écoles primaires complémentaires. Quant à ce dernier groupe, nous faisons distinction entre les écoles complémentaires générales et agricoles jointes aux écoles primaires quotidiennes, puis les écoles complémentaires agricoles qui n'y sont pas jointes (organisées à part); dans ces dernières l'instruction est donnée par des maîtres possédant un brevet de capacité agricole. Dans les écoles complémentaires jointes aux écoles primaires quotidiennes, l'enseigne-

ment est assuré, à peu d'exceptions près, par les instituteurs de celles-ci, contrairement aux écoles complémentaires agricoles indépendantes, dotées d'un corps enseignant spécial.

Dans la catégorie des „écoles de degré moyen“, figurent les professeurs des écoles dites bourgeoises, des écoles normales maternelles, des écoles normales primaires d'instituteurs et d'institutrices, des écoles secondaires (gymnases, réal-gymnases, écoles réales, écoles secondaires de jeunes filles), enfin des écoles moyennes commerciales et agricoles. Dans les écoles bourgeoises sont admis les élèves qui ont terminé avec succès au moins quatre classes dans une école primaire quotidienne. La durée des études est fixée à 8 années dans les écoles secondaires et à 4 années dans les écoles moyennes commerciales et agricoles. Sont admis dans ces deux dernières écoles les élèves munis du brevet de la IVe classe d'école bourgeoise ou secondaire. Des certificats de baccalauréat donnant accès aux écoles supérieures sont délivrés par les écoles secondaires, puis les écoles moyennes commerciales et agricoles; toutefois le certificat de baccalauréat de ces deux dernières écoles ne qualifie qu'à certaines études supérieures.

Dans des écoles normales maternelles, la durée des études est de 4 années; dans des écoles normales primaires d'instituteurs et d'institutrices elle est de 5 années pour les élèves ayant fait 4 classes d'école bourgeoise ou secondaire et de 2 années pour les bacheliers. (Cette faveur ne s'étend pas cependant aux bacheliers sortant des écoles moyennes commerciales ou agricoles.)

Dans la catégorie des „écoles d'apprentis et écoles professionnelles“ sont comprises les personnes qui enseignent dans les écoles d'apprentis d'industrie et de commerce, dans les écoles professionnelles industrielles, agricoles et artistiques, enfin dans les écoles ménagères et pratiques.

La présente publication rend compte de 2.525 institutrices d'école maternelle et bonnes d'enfants, de 19.835 instituteurs primaires enseignant à titre de profession principale, de 7.699 professeurs d'école de degré moyen enseignant à titre de profession principale, de 1.268 maîtres d'écoles professionnelles et d'apprentis enseignant à titre de profession principale, de 700 personnes qui enseignent à titre de profession accessoire et de 2.624 professeurs des écoles supérieures, y compris le personnel enseignant auxiliaire.

II.

RÉSZLETES KIMUTATÁSOK.

TABLEAUX DÉTAILLÉS.

15. A főfoglalkozású tanerők száma iskolafajok és a mellékfoglalkozásként való tanítás helye szerint. Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les genres d'écoles et l'établissement où il professe à titre d'emploi supplémentaire.

Table with columns for school types (e.g., Elemi mindennapi iskolák, Általános továbbképző iskolák) and rows for various categories (e.g., Állami, Községi, Római katolikus). Includes sub-headers for 'enseignant également dans' and 'enseignant dans'.

1) Kereskedőtanonc-iskola. — 2) Ecoles d'apprentis commerciaux.

16. A főfoglalkozású tanerők száma iskolafajok és képesítés szerint. Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les genres d'écoles et le diplôme.

Table with columns for school types and rows for various qualifications (e.g., tanítói, gazdasági szaktanítói, d'insti-tuteur agricole spécial). Includes sub-headers for 'possédant un diplôme' and 'de professeur'.

Degré et caractère des écoles

Ecoles primaires quotidiennes.

Ecoles primaires complémentaires générales.

Ecoles primaires complémentaires agricoles.

Ecoles agricoles complémentaires, indépendantes (avec instituteurs spéciaux)

Ecoles d'apprentis industriels.

(15.) A főoglalkozású tanerők száma iskolafajok és a melléoglalkozásként való tanítás helye szerint. Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les genres d'écoles et l'établissement où il professe à titre d'emploi supplémentaire.

Table with columns for school types (e.g., Középsiskolák, Felső kereskedelmi iskolák) and rows for various categories (e.g., Állami, Községi, Római katolikus). Includes sub-headers for 'enseignant également dans des écoles' and 'enseignant dans écoles de genre différent'.

(16.) A főoglalkozású tanerők száma iskolafajok és képesítés szerint. Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale d'après les genres d'école et le diplôme.

Table with columns for diploma types (e.g., d'école, de professeur, d'instituteur) and rows for various categories (e.g., D'Etat, Communales, Cath. romaines). Includes sub-headers for 'possédant un diplôme' and 'de professeur'.

17. A főoglalkozású férfi tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
 Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők kora Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	Összesen Au total	A főoglalkozású férfi tanerők közül — Dont professent depuis																36 v. több ou plus de 36				
		nőtlenség Célibat	nős Mariés	özvegy Veuves	törv. elv. Divorcés	éve teljesít szolgálatot — années																
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35						
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35						
Elemi népiskolák — Ecoles primaires																						
<i>Állami — d'Etat</i>																						
21 éves — ans	3	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
22 „ „	3	2	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
23 „ „	11	10	1	—	—	5	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
24 „ „	26	22	4	—	—	8	4	2	3	9	—	—	—	—	—	—	—	—				
25-29 „ „	231	120	111	—	—	38	15	11	25	43	99	—	—	—	—	—	—	—				
30-34 „ „	181	37	140	1	3	2	4	9	3	19	83	—	—	—	—	—	—	—				
35-39 „ „	497	40	446	4	7	2	3	3	2	7	67	116	—	—	—	—	—	—				
40-44 „ „	341	20	312	4	5	—	—	—	—	—	17	84	128	156	5	—	—	—				
45-49 „ „	435	13	408	7	7	—	—	—	—	—	3	1	17	139	264	4	—	—				
50-54 „ „	393	8	363	16	6	—	—	—	—	—	1	4	3	17	26	151	201	4				
55-59 „ „	163	6	148	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	59	91				
60- „ „	46	2	42	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Összesen — Au total...	2.330	283	1.976	42	29	59	31	29	33	81	280	215	445	329	432	272	124					
<i>Községi — Communales</i>																						
20 éves — ans	2	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
21 „ „	5	5	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
22 „ „	14	14	—	—	—	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
23 „ „	15	14	1	—	—	6	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
24 „ „	36	30	6	—	—	10	14	4	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—				
25-29 „ „	169	95	73	1	—	18	11	15	18	35	72	—	—	—	—	—	—	—				
30-34 „ „	207	45	161	—	3	5	1	—	3	5	78	112	3	—	—	—	—	—				
35-39 „ „	254	34	217	—	3	2	—	—	3	4	31	125	88	1	—	—	—	—				
40-44 „ „	226	10	213	1	2	—	—	—	1	1	9	27	53	133	1	—	—	—				
45-49 „ „	230	13	210	—	7	—	—	—	1	1	5	2	4	62	150	4	—	—				
50-54 „ „	208	14	184	6	4	—	—	—	1	—	—	—	1	1	62	131	2	—				
55-59 „ „	96	2	88	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	29	61	2				
60- „ „	25	1	20	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Összesen — Au total...	1.487	279	1.173	15	20	57	38	25	27	52	198	268	150	293	219	167	83					
<i>Róm. katolikus — Catholiques romaines</i>																						
20 éves — ans	5	5	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
21 „ „	23	23	—	—	—	19	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
22 „ „	77	74	3	—	—	44	20	9	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
23 „ „	72	58	14	—	—	28	15	13	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
24 „ „	146	122	24	—	—	49	16	22	29	30	—	—	—	—	—	—	—	—				
25-29 „ „	733	362	369	2	—	57	45	40	62	137	391	1	—	—	—	—	—	—				
30-34 „ „	755	119	624	11	1	3	4	2	6	14	288	430	8	—	—	—	—	—				
35-39 „ „	675	55	615	5	—	—	—	—	—	—	55	355	247	9	—	—	—	—				
40-44 „ „	492	33	448	9	4	—	—	—	3	2	3	55	110	308	7	—	—	—				
45-49 „ „	508	22	471	10	5	—	—	—	1	1	11	54	110	308	7	—	—	—				
50-54 „ „	401	9	385	5	2	—	—	—	—	—	2	2	6	148	344	6	—	—				
55-59 „ „	195	7	179	7	—	—	—	—	—	—	2	2	—	16	129	247	4	—				
60- „ „	52	4	41	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7	71	108	4				
Összesen — Au total...	4.134	893	3.171	54	16	208	104	89	120	185	754	846	372	485	490	335	146					
<i>Református — Calvinistes</i>																						
19 éves — ans	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
20 „ „	2	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
21 „ „	22	22	—	—	—	16	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
22 „ „	39	36	3	—	—	21	13	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
23 „ „	29	24	5	—	—	12	9	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
24 „ „	45	41	4	—	—	12	6	9	10	8	—	—	—	—	—	—	—	—				
25-29 „ „	295	158	137	—	—	21	21	22	29	63	139	—	—	—	—	—	—	—				
30-34 „ „	294	52	232	0	4	4	4	2	3	7	121	150	3	—	—	—	—	—				
35-39 „ „	389	11	273	3	2	1	—	—	—	—	26	139	108	7	—	—	—	—				
40-44 „ „	222	9	206	3	4	—	—	—	—	—	3	28	39	147	4	—	—	—				
45-49 „ „	256	9	244	3	—	—	—	—	—	—	1	2	2	74	172	3	—	—				
50-54 „ „	204	5	184	10	5	—	—	—	—	—	2	2	2	7	71	120	42	—				
55-59 „ „	92	1	85	5	1	—	—	—	—	—	1	2	1	1	7	38	42	—				
60- „ „	24	—	23	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Összesen — Au total...	1.814	371	1.395	32	16	89	60	46	48	85	293	321	155	237	256	162	62					
<i>Egyéb felekezeti — Appartenant à d'autres confessions</i>																						
20 éves — ans	2	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
21 „ „	11	11	—	—	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
22 „ „	18	16	2	—	—	9	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
23 „ „	31	29	2	—	—	12	5	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
24 „ „	27	24	3	—	—	7	2	4	9	4	1	—	—	—	—	—	—	—				
25-29 „ „	154	95	58	1	—	15	4	10	20	34	71	—	—	—	—	—	—	—				
30-34 „ „	133	27	102	2	2	1	4	2	2	—	66	58	2	—	—	—	—	—				
35-39 „ „	172	12	159	—	1	—	—	—	—	—	78	69	1	—	—	—	—	—				
40-44 „ „	116	8	106	1	1	—	—	—	—	—	23	3	5	39	90	1	—	—				
45-49 „ „	145	5	138	2	2	—	—	—	—	—	4	15	20	65	3	—	—	—				
50-54 „ „	141	—	137	1	3	—	—	—	—	—	7	3	5	39	90	1	—	—				
55-59 „ „	65	—	64	1	1	—	—	—	—	—	3	3	1	6	50	81	—	—				
60- „ „	18	1	14	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Összesen — Au total...	1.033	239	783	11	9	55	19	34	35	41	173	156	103	112	145	108	52					

(17.) A főoglalkozású férfi tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
 Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők kora Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	Összesen Au total	A főoglalkozású férfi tanerők közül — Dont professent depuis																36 v. több ou plus de 36				
		nőtlenség Célibat	nős Mariés	özvegy Veuves	törv. elv. Divorcés	éve teljesít szolgálatot — années																
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35						
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35						
<i>Egyéb jelleg — d'Autre caractère</i>																						
21 éves — ans	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
22 „ „	3	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
23 „ „	13	12	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
24 „ „	7	7	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
25-29 „ „	23	13	5	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
30-34 „ „	30	9	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
35-39 „ „	38	1	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
40-44 „ „	33	2	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
45-49 „ „	30	1	28	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
50-54 „ „	18	—	17	1	—	—	—															

(17.) A főoglalkozású férfi tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Table with columns for age groups (24 éves, 25-29, etc.), marital status (nőtlen, Célibataires, nős, Mariés, özvegy, Veuves, törv. elv., Divorcés), and years of service (1, 2, 3, 4, 5, 6-10, 11-15, 16-20, 21-25, 26-30, 31-35, 36 v. több, ou plus de 36). Rows are categorized by school type: Tanonciskolák (Ecoles d'apprentis), Polgári iskolák (Ecoles dites bourgeoises), Községi (Communales), Róm. katolikus (Catholiques romaines), Református (Calvinistes), and Egyéb felekezeti (Appartenant à d'autres confessions).

(17.) A főoglalkozású férfi tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Table with columns for age groups, marital status, and years of service, identical in structure to table 17. Rows include: Egyéb jelleg (Ayant un autre caractère), Polgári iskolák (Ecoles dites bourgeoises), Képzőintézetek (Ecoles normales primaires), Róm. katolikus (Catholiques romaines), Református (Calvinistes), and Egyéb felekezeti (Appartenant à d'autres confessions).

(17.) A főfoglalkozású férfi tanterők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.

Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanterők kora Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	A főfoglalkozású férfi tanterők közül — Dont professent depuis																	
	Összesen — Au total	nőtlen — Célibataires	nős — Mariés	özvegy — Veuves	törv. elv. — Divorcés	1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36 v. több — ou plus de 36	
Központiintézetek összesen — Ecoles normales primaires d'instituteurs et d'institutrices au total																		
23 éves — ans	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25-29	26	24	2	—	—	5	6	4	4	3	—	—	—	—	—	—	—	
30-34	35	15	20	—	—	4	1	3	4	13	5	—	—	—	—	—	—	
35-39	25	5	18	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
40-44	25	3	21	1	—	—	—	—	—	10	11	2	—	—	—	—	—	
45-49	42	4	36	1	1	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	
50-54	48	7	40	1	—	—	—	—	—	—	2	5	30	5	—	—	—	
55-59	35	9	22	2	2	—	—	—	—	—	1	2	11	31	3	—	—	
60	14	1	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	14	12	2	
Összesen — Au total...	251	69	171	7	4	10	7	7	8	11	30	27	21	52	51	20	7	
Középsiskolák — Ecoles secondaires																		
Állami és kir. katolikus — d'Etat et royales catholiques																		
23 éves — ans	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29	5	4	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34	117	92	25	—	—	38	28	19	18	7	7	—	—	—	—	—	—	—
35-39	90	51	45	—	—	13	3	12	9	16	36	7	—	—	—	—	—	—
40-44	88	23	64	—	—	3	2	7	1	5	27	36	7	—	—	—	—	—
45-49	158	31	121	3	3	4	1	3	3	9	35	83	17	—	—	—	—	—
50-54	220	19	190	7	4	—	—	—	—	1	5	10	60	126	16	—	—	—
55-59	257	34	213	5	5	—	—	—	—	1	15	78	142	15	—	—	—	—
60	159	11	135	4	9	—	—	—	—	1	2	10	42	101	101	3	—	—
60	46	3	42	1	—	—	—	—	—	—	1	1	3	8	27	6	—	—
Összesen — Au total...	1.147	268	837	20	22	63	35	43	31	32	85	90	168	234	214	143	9	
Községi — Communales																		
23 éves — ans	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
25-29	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
30-34	17	3	14	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
35-39	14	1	13	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
40-44	20	4	22	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
45-49	25	3	22	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
50-54	15	2	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total...	111	17	94	3	3	1	4	23	17	22	29	10	2					
Róm. katolikus — Catholiques romaines																		
23 éves — ans	2	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34	71	71	3	—	—	24	20	15	7	5	3	—	—	—	—	—	—	—
35-39	79	62	17	—	—	4	6	8	15	41	5	—	—	—	—	—	—	—
40-44	72	62	10	—	—	1	2	2	1	19	46	3	—	—	—	—	—	—
45-49	98	83	15	—	—	2	3	2	8	16	63	4	—	—	—	—	—	—
50-54	68	50	17	—	—	—	—	—	—	2	4	13	48	3	—	—	—	—
55-59	70	47	20	3	—	—	—	—	—	4	4	15	43	43	3	—	—	—
60	41	33	8	—	—	—	—	—	—	1	1	3	6	27	3	—	—	—
60	38	35	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	1	31	—	
Összesen — Au total...	543	446	93	3	1	31	23	23	19	24	73	76	84	71	54	31	34	
Református — Calvinistes																		
23 éves — ans	3	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29	52	41	11	—	—	18	13	5	9	6	1	—	—	—	—	—	—	—
30-34	31	14	17	—	—	1	2	2	3	21	—	—	—	—	—	—	—	—
35-39	38	11	27	—	—	—	—	—	—	15	20	2	—	—	—	—	—	—
40-44	49	5	43	—	—	—	—	—	—	4	18	25	2	—	—	—	—	—
45-49	49	9	40	—	—	—	—	—	—	5	9	28	5	—	—	—	—	—
50-54	55	5	49	—	—	—	—	—	—	1	1	9	34	9	—	—	—	—
55-59	32	3	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	28	2	—	—
60	17	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	9	—	—
Összesen — Au total...	326	91	231	2	2	22	15	7	12	10	43	44	37	41	43	41	11	
Egyéb felekezeti — Appartenant à d'autres confessions																		
23 éves — ans	3	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29	25	21	4	—	—	9	8	3	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34	10	5	5	—	—	1	1	1	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—
35-39	14	3	11	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
40-44	19	6	13	—	—	—	—	—	—	1	6	10	2	—	—	—	—	—
45-49	32	4	28	—	—	—	—	—	—	—	3	—	24	5	—	—	—	—
50-54	35	1	22	1	1	—	—	—	—	—	—	—	10	25	—	—	—	—
55-59	27	3	23	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	17	1	—	—
60	5	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—
Összesen — Au total...	170	47	119	3	1	15	8	4	4	5	10	17	13	36	37	19	4	

(17.) A főfoglalkozású férfi tanterők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanterők kora Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	A főfoglalkozású férfi tanterők közül — Dont professent depuis																	
	Összesen — Au total	nőtlen — Célibataires	nős — Mariés	özvegy — Veuves	törv. elv. — Divorcés	1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36 v. több — ou plus de 36	
Egyéb jelleg — Ayant un autre caractère																		
25-29 éves — ans	12	8	4	—	—	3	3	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34	25	16	9	—	—	1	7	3	1	12	10	—	—	—	—	—	—	—
35-39	6	2	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
40-44	13	5	8	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45-49	10	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50-54	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55-59	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total...	73	33	40	—	—	4	11	5	4	3	14	14	7	4	6	1	—	
Középsiskolák összesen — Ecoles secondaires au total																		
23 éves — ans	6	4	2	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29	284	237	47	—	—	95	72	44	40	21	12	—	—	—	—	—	—	—
30-34	244	143	96	—	—	20	12	24	21	39	114	—	—	—	—	—	—	—

(17.) A főfoglalkozású férfi tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
 Nombre du personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők kora Degré, caractères des écoles et âge du personnel enseignant	A főfoglalkozású férfi tanerők közül — Dont professent depuis																36 v. több- ou plus de 36
	Összesen — Au total	nőkben — Citoyennes	nős — Mariées	özvegy — Veuves	törvély- Divorcés	éve teljesít szolgálatot — années											
						1	2	3	4	5	6-10	11-13	16-20	21-25	26-30	31-35	
Felső mezőgazd. isk. összesen Ec. agric. de degré moyen au total																	
25-29 éves — ans	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34 "	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
35-39 "	13	4	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40-44 "	6	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
45-49 "	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50-54 "	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55-59 "	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total...	30	9	21	—	—	1	1	1	11	6	3	3	—	—	—	1	1
Szakiskolák — Ecoles professionnelles																	
Állami — d'Etat																	
-24 éves — ans	4	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 "	26	20	6	—	—	—	—	10	5	4	2	2	3	—	—	—	—
30-34 "	62	28	38	—	—	—	—	4	6	4	1	5	30	3	—	—	—
35-39 "	66	15	48	1	—	—	—	5	1	2	2	2	35	17	2	—	—
40-44 "	45	5	38	1	—	—	—	1	1	1	2	1	21	8	6	5	—
45-49 "	57	12	44	1	—	—	—	2	1	2	—	—	7	6	30	5	—
50-54 "	42	4	36	1	—	—	—	1	1	2	1	—	6	4	11	15	2
55-59 "	30	5	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	3	10	11
60 — "	22	4	15	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	7	3	6
Összesen — Au total...	354	95	248	6	5	26	16	14	7	10	103	45	21	56	33	19	4
Községi — Communales																	
25-29 éves — ans	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34 "	5	2	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
35-39 "	8	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—	—
40-44 "	6	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	2	—	—
45-49 "	8	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—
50-54 "	10	2	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	—
55-59 "	6	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	2
60 — "	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Összesen — Au total...	46	9	36	—	1	1	1	2	—	11	13	4	6	5	3	—	3
Egyéb jelleg — Ayant un autre caractère																	
25-29 éves — ans	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34 "	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
35-39 "	6	2	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
40-44 "	5	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45-49 "	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50-54 "	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55-59 "	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60 — "	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total...	28	9	15	—	4	2	1	1	2	5	6	3	3	1	1	1	1
Szakiskolák összesen — Ecoles professionnelles au total																	
-24 éves — ans	4	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 "	31	23	7	—	—	—	—	11	6	4	2	3	5	—	—	—	—
30-34 "	71	28	42	—	—	—	—	4	7	5	1	6	45	3	—	—	—
35-39 "	79	18	57	1	—	—	—	3	5	4	2	4	22	2	—	—	—
40-44 "	56	8	44	1	—	—	—	3	1	1	2	1	22	13	10	5	—
45-49 "	66	13	52	—	—	—	—	1	2	1	2	—	6	10	7	32	6
50-54 "	55	7	46	1	—	—	—	1	1	3	—	—	1	9	5	15	18
55-59 "	38	6	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	4	12	13
60 — "	23	6	19	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	0	3
Összesen — Au total...	428	113	299	6	10	28	19	16	10	12	119	64	28	65	39	23	5
Elemi, középiskolák és szakiskolák együtt — Ecoles primaires, de degré moyen et professionnelles au total																	
19 éves — ans	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 "	14	14	—	—	—	—	—	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—
21 "	70	70	—	—	—	—	—	54	14	—	—	—	—	—	—	—	—
22 "	169	159	10	—	—	—	—	100	48	19	—	—	—	—	—	—	—
23 "	186	159	27	—	—	—	—	80	49	36	21	—	—	—	—	—	—
24 "	319	277	42	—	—	—	—	112	51	43	53	59	—	—	—	—	—
25-29 "	2.193	1.806	885	4	—	—	—	3	338	247	177	233	368	834	—	—	—
30-34 "	2.319	615	2.603	23	—	—	—	18	69	60	68	63	125	984	—	—	—
35-39 "	2.640	368	2.227	21	—	—	—	24	24	13	27	18	41	429	1.183	880	23
40-44 "	2.197	265	1.879	26	—	—	—	27	10	10	5	11	14	143	393	687	21
45-49 "	2.418	195	2.158	37	—	—	—	33	5	3	7	5	3	51	81	171	946
50-54 "	2.186	158	1.938	58	—	—	—	34	2	4	2	5	23	38	48	260	928
55-59 "	1.135	103	970	43	—	—	—	19	1	—	—	—	—	11	20	43	156
60 — "	898	57	909	26	—	—	—	4	—	—	—	—	—	8	9	8	82
Összesen — Au total...	16.248	3.747	12.103	236	162	808	501	386	413	616	2.478	2.642	1.833	3.201	2.264	1.489	617

18. A főfoglalkozású nő-tanérők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
 Nombre du personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők kora Degré, caractères des écoles et âge du personnel enseignant	A főfoglalkozású nő-tanérők közül — Dont professent depuis																36 v. több- ou plus de 36
	Összesen — Au total	hajadon — Célibataires	férjese — Mariées	özvegy — Veuves	törvély- Divorcées	éve teljesít szolgálatot — années											
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	
Elemi népiskolák — Ecoles primaires																	
Állami — d'Etat																	
21 éves — ans	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 "	11	11	—	—	—	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—
23 "	18	15	3	—	—	—	—	7	9	3	1	—	—	—	—	—	—
24 "	30	28	2	—	—	—	—	11	16	11	4	3	8	—	—	—	—
25-29 "	244	144	99	—	—	—	—	1	26	16	11	14	55	122	—	—	—
30-34 "	369	178	172	—	—	—	—	8	11	8	5	7	29	205	103	1	—
35-39 "	515	208	271	—	—	—	—	19	3	5	3	5	17	120	90	261	—
40-44 "	498	171	207	—	—	—	—	24	1	1	—	2	7	49	52	191	193
45-49 "	485	167	222	—	—	—	—	37	—	—	3	—	5	24	13	72	200
50-54 "	400	159	139	—	—	—	—	20	—	—	—	—	3	8	5	43	88
55-59 "	164	77	41	—	—	—	—	13	—	—	—	—	3	2	15	17	31
60 — "	45	25	3	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	2	4	2	8
Összesen — Au total...	2.781	1.185	1.219	253	124	67	51	29	32	119	531	267	587	511	335	193	59
Községi — Communales																	
21 éves — ans	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 "	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 "	15	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 "	23	21	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 "	207	119	85	—	—	—	—	3	21	9	8	19					

A főoglalkozású nő-tanérők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.

Nombre du personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanérők kora Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	Összesen Au total	A főoglalkozású nő-tanérők közül — Dont professent depuis														36 v. több- ou plus de 36
		hazadon Célibataires	férjes Mariées	özvegy Veuves	törv. elv. Divorcées	éve teljeit szolgálatot — années										
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	
Egyéb jelleget — Ayant un autre caractère																
20 éves — ans	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 —	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 —	2	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 —	8	8	—	—	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 —	5	5	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 —	30	21	9	—	—	11	1	1	5	6	16	—	—	—	—	—
30-34 —	40	22	16	—	—	21	1	1	1	15	22	1	—	—	—	—
35-39 —	44	22	20	—	—	22	—	—	—	2	12	18	12	—	—	—
40-44 —	28	12	11	4	1	1	—	—	—	1	5	10	8	1	—	—
45-49 —	9	2	5	1	1	—	—	—	—	—	2	1	5	1	—	—
50-54 —	10	—	3	5	—	—	—	—	—	—	1	2	4	1	—	—
55-59 —	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
60 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total ..	181	100	64	11	6	9	5	2	8	14	44	48	27	16	6	1
Elemi néptanárak összesen — Ecoles primaires au total																
20 éves — ans	11	11	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 —	32	32	—	—	—	29	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
22 —	71	69	2	—	—	38	25	7	—	—	—	—	—	—	—	—
23 —	108	99	9	—	—	36	33	24	10	4	—	—	—	—	—	—
24 —	167	148	19	—	—	43	40	25	34	24	1	—	—	—	—	—
25-29 —	1.061	721	336	—	—	4	89	65	61	89	195	557	5	—	—	—
30-34 —	1.603	822	726	25	30	21	16	20	22	71	816	625	12	—	—	—
35-39 —	1.676	753	812	54	57	6	13	8	17	42	332	471	760	27	—	—
40-44 —	1.327	587	607	78	55	3	3	1	3	17	109	141	472	570	8	—
45-49 —	1.244	495	544	137	68	—	—	—	—	3	63	60	165	493	431	20
50-54 —	967	424	317	170	56	—	—	—	—	5	21	23	76	203	317	314
55-59 —	419	215	98	83	23	—	—	—	—	—	9	23	27	38	71	143
60 —	159	106	11	35	7	1	—	—	—	—	2	4	9	12	20	23
Összesen — Au total ..	8.845	4.482	3.481	582	300	277	197	151	175	367	1.912	1.334	1.521	1.343	847	500
Tanonciskolák — Ecoles d'apprentis																
<i>Állami — d'Etat</i>																
25-29 éves — ans	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-34 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35-39 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40-44 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45-49 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50-54 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55-59 —	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total ..	3	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Községi — Communales</i>																
20 éves — ans	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 —	9	9	—	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 —	7	7	—	—	—	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
23 —	9	9	—	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 —	7	7	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 —	40	34	6	—	—	14	9	4	5	—	8	—	—	—	—	—
30-34 —	20	14	6	—	—	2	2	1	2	3	—	—	—	—	—	—
35-39 —	37	17	1	—	—	2	1	4	19	7	10	—	—	—	—	—
40-44 —	15	6	8	—	—	—	—	—	—	—	5	4	2	—	—	—
45-49 —	15	10	4	—	—	—	—	—	—	—	3	1	8	3	—	—
50-54 —	13	4	5	4	—	—	—	—	—	—	2	4	1	5	—	—
55-59 —	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—
60 —	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Összesen — Au total ..	189	119	50	8	3	33	24	10	9	7	45	25	3	16	6	—
Egyéb jelleget — Ayant un autre caractère																
30-34 éves — ans	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35-39 —	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40-44 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45-49 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50-54 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55-59 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total ..	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(18.) A főoglalkozású nő-tanérők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
 Nombre du personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanérők kora Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	Összesen Au total	A főoglalkozású nő-tanérők közül — Dont professent depuis														36 v. több- ou plus de 36
		hazadon Célibataires	férjes Mariées	özvegy Veuves	törv. elv. Divorcées	éve teljeit szolgálatot — années										
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	
Tanonciskolák összesen — Ecoles d'apprentis au total																
20 éves — ans	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 —	9	9	—	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 —	7	7	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
23 —	9	9	—	—	—	3	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—
24 —	7	7	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 —	42	30	6	—	—	15	9	4	5	—	9	7	—	—	—	—
30-34 —	21	15	6	—	—	2	2	2	—	—	2	1	—	—	—	—
35-39 —	39	17	19	1	—	2	2	2	—	—	4	21	10	—	—	—
40-44 —	15	6	8	—	—	—	—	—	—	—	1	5	4	1	—	—
45-49 —	15	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—
50-54 —	13	4	5	4	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—
55-59 —	5	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
60 —	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Összesen — Au total ..	186	123	52	8	3	34	24	10	9	8	48	25	4	18	6	—
Polgári iskolák — Ecoles dites bourgeoises																
<i>Állami — d'Etat</i>																
25-29 éves — ans	24	21	3	—	—	9	3	1	4	2	5	—	—	—	—	—
30-34 —	73	33	38	—	—	2	3	3	1	1	42	21	—	—	—	—
35-39 —	158	78	70	9	—	1	3	4	1	1	41	77	23	3	—	—
40-44 —	137	62	67	7	—	1	3	—	—	—	8	16	89	22	—	—
45-49 —	113	58	44	4	—	—	—	—	—	—	3	7	17	57	28	—
50-54 —	109	61	31	14	3	—	—	—	—	—	3	7	25	56	18	—
55-59 —	60	32	18	9	—	—	—	—	—	—	1	2	10	14	23	9
60 —	17	11	3	3	—	—	—	—	—	—	1	1	4	4	7	—
Összesen — Au total ..	691	356	274	49	12	18	9	6	8	5	100	126	138	118	102	45
<i>Községi — Communales</i>																
24 éves — ans	3	3	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 —	21	17	3	—	—	1	5	6	2	—	6	—	—	—	—	—
30-34 —	67	38	27	—	—	2	2	3	—	—	33	19	1	—	—	—
35-39 —	162	75	79	1	—	7	1	3	5	—	28	70	53	—	—	—
40-44 —	184	75	94	6	—	9	—	—	—	—	13	31	103	37	—	—
45-49 —	167	86	64	10	7	1	—	—	—	—	3	11	42	77	32	1
50-54 —	107	49	46	8	4	—	—	—	—	—	—	2	9	31	50	14
55-59 —	52	20	17	13	2	—	—	—	—	—	—	1	8	14	23	5
60 —	30	15	4	8	3	—	—	—	—	—	—	—	4	8	9	9
Összesen — Au total ..	793	378	334	46	35	10	11	8	10	5	84	133	209	157	104	47
Róm. katolikus — Catholiques romaines																
20 éves — ans	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 —	3	3	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 —	2	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—				

(18.) A főfoglalkozású nő-tanerők száma kor, családi állapot és szolgálati idő szerint.
 Nombre du personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale, d'après l'âge, l'état matrimonial et la durée de service.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők kora. Degré, caractère des écoles et âge du personnel enseignant	A főfoglalkozású nő-tanerők közül — Dont professent depuis																
	Összesen — Au total	hazadon — Célibataires	férjes — Mariées	özvegy — Veuves	törv. elv. — Divorcées	éve teljesít szolgálatot — années											36 v. több — ou plus de 36
						1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	
Egyéb jelleg — Autre caractère																	
25-29 éves — ans	1	1															
30-34 "	12	1	1														
35-39 "	5	1	4														
40-44 "	6	1	1														
45-49 "	8	5	1	1													
50-54 "	12		1	1													
55-59 "	3	3															
60- "	1																
Összesen — Au total...	38	13	9	2	4	2	1	1	1	4	6	3	7	1	2		
Szakiskolák összesen — Ecoles professionnelles au total																	
21 éves — ans	1	1															
22 "	2	2															
23 "	1	1															
24 "	2	2															
25-29 "	26	25	1			4	3	6		11	1						
30-34 "	26	17	9			12	12	17		2	2						
35-39 "	29	14	14			1	4	1	1	10	11						
40-44 "	35	22	7	3	3	1	1	1	7	8	12						
45-49 "	40	28	10		2	1	3		3	7	12						
50-54 "	21	13	5	2	1				2	3	4						
55-59 "	22	15	2	2	1				3	3	6						
60- "	14	9	2	2	1				2	3	5						
Összesen — Au total...	219	149	50	11	9	8	15	9	4	6	50	37	24	41	13	4	
Elemi, középfokú és szakiskolák együtt — Ecoles primaires, de degré moyen et professionnelles au total																	
20 éves — ans	13	13				13											
21 "	49	49				41	7	1									
22 "	85	83				44	29	11									
23 "	135	126	9			55	40	25	10	4							
24 "	207	188	19			69	49	29	36	24	1						
25-29 "	1.497	1.109	380		6	326	166	123	137	222	612						
30-34 "	2.089	1.156	849	27	37	54	48	42	56	114	1.039	705	13				
35-39 "	2.411	1.175	1.094	69	73	24	33	22	34	62	529	734	891	32			
40-44 "	1.974	924	866	105	79	4	5	4	8	26	163	259	822	873	10		
45-49 "	1.763	799	719	159	86	4	3	4	1	10	84	94	261	750	530	22	
50-54 "	1.380	671	437	206	66				7	27	38	108	309	506	374	9	
55-59 "	668	375	146	113	34				2	12	13	37	69	180	235	168	
60- "	303	214	23	53	13					2	8	15	23	41	58	156	
Összesen — Au total...	12.554	6.882	4.544	734	394	535	381	266	284	469	3.471	1.907	2.147	1.856	1.217	689	

19. A főfoglalkozású tanerők házastársának foglalkozása a házasság időtartama szerint.
 Professions exercées par le conjoint de ceux (celles) qui enseignent à titre de profession principale d'après la durée du mariage.

Az iskola fokozata, a tanerők neme, a házasság időtartama. Degré des écoles, sexe du personnel enseignant, durée du mariage	A főfoglalkozású tanerők házastársa — Conjoint de ceux (celles) qui enseignent à titre de profession principale															
	Összesen — Au total	enseignant dans l'école								de profession		nem kereső — n'ayant pas d'emploi				
		óvónő — institutrices d'école maternelle	elemi — primaire	tanonc- d'apprentis	polgári — dite bourgeoise	közép- secondaire	felső keresk. — de commerce de degré moyen	tanító d'instituteurs	tanítónő d'institutrices	képző-intézeti	főiskolai — supérieure		egyéb iskolai — autres	egyéb közszolg. alk. — autres employés publics	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres
Elemi népszkolák — Ecoles primaires																
Férfiak — Hommes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	1.703	18	306		8							23	6	20		1.322
" " 6-10 "	1.782	14	324		4							5	10	23		1.402
" " 11-15 "	1.910	12	201									4	20	17		1.565
" " 16-20 "	808	8	123		2							2	26	12		897
" " 21-25 "	1.129	13	175									3	26	12		900
" " 26-30 "	822	11	65		1							1	35	10		899
" " 31- "	423		23										15			388
Összesen — Au total...	8.640	76	1.307		16							36	138	94		6.973

(19.) A főfoglalkozású tanerők házastársának foglalkozása a házasság időtartama szerint.
 Professions exercées par le conjoint de ceux (celles) qui enseignent à titre de profession principale d'après la durée du mariage.

Az iskola fokozata, a tanerők neme, a házasság időtartama. Degré des écoles, sexe du personnel enseignant, durée du mariage	A főfoglalkozású tanerők házastársa — Conjoint de ceux (celles) qui enseignent à titre de profession principale															
	Összesen — Au total	enseignant dans l'école										de profession			nem kereső — n'ayant pas d'emploi	
		óvónő — institutrices d'école maternelle	elemi — primaire	tanonc- d'apprentis	polgári — dite bourgeoise	közép- secondaire	felső keresk. — de commerce de degré moyen	tanító d'instituteurs	tanítónő d'institutrices	képző-intézeti	főiskolai — supérieure	egyéb iskolai — autres	egyéb közszolg. alk. — autres employés publics	nyugdíjas — retraités		egyéb — autres
Nők — Femmes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	940	306	6	20	10	2	6					5	219	88	251	49
" " 6-10 "	876	327	4	16	11	4						5	183	42	193	40
" " 11-15 "	718	289	3	11	9	1						8	127	51	144	54
" " 16-20 "	332	118	1	5	12	1						1	60	34	60	24
" " 21-25 "	388	177	4	13	1	2						1	54	51	40	27
" " 26-30 "	167	64		6	2							1	18	34	20	14
" " 31- "	65	21	1	2	1							5	5	22	4	8
Összesen — Au total...	3.481	1.302	19	72	46	10	6				3	19	666	272	712	223
Középfokú iskolák¹⁾ — Ecoles de degré moyen¹⁾																
Férfiak — Hommes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	542	38	1	42	11	2						5	11	4	13	
" " 6-10 "	518	33	3	58	4	3						4	4	3	6	
" " 11-15 "	615	25	2	47	13	4						3	1	10	3	
" " 16-20 "	376	18		23	4	1						1	1	13	4	
" " 21-25 "	430	17		23	6	2								12	2	
" " 26-30 "	289	10		13	3									2		
" " 31- "	142	3		2										1		
Összesen — Au total...	2.912	5	144	6	213	41	12	1	6			16	17	55	34	
Nők — Femmes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	221	8	2	34	18	2						1	2	61	18	62
" " 6-10 "	268	4	3	44	18	5						1	3	60	20	90
" " 11-15 "	192	2	1	38	20	3						1	3	42	18	44
" " 16-20 "	127	2	1	17	8	3						1	1	34	19	23
" " 21-25 "	95			5	5	3								13	25	12
" " 26-30 "	39			3										6	2	3
" " 31- "	13			1										3	1	
Összesen — Au total...	951	16	6	156	92	20	10					10	10	225	118	234
Szakiskolák²⁾ — Ecoles professionnelles²⁾																
Férfiak — Hommes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	138	9		1	1									3	1	6
" " 6-10 "	144	1	5	3	3									1	2	3
" " 11-15 "	97	1	2	1										1	1	1
" " 16-20 "	63		1											1	1	1
" " 21-25 "	48		4												2	1
" " 26-30 "	40		1													
" " 31- "	21		1													
Összesen — Au total...	551	3	23	4	6	1	1					2	8	11	11	
Nők — Femmes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	31		1	1	3									1	5	1
" " 6-10 "	23		3	3										9	2	8
" " 11-15 "	19		1	1	1									5	2	7
" " 16-20 "	8			1										2	2	3
" " 21-25 "	7													2	2	1
" " 26-30 "	4													1	2	1
" " 31- "	6															
Összesen — Au total...	102	1	4	8	1	3						2	25	11	38	
Az összes iskolák — Ecoles totales																
Férfiak — Hommes																
Mariés depuis — 5 éve — ans — házias	2.333	20	353	1	51	12						3	8	37	11	39
" " 6-10 "																

(20.) A főoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású férfi tanerők közül — Personnel (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, dont																	Sorszám — Numerus d'ordre			
	Összesen — Au total	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise											nyelven is beszél								
		nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veufs	törv. elvált — divorcés	vallású				összesen — au total	parlant aussi										
						róm. kat. — Cath. romains	ref. — Calvinistes	ág. h. ev. — Luthériens	izr. — Israélites		egyéb — Autres	csak magyarul beszél — ne parlat qu'en hongrois	német — l'allemand	francia — le français	angol — l'anglais	olasz — l'italien	tót — le slovaque		olasz — le roumain	horvát-szerb — le croate-serbe	egyéb — d'autres langues étrangères
Egyéb felekezeti																					
A szolgálati idő	1 év...	55	53	2	—	1	—	35	6	13	51	36	9	—	—	6	—	1	—	1	
"	2 "...	19	18	1	—	—	—	12	3	4	18	10	6	—	—	1	—	—	—	2	
"	3 "...	34	24	10	—	—	—	19	3	4	33	19	12	—	—	—	—	—	—	3	
"	4 "...	35	24	11	—	—	—	23	5	6	33	21	9	—	—	—	—	—	—	4	
"	5 "...	41	22	19	—	—	—	23	4	14	40	23	12	—	—	—	—	—	—	5	
"	6-10 "...	173	55	114	3	1	—	92	46	34	169	107	53	7	—	1	10	2	—	5	
"	11-15 "...	150	16	136	—	4	—	91	32	31	153	84	49	—	—	—	—	—	—	7	
"	16-20 "...	103	10	92	1	—	—	65	15	22	103	46	39	—	—	—	—	—	—	8	
"	21-25 "...	112	6	103	1	2	—	72	21	18	110	38	47	—	—	1	30	—	—	9	
"	26-30 "...	145	1	141	1	2	—	96	25	23	143	49	67	—	—	1	29	—	—	10	
"	31-35 "...	108	—	104	3	—	—	63	27	16	107	30	57	—	—	1	19	—	—	11	
"	36 "...	—	—	50	2	—	—	32	8	12	40	17	23	—	—	—	—	—	—	12	
	Összesen ...	1.033	230	783	11	9	6	5 623	200	199	1.011	478	383	8	4	3	167	7	9	45	13
Egyéb jelleg																					
A szolgálati idő	1 év...	11	11	—	—	8	—	—	—	2	1	11	7	—	—	—	—	—	—	14	
"	2 "...	5	4	1	—	4	—	1	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	15	
"	3 "...	4	4	—	—	3	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	16	
"	4 "...	3	3	—	—	2	—	1	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	17	
"	5 "...	7	6	1	—	5	—	2	—	—	7	2	5	—	—	—	—	—	—	18	
"	6-10 "...	24	10	14	—	14	—	6	3	1	23	16	6	—	—	—	1	—	—	19	
"	11-15 "...	38	4	32	2	—	—	31	4	2	37	27	8	—	—	—	1	—	—	20	
"	16-20 "...	26	1	25	—	—	—	19	3	—	26	17	8	—	—	—	—	—	—	21	
"	21-25 "...	32	2	30	—	—	—	25	3	2	32	17	13	—	—	—	—	—	—	22	
"	26-30 "...	26	—	24	—	—	—	17	3	4	26	12	12	—	—	—	—	—	—	23	
"	31-35 "...	11	—	11	—	—	—	7	1	3	11	4	5	—	—	—	—	—	—	24	
"	36 "...	5	1	4	—	—	—	1	1	3	5	—	5	—	—	—	—	—	—	25	
	Összesen ...	192	46	142	4	136	24	22	5	5	189	113	66	3	—	4	16	5	6	12	26
Elemi népiskolák összesen																					
A szolgálati idő	1 év...	470	435	44	—	302	107	44	9	17	474	355	98	4	2	2	18	3	7	3	27
"	2 "...	257	202	55	—	159	75	16	3	4	254	195	50	—	—	—	0	—	1	1	28
"	3 "...	227	163	61	—	133	55	24	8	7	226	178	41	—	—	—	7	3	2	4	29
"	4 "...	266	170	94	2	182	61	28	5	10	265	198	56	—	—	3	6	—	3	1	30
"	5 "...	451	230	219	—	283	115	32	4	17	447	335	94	3	1	1	10	8	6	8	31
"	6-10 "...	1.722	460	1.244	13	5	1.087	403	123	48	1.714	1.355	303	10	6	49	17	23	26	32	
"	11-15 "...	1.844	194	1.614	21	15	1.216	423	123	35	1.840	1.393	366	3	2	8	58	21	37	33	
"	16-20 "...	1.251	93	1.134	13	11	798	254	122	21	1.251	839	337	5	2	6	97	20	21	31	
"	21-25 "...	1.398	63	1.300	18	17	874	323	117	36	1.394	861	442	11	3	7	105	34	41	31	
"	26-30 "...	1.568	56	1.457	33	22	916	396	157	44	1.564	949	508	13	6	9	125	33	50	61	
"	31-35 "...	1.055	24	990	32	9	640	243	99	40	1.053	597	392	3	1	3	74	18	27	47	
"	36 "...	472	12	428	26	6	280	96	58	12	469	296	141	8	—	3	44	12	9	11	
	Összesen ...	10.990	2.102	8.640	158	90	6.856	2.551	943	265	10.951	7.549	2.328	55	28	48	599	169	227	312	39
Tanonciskolák Állami																					
A szolgálati idő	1 év...	8	2	1	—	3	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	40
"	2 "...	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	41
"	3 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
"	4 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
"	5 "...	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
"	6-10 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
"	11-15 "...	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
"	16-20 "...	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
"	21-25 "...	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
"	26-30 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
"	31-35 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
"	36 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
	Összesen ...	9	3	6	—	7	—	—	—	—	9	5	4	—	—	—	—	—	—	—	52

(21.) A főoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású nő-tanerők közül — Personnel (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale, dont																	Sorszám — Numerus d'ordre			
	Összesen — Au total	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise											nyelven is beszél								
		nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcés	vallású				összesen — au total	parlant aussi										
						róm. kat. — Cath. romains	ref. — Calvinistes	ág. h. ev. — Luthériens	izr. — Israélites		egyéb — Autres	csak magyarul beszél — ne parlat qu'en hongrois	német — l'allemand	francia — le français	angol — l'anglais	olaaz — l'italien	tót — le slovaque		oláh — le roumain	horvát-szerb — le croate-serbe	egyéb — d'autres langues étrangères
Egyéb jelleg																					
A szolgálati idő	1 év...	16	—	—	—	1	—	3	—	5	8	1	17	9	8	1	—	—	—	—	17
"	2 "...	5	—	—	—	—	—	1	—	1	5	—	7	2	2	—	—	—	—	—	7
"	3 "...	5	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	5	3	5	—	—	—	—	—	5
"	4 "...	12	5	—	—	—	—	—	—	—	3	—	15	12	3	—	—	—	—	—	17
"	5 "...	10	4	—	—	—	—	—	—	—	3	—	15	8	7	—	—	—	—	—	15
"	6-10 "...	48	36	2	—	—	—	39	22	23	107	53	23	4	1	—	—	—	—	—	86
"	11-15 "...	20	27	2	—	—	—	16	25	8	7	32	11	47	20	25	2	—	—	—	52
"	16-20 "...	15	30	4	—	—	—	16	25	8	50	20	28	3	—	—	—	—	—	—	50
"	21-25 "...	17	15	3	—	—	—	14	16	7	37	9	28	—	—	—	—	—	—	—	37
"	26-30 "...	6	12	3	—	—	—	4	12	5	20	5	13	—	—	—	—	—	—	—	22
"	31-35 "...	4	4	—	—	—	—	—	—	—	6										

(20.) A főoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású férfi tanerők közül — Personnel (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, dont																Sorszám — Numéros d'ordre										
	Összesen — Au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcés	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise												összesen — au total									
						parlant aussi																					
						nyelven is beszél																					
Községi																											
A szolgálati idő 1 év...	77	63	14	—	—	51	18	8	—	—	—	—	—	—	—	—	77	56	20	2	—	—	—	—	1		
" 2 "	56	47	9	—	—	41	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	56	37	18	1	4	—	—	—	—	2	
" 3 "	14	9	4	—	—	10	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14	9	6	1	—	—	—	—	—	3	
" 4 "	14	5	9	—	—	7	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14	5	9	1	—	—	—	—	—	4	
" 5 "	13	6	7	—	—	7	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	13	5	7	1	—	—	—	—	—	5	
" 6-10 "	100	25	74	1	—	65	16	12	3	4	—	—	—	—	—	—	100	42	52	3	1	3	7	5	3	6	
" 11-15 "	102	12	84	4	2	71	18	10	3	3	—	—	—	—	—	—	102	50	48	3	4	3	8	—	—	6	
" 16-20 "	6	—	6	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	4	1	—	—	—	—	—	—	3
" 21-25 "	13	2	11	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	3	9	2	—	—	—	—	—	—	8
" 26-30 "	13	—	13	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	3	9	1	—	—	—	—	—	—	3
" 31-35 "	8	—	7	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	4	1	—	—	—	—	—	—	10
" 36- "	5	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	3	—	—	—	—	—	—	—	12
Összesen ...	421	169	242	7	3	387	78	37	9	10	—	—	—	—	—	—	420	217	188	17	11	6	20	9	7	9	13
Egyéb jelleg																											
A szolgálati idő 1 év...	3	1	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	1	—	—	—	—	—	—	14
" 2 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
" 3 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
" 4 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
" 5 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
" 6-10 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
" 11-15 "	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	20
" 16-20 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
" 21-25 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
" 26-30 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
" 31-35 "	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	24
" 36- "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Összesen ...	5	1	4	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	4	2	1	—	—	—	—	—	26
Tanoncisk. összesen																											
A szolgálati idő 1 év...	83	66	17	—	—	57	18	8	—	—	—	—	—	—	—	—	83	60	22	3	—	—	—	—	—	—	27
" 2 "	57	48	9	—	—	41	12	1	2	—	—	—	—	—	—	—	57	38	18	2	4	—	—	—	—	—	28
" 3 "	14	9	4	—	—	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	9	6	1	—	—	—	—	—	—	29
" 4 "	14	5	9	—	—	7	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14	5	9	1	—	—	—	—	—	—	30
" 5 "	14	6	8	—	—	7	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	13	5	8	1	—	—	—	—	—	—	31
" 6-10 "	100	25	74	1	—	65	16	12	3	4	—	—	—	—	—	—	100	42	52	3	1	3	7	5	3	6	32
" 11-15 "	105	12	87	4	2	74	18	10	3	3	—	—	—	—	—	—	105	51	60	4	5	3	8	—	—	—	33
" 16-20 "	7	—	7	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	5	1	—	—	—	—	—	—	34
" 21-25 "	14	2	12	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	3	10	2	—	—	—	—	—	—	35
" 26-30 "	13	—	13	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	3	9	1	—	—	—	—	—	—	36
" 31-35 "	9	—	8	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	4	5	1	—	—	—	—	—	—	37
" 36- "	5	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	3	—	—	—	—	—	—	—	38
Összesen ...	435	173	252	7	3	299	80	37	9	10	—	—	—	—	—	—	434	223	196	19	12	7	20	9	9	9	39
Polgári iskolák																											
Állami																											
A szolgálati idő 1 év...	18	10	6	—	—	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	9	6	—	—	—	—	—	—	—	40
" 2 "	16	8	8	—	—	11	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	16	9	7	—	—	—	—	—	—	—	41
" 3 "	9	6	3	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	4	—	—	—	—	—	—	—	42
" 4 "	12	7	5	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	9	2	—	—	—	—	—	—	—	43
" 5 "	9	6	3	—	—	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	4	—	—	—	—	—	—	—	44
" 6-10 "	73	19	51	1	2	46	19	5	—	—	—	—	—	—	—	—	73	49	23	3	1	1	1	—	—	—	45
" 11-15 "	103	16	87	1	—	70	16	13	4	—	—	—	—	—	—	—	103	62	40	5	1	3	2	—	—	—	46
" 16-20 "	67	7	58	1	—	46	17	8	—	—	—	—	—	—	—	—	67	36	26	2	2	1	5	1	—	—	47
" 21-25 "	92	10	80	2	—	54	12	16	5	5	—	—	—	—	—	—	91	35	53	2	—	—	—	—	—	—	48
" 26-30 "	79	2	76	1	—	41	18	12	5	3	—	—	—	—	—	—	79	26	49	3	—	—	—	—	—	—	49
" 31-35 "	55	6	44	5	—	40	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	54	16	38	7	1	2	1	4	—	—	50
" 36- "	38	—	33	4	—	21	11	4	—	—	—	—	—	—	—	—	38	20	18	3	—	—	—	—	—	—	51
Összesen ...	569	95	454	15	5	357	107	69	17	19	—	—	—	—	—	—	567	281	270	25	5	5	11	20	9	15	52

(21.) A főoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású nő-tanerők közül — Personnel (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale, dont																Sorszám — Numéros d'ordre										
	Összesen — Au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcées	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise												összesen — au total									
						parlant aussi																					
						nyelven is beszél																					
Communes																											
Durée de service 1 an	33	21	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	21	8	—	—	—	—	—	—	—	33
" 2 ans	24	15	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	15	8	—	—	—	—	—	—	—	24

(20.) A főfoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint
 Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főfoglalkozású férfi tanerők közül — Personnel (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, dont																Sorszám — Nombres d'ordre												
	Összesen — Au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcés	vallás a	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise								összesen — au total	csak magyarul beszél — ne parlant que le hongrois		parlant aussi											
							róm. kat. — Cath. romains	ref. — Calvinistes	eg. h. ev. — Luthériens	izr. — Israélites	egyéb — Autres	német — l'allemand	francia — le français	angol — l'anglais				olasz — l'italien	tót — le slovaque	oláh — le roumain	horvát-szerb — le croate-serbe	egyéb — d'autres langues étrangères	nyelven is beszél						
																							összesen	csak magyarul beszél	német	francia	angol	olasz	tót
Községi																													
A szolgálati idő	1 év...	11	6	5	—	—	6	3	1	1	—	11	7	3	—	—	—	1	1										
"	2	15	4	11	—	—	8	3	—	—	—	15	11	4	—	—	—	—	—										
"	3	13	9	4	—	—	10	5	—	—	—	13	8	1	—	—	—	—	—										
"	4	13	6	7	—	—	10	1	1	—	—	13	7	1	—	—	—	—	—										
"	5	13	5	8	—	—	8	3	1	—	—	13	7	1	—	—	—	—	—										
"	6-10	99	32	63	2	2	68	12	12	1	—	99	41	52	8	2	3	—	—										
"	11-15	130	25	101	2	2	94	20	14	—	—	129	55	72	4	3	3	—	—										
"	16-20	64	7	54	3	3	48	9	6	—	—	64	18	44	7	1	1	4	—										
"	21-25	31	6	25	1	1	24	7	11	1	—	31	15	32	4	4	3	3	—										
"	26-30	51	3	44	2	2	35	7	5	4	—	50	17	32	1	1	2	2	—										
"	31-35	39	2	37	—	—	28	4	5	1	—	38	12	26	5	3	1	—	—										
"	36	18	1	17	—	—	8	6	2	1	—	18	4	14	2	1	1	3	—										
"	Összesen ...	547	106	422	7	12	371	82	59	20	15	543	200	328	43	20	11	20	12	14	19	13							
Róm. katolikus																													
A szolgálati idő	1 év...	4	4	—	—	—	4	—	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—	14								
"	2	5	5	—	—	—	5	—	—	—	—	5	3	2	1	—	—	—	—	—	15								
"	3	4	4	—	—	—	4	—	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—	16								
"	4	4	2	2	—	—	4	—	—	—	—	4	2	2	—	—	—	—	—	—	17								
"	5	5	1	4	—	—	5	—	—	—	—	5	3	2	—	—	—	—	—	—	18								
"	6-10	19	5	14	—	—	19	—	—	—	—	19	11	7	—	—	1	1	—	—	19								
"	11-15	17	4	13	—	—	18	—	—	—	—	17	5	12	—	—	1	1	—	—	20								
"	16-20	8	1	7	—	—	7	—	—	—	—	8	3	5	—	—	—	—	—	—	21								
"	21-25	0	1	5	—	—	6	—	—	—	—	6	2	3	1	—	—	—	—	—	22								
"	26-30	3	3	3	—	—	3	—	—	—	—	3	3	3	—	—	—	—	—	—	23								
"	31-35	6	2	4	—	—	6	—	—	—	—	6	2	4	—	—	—	—	—	—	24								
"	36	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	25								
"	Összesen ...	82	29	53	—	—	80	—	—	—	—	82	37	43	2	4	3	2	1	2	26								
Református																													
A szolgálati idő	1 év...	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	27							
"	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28							
"	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	29							
"	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30							
"	5	5	3	2	—	—	5	4	—	—	—	5	4	1	—	—	—	—	—	—	—	31							
"	6-10	4	1	3	—	—	4	2	—	—	—	4	2	2	1	—	—	—	—	—	—	32							
"	11-15	4	1	3	—	—	4	2	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	33							
"	16-20	3	3	—	—	—	3	3	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	34							
"	21-25	2	1	1	—	—	2	1	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	35							
"	26-30	3	3	—	—	—	3	3	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	36							
"	31-35	4	—	3	1	—	4	2	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	37							
"	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38							
"	Összesen ...	32	7	23	2	—	32	29	1	1	—	32	22	16	1	1	—	2	1	1	39								
Egyéb felekezeti																													
A szolgálati idő	1 év...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40							
"	2	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41							
"	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	42							
"	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43							
"	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44							
"	6-10	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45							
"	11-15	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	4	1	—	—	2	—	—	—	46							
"	16-20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47							
"	21-25	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	48							
"	26-30	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	49							
"	31-35	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	50							
"	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51							
"	Összesen ...	17	4	13	—	—	17	4	11	2	2	17	4	11	2	2	—	4	—	1	1	52							

(21.) A főfoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint
 Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főfoglalkozású nő-tanerők közül — Personnel (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale, dont																Sorszám — Nombres d'ordre												
	Összesen — Au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcés	vallás a	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise								összesen — au total	csak magyarul beszél — ne parlant que le hongrois		parlant aussi											
							róm. kat. — Cath. romaines	ref. — Calvinistes	eg. h. ev. — Luthériennes	izr. — Israélites	egyéb — Autres	német — l'alle- mand	francia — le français	angol — l'anglais				olasz — l'italien	tót — le slovaque	oláh — le rou- main	horvát-szerb — le croate-serbe	egyéb — d'autres langues étrangères	nyelven is beszél						
																							összesen	csak magyarul beszél	német	francia	angol	olasz	tót
Községi																													
A szolgálati idő	1 év...	10	4	5	—	—	10	4	2	—	—	10	4	3	—	—	—	—	—	—	10								
"	2	11	3	7	—	—	11	3	1	—	—	11	3	5	—	—	—	—	—	—	11								
"	3	8	3	5	—	—	8	3	—	—	—	8	3	4	—	—	—	—	—	—	8								
"	4	10	4	6	—	—	10	4	2	—	—	10	4	6	—	—	—	—	—	—	10								
"	5	5	3	2	—	—	5	3	—	—	—	5	3	2	—	—	—	—	—	—	5								
"	6-10	84	17	67	17	5	2	2	—	—	—	84	17	67	17	5	2	2	—	—	—	84							
"	11-15	133	43	89	19	5	2	2	—	—	—	133	43	89	19	5	2	2	—	—	—	133							
"	16-20	208	51	153	35	18	3	3	—	—	—	208	51	153	35	18	3	3	—	—	—	208							
"	21-25	157	44	111	30	7	4	3	—	—	—	157	44	111	30	7	4	3	—	—	—	157							
"	26-30	104	19	84	23	10	—	—	—	—	—	104	19	84	23	10	—	—	—	—	—	104							
"	31-35	47	10	37	11	3	—	—	—	—	—	47	10	37	11	3	—	—	—	—	—	47							
"	36	15	2																										

(20.) A főoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású férfi tanerők közül — Personnel (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, dont																						Sorszám — Numéros d'ordre	
	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise											nyelven is beszél												
	parlant aussi											nyelven is beszél												
	vallású											nyelven is beszél												
Egyéb jelleg	Összesen — Au total	nőtlen — célibataires											nőtlen — célibataires											Összesen — Au total
	nőtlen — célibataires	nőtlen — célibataires											nőtlen — célibataires											
A szolgálati idő	1 év...	1 év...											1 év...											Összesen — Au total
	2 év...	2 év...											2 év...											
Polgári isk. összesen	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											Összesen — Au total
	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											
Középintézetek Állami	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											Összesen — Au total
	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											
Róm. katolikus	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											Összesen — Au total
	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											

(21.) A főoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, a tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású nő-tanerők közül — Personnel (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale, dont																						Sorszám — Numéros d'ordre	
	magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise											nyelven is beszél												
	parlant aussi											nyelven is beszél												
	vallású											nyelven is beszél												
Egyéb jelleg	Összesen — Au total	nőtlen — célibataires											nőtlen — célibataires											Összesen — Au total
	nőtlen — célibataires	nőtlen — célibataires											nőtlen — célibataires											
A szolgálati idő	1 év...	1 év...											1 év...											Összesen — Au total
	2 év...	2 év...											2 év...											
Polgári isk. összesen	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											Összesen — Au total
	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											
Középintézetek Állami	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											Összesen — Au total
	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											
Róm. katolikus	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											Összesen — Au total
	Összesen — Au total	Összesen — Au total											Összesen — Au total											

(20.) A főoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint
 Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, s tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású férfi tanerők közül — Personnel (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale, dont															Sorszám — Numéros d'ordre	
	Összesen — Au total	nőfi — célibataires	nős — mariés	özvegy — veufs	törv. elvált — divorcés	vallás											nyelven is beszél
						magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise											
						parlant aussi											
csak magyarul beszél — ne parlat que le hongrois	német — l'allemand	francia — le français	angol — l'anglais	olasz — l'italien	tót — le tchèque	oláh — le roumain	horvát-szerb — le croato-serbe	egyéb — d'autres langues étrangères	összesen — au total								
Róm. katolikus																	
A szolgálati idő	1 év...	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	2 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	3 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	4 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	5 "...	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
"	6-10 "...	5	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
"	11-15 "...	6	1	5	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
"	16-20 "...	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	21-25 "...	2	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
"	26-30 "...	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	31-35 "...	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	36- "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Összesen ...	19	9	10	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Egyéb jelleg																	
A szolgálati idő	1 év...	7	6	1	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
"	2 "...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	3 "...	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
"	4 "...	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
"	5 "...	4	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
"	6-10 "...	5	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
"	11-15 "...	8	3	5	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
"	16-20 "...	11	2	9	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
"	21-25 "...	9	1	8	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
"	26-30 "...	7	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
"	31-35 "...	6	2	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
"	36- "...	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	Összesen ...	64	23	41	—	34	14	8	8	—	—	—	—	—	—	—	63
Felső kereskedelmi isk. összesen																	
A szolgálati idő	1 év...	22	18	4	—	19	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
"	2 "...	10	11	5	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
"	3 "...	6	4	2	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
"	4 "...	9	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
"	5 "...	13	6	7	—	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
"	6-10 "...	57	21	31	—	42	9	5	1	—	—	—	—	—	—	—	56
"	11-15 "...	65	9	54	—	43	13	8	1	—	—	—	—	—	—	—	64
"	16-20 "...	52	6	45	—	33	5	8	6	—	—	—	—	—	—	—	51
"	21-25 "...	75	11	61	—	30	9	14	20	—	—	—	—	—	—	—	74
"	26-30 "...	71	4	64	—	31	14	7	17	—	—	—	—	—	—	—	71
"	31-35 "...	30	6	22	—	8	5	8	9	—	—	—	—	—	—	—	30
"	36- "...	8	—	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
"	Összesen ...	424	98	310	6	10	251	61	52	55	5	—	—	—	—	—	420

(21.) A főoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint.
 Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Az iskolák fokozata, jellege, s tanerők szolgálati ideje	A főoglalkozású nő-tanerők közül — Personnel (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale, dont															Sorszám — Numéros d'ordre	
	Összesen — Au total	nőfi — célibataires	nős — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcées	vallás											nyelven is beszél
						magyar anyanyelvű — de langue maternelle hongroise											
						parlant aussi											
csak magyarul beszél — ne parlat que le hongrois	német — l'allemand	francia — le français	angol — l'anglais	olasz — l'italien	tót — le tchèque	oláh — le roumain	horvát-szerb — le croato-serbe	egyéb — d'autres langues étrangères	összesen — au total								
Catholiques romaines																	
A szolgálati idő	1 év...	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
"	2 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	3 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	4 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	5 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	6-10 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	11-15 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	16-20 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	21-25 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	26-30 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	31-35 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	36- "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Összesen ...	13	16	5	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
Autre caractère																	
A szolgálati idő	1 év...	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
"	2 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	3 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	4 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	5 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	6-10 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	11-15 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	16-20 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	21-25 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	26-30 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	31-35 "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	36- "...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Összesen ...	26	9	1	—	6	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	11
Ecoles de commerce de degré moyen au total																	
A szolgálati idő	1 év...	27	13	2	—	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
"	2 "...	28	6	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
"	3 "...	29	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
"	4 "...	30	3	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
"	5 "...	31	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
"	6-10 "...	32	13	9	—	18	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
"	11-15 "...	33	16	17	—	25	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
"	16-20 "...	34	15	18	—	23	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
"	21-25 "...	35	7	10	—	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
"	26-30 "...	36	7	5	—	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
"	31-35 "...	37	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
"	36- "...	38	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
"	Összesen ...	39	85	65	8	4	113	24	12	10	3	—	—	—	—	—	162

(20.) A főfoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint. Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Table with columns for marital status (nőtelen, nős), religion (vallás), and language skills (nyelven is beszél). Rows include service duration (1 év - 36 év) and school types (Felső mezőgazd. iskolák, Községi, Róm. katolikus, Felső mezőgazdasági iskolák).

(20.) A főfoglalkozású férfi tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint. Personnel scolaire (sexe masculin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Table with columns for marital status (nőtelen, nős), religion (vallás), and language skills (nyelven is beszél). Rows include service duration (1 év - 36 év) and school types (Szakiskolák, Községi, Egyéb jelleg, Szakiskolák összesen).

(21.) A főoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint. Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Table with columns for marital status (single, married, widowed, divorced), religion (Catholic, Protestant, Jewish, etc.), and language skills (Hungarian, French, English, etc.). Rows include 'Szakiskolák' and 'Községi' categories.

(21.) A főoglalkozású nő-tanerők szolgálati idő, családi állapot, vallás és idegen nyelvtudás szerint. Personnel scolaire (sexe féminin) enseignant à titre de profession principale d'après la durée de service, l'état matrimonial, la religion et la connaissance de langues étrangères.

Table with columns for marital status, religion, and language skills. Rows include 'Szakiskolák' and 'Elemi, középiskolák és szakiskolák együtt' categories.

23. A tanerőházaspárok adatai szolgálati idő, a működés helye és a gyermeklétszám nagysága szerint.*)

Les conjoints instituteurs ou professeurs selon la durée de service, le lieu de l'activité et le nombre des enfants.*)

Table with columns for 'A feleség - La femme', 'Az iskola fokozata, amelyben a férj tanít, a férj szolgálati ideje és helye', 'Szolgálati idő', 'A szolgálat helye', and 'Polgári iskolák'. It contains detailed data for various school types and locations.

* Az adatok csak azokra a tanerőházasokra vonatkoznak, akiknél a férj főfoglalkozású tanerő.

23. A tanerőházaspárok adatai szolgálati idő, a működés helye és a gyermeklétszám nagysága szerint.*)

Les conjoints instituteurs ou professeurs selon la durée de service, le lieu de l'activité et le nombre des enfants.*)

Table with columns for 'A feleség - La femme', 'A házaspárnak', 'Ecoles primaires', 'Ecoles d'apprentis', and 'Ecoles dites bourgeoises'. It includes data on family size, school levels, and service duration.

* Les données ne se rapportent qu'à tels conjoints où l'époux enseigne à titre de profession principale.

(23.) A tanerőházaspárok adatai szolgálati idő, a működés helye és a gyermeklétszám nagysága szerint.*
Les conjoints instituteurs ou professeurs selon la durée de service, le lieu de l'activité et le nombre des enfants.*

Table with columns for 'A feleség - La femme', 'enseigne dans une école', 'enseigne, à titre de profession principale', and 'Szorokam - Numéros d'ordre'. Rows include locations like Baja, Budapest, Debrecen, Győr, etc., and service duration categories like 'Középintézetek', 'Középsiskolák'.

* Az adatok csak azokra a tanerőházásokra vonatkoznak, akiknél a férj főfoglalkozású tanerő.

(23.) A tanerőházaspárok adatai szolgálati idő, a működés helye és a gyermeklétszám nagysága szerint.*
Les conjoints instituteurs ou professeurs selon la durée de service, le lieu de l'activité et le nombre des enfants.*

Table with columns for 'A feleség - La femme', 'enseigne à titre de profession principale', 'A házaspárnak', and 'Szorokam - Numéros d'ordre'. Rows include locations like Baja, Budapest, Debrecen, Győr, etc., and service duration categories like 'Ecoles normales primaires', 'Ecoles secondaires'.

* Les données ne se rapportent qu'à tels conjoints où l'époux enseigne à titre de profession principale.

24. A nős tanerők feleségének foglalkozása a házasság időtartama és a gyermeklétszám nagysága szerint
 Profession de l'épouse des instituteurs (professeurs) mariés, selon la durée du mariage
 et le nombre des enfants.

Az iskolák fokozata, a tanerők gyermekeinek száma	Profession de l'épouse des instituteurs (professeurs) mariés depuis														A nős tanerők összes száma — Nombre total des instituteurs (professeurs) mariés	Sorsszám — Numéro d'ordre
	A — 5 év óta — ans							A 6—10 év óta — ans								
	nős tanerők feleségének foglalkozása															
	instituteurs ou professeurs d'écoles			de professions		instituteurs ou professeurs d'écoles			de professions		instituteurs ou professeurs d'écoles			de professions		
iskolai tanító- vagy tanárnő	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres	foglalkozású	ism. — inconnues	ism. — inconnues	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres	foglalkozású	ism. — inconnues	ism. — inconnues	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres	foglalkozású	ism. — inconnues	ism. — inconnues	
Elemi népoktatás.																
Gyermeke nincs	1.459	624	6	119	—	3	—	10	3	6	—	477	2	66	—	193
1 gyermeke van	2.088	694	10	113	—	3	—	6	3	11	—	548	5	79	—	352
2 "	1.563	280	1	52	—	1	—	2	4	3	—	218	4	117	—	575
3 "	1.406	69	1	15	—	1	—	1	2	2	—	51	2	50	—	207
4 "	623	18	—	5	—	—	—	—	—	—	—	13	1	3	—	52
5 "	252	10	—	2	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—	11
6 "	134	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	9
7 "	58	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1
8 "	23	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
9 v. több gyermeke van	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Összesen	8.640	1.703	18	306	—	8	—	23	6	30	—	1.322	14	324	—	1.492
Középfokú oktatás.¹⁾																
Gyermeke nincs	673	263	1	17	—	30	2	9	2	7	—	195	1	12	—	81
1 gyermeke van	802	183	1	15	—	18	2	2	2	4	—	138	1	10	—	138
2 "	847	78	—	6	—	9	1	—	—	—	—	61	1	10	—	139
3 "	379	13	—	—	—	1	—	—	—	—	—	11	—	6	—	24
4 "	127	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	8
5 "	56	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
6 "	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 "	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 "	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 v. több gyermeke van	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	2.912	542	2	38	—	58	5	11	4	13	—	410	3	33	—	394
Szakoktatás.²⁾																
Gyermeke nincs	145	63	—	5	—	2	1	2	1	5	—	48	1	1	—	31
1 gyermeke van	173	59	—	3	—	1	1	1	1	1	—	52	—	2	—	39
2 "	152	15	—	1	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	41
3 "	60	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8
4 "	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5 "	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6 "	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 v. több gyermeke van	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	551	138	—	9	—	3	1	3	1	6	—	115	1	5	—	123
Mindössze.																
Gyermeke nincs	2.277	950	7	141	—	35	2	21	6	18	—	720	4	79	—	305
1 gyermeke van	3.063	936	17	131	—	22	3	9	5	16	—	738	6	91	—	529
2 "	2.562	373	1	59	—	10	1	5	4	4	—	293	5	129	—	755
3 "	1.845	83	1	15	—	2	—	1	—	—	—	63	2	6	—	239
4 "	762	20	—	5	—	—	—	—	—	—	—	15	1	1	—	62
5 "	312	11	—	2	—	—	—	—	—	—	—	9	—	3	—	13
6 "	153	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	12
7 "	63	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	2
8 "	33	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 v. több gyermeke van	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	12.103	2.383	29	353	—	69	6	37	11	39	—	1.847	18	362	—	1.919

¹⁾ Lásd a 9. számú tábla jegyzetét. — ²⁾ A tanonciskolák beszámításával.

24. A nős tanerők feleségének foglalkozása a házasság időtartama és a gyermeklétszám nagysága szerint
 Profession de l'épouse des instituteurs (professeurs) mariés, selon la durée du mariage
 et le nombre des enfants.

Az iskolák fokozata, a tanerők gyermekeinek száma	Profession de l'épouse des instituteurs (professeurs) mariés depuis														A nős tanerők összes száma — Nombre total des instituteurs (professeurs) mariés	Sorsszám — Numéro d'ordre
	A 11—20 év óta — ans							A 21 vagy több év óta — 21 ans et davantage								
	nős tanerők feleségének foglalkozása															
	instituteurs ou professeurs d'écoles			de professions		instituteurs ou professeurs d'écoles			de professions		instituteurs ou professeurs d'écoles			de professions		
iskolai tanító- vagy tanárnő	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres	foglalkozású	ism. — inconnues	ism. — inconnues	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres	foglalkozású	ism. — inconnues	ism. — inconnues	nyugdíjas — retraités	egyéb — autres	foglalkozású	ism. — inconnues	ism. — inconnues	
Enseignement primaire.																
Gyermeke nincs	344	4	71	—	1	—	—	11	6	—	—	251	3	26	—	174
1 gyermeke van	572	3	98	—	1	—	—	10	6	—	—	455	5	55	—	220
2 "	963	2	133	—	1	—	—	17	6	—	—	795	4	87	—	377
3 "	554	4	72	—	—	—	—	4	8	—	—	466	4	40	—	611
4 "	208	1	23	—	—	—	—	1	1	—	—	182	3	32	—	517
5 "	77	9	—	—	—	—	—	2	1	—	—	65	3	15	—	290
6 "	33	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	7	—	127
7 "	13	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3	—	80
8 "	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	38
9 v. több gyermeke van	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85
Összesen	2.778	20	414	—	3	—	—	46	29	—	—	2.262	24	263	—	1.987
Enseignement de degré moyen.¹⁾																
Gyermeke nincs	192	—	6	—	21	2	—	9	4	—	—	150	—	3	—	85
1 gyermeke van	254	11	1	20	1	—	—	4	2	—	—	205	7	20	—	188
2 "	335	19	1	32	3	—	—	7	4	—	—	269	13	17	—	318
3 "	136	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	124	4	9	—	197
4 "	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	1	—	—	66
5 "	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	28
6 "	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	6
7 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
9 v. több gyermeke van	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Összesen	991	43	2	93	6	—	—	21	11	—	—	814	30	54	—	744
Enseignement professionnel.²⁾																
Gyermeke nincs	23	—	2	—	—	—	—	3	—	—	—	18	—	—	—	19
1 gyermeke van	49	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	45	—	1	—	20
2 "	53	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	49	—	—	—	15
3 "	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	35
4 "	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	18
5 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
7 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 v. több gyermeke van	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	160	1	3	1	1	—	—	5	1	—	—	147	6	1	—	97
Total général																
Gyermeke nincs	559	4	79	—	22	2	—	23	10	—	—	419	3	29	—	278
1 gyermeke van	875	3	108	—	30	1	—	15	9	—	—	705	5	66	—	585
2 "	1.251	9	152	1	34	3	—	25	10	—	—	1.113	4	101	—	812
3 "	718	4	76	—	7	—	—	4	9	—	—	618	4	45	—	735
4 "	259	1	26													

26. Az elemi népiskolák főfoglalkozású tanerőinek száma törvényhatóságokint családi állapot és az iskolák jellege szerint.

Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale des écoles primaires, par comitat et ville autonome, d'après l'état matrimonial et le caractère des écoles.

Törvényhatóság Comitats et villes autonomes	A főfoglalkozású tanerők közül — Personnel enseignant à titre de profession principale, dont:																					
	férfi — hommes										nő — femmes											
	összesen — au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veufs	törvényesen elvált — divorcés	enseignant dans une école					összesen — au total	hajadon — célibataires	férjjes — mariées	özvegy — veuves	törvényesen elvált — divorcées	enseignant dans une école						
						jelleget iskolában tanít										jelleget iskolában tanít						
állami — d'Etat						községi — communale	róm. kat. — cathol. rom.	ref. — calviniste	egyéb felekezeti — autres confessions	egyéb — d'autres caractères						állami — d'Etat	községi — communale	róm. kat. — cathol. rom.	ref. — calviniste	egyéb felekezeti — autres confessions	egyéb — d'autres caractères	
Vármegyék — Comitats																						
Abaúj-Torna	168	33	127	5	3	35	—	46	71	15	1	66	38	24	3	1	23	—	31	7	5	—
Bács-Bodrog	126	24	98	3	1	20	5	94	2	2	3	85	63	16	4	2	12	2	70	—	1	—
Baranya	409	82	320	6	1	11	28	277	56	27	10	116	72	39	4	1	5	6	82	10	8	5
Békés	453	70	371	5	1	103	60	79	93	115	3	245	129	96	17	3	91	30	73	31	13	7
Bihar	223	39	176	4	4	23	21	15	147	13	4	119	57	51	8	3	17	12	13	70	7	—
Borsod, Gömör és Kiskunhont ¹⁾	469	104	354	7	4	60	11	201	139	30	28	201	111	77	11	3	48	7	93	32	0	12
Csanád, Arad és Torontál ¹⁾	248	53	188	4	3	173	21	26	17	11	—	187	92	74	14	7	137	14	22	4	10	—
Csongrád	204	27	170	5	2	153	22	16	13	—	—	193	97	79	11	6	150	11	21	9	1	1
Fejér	328	63	255	2	3	66	16	163	69	12	2	218	130	71	12	3	60	6	121	28	1	2
Győr, Moson és Pozsony ¹⁾	248	51	195	2	—	43	8	159	8	30	—	137	86	40	7	3	38	6	83	2	7	1
Hajdú	238	53	178	3	4	36	30	19	130	23	—	184	72	79	9	4	45	14	16	77	10	2
Heves	400	82	307	7	4	80	6	288	20	5	1	295	165	107	13	10	106	11	167	8	1	2
Jász-Nagykun-Szolnok	529	107	401	16	5	161	40	181	132	10	5	438	228	176	27	9	207	34	110	75	7	5
Komárom és Esztergom ¹⁾	265	48	206	9	2	32	16	117	38	9	53	187	112	62	11	2	30	10	85	18	4	40
Nógrád és Hont ¹⁾	320	66	246	6	2	56	9	175	6	34	40	210	109	88	9	4	54	8	116	4	10	18
Pest-Pilis-Solt-Kiskun..	1.522	241	1.248	17	16	615	142	523	143	96	2	1.725	808	700	144	73	1.086	113	421	53	41	11
Somogy	554	111	436	6	1	70	40	308	92	42	2	210	128	70	11	1	70	19	111	8	1	1
Sopron	245	60	180	3	2	11	—	196	—	38	—	99	72	23	3	1	2	—	92	—	5	—
Szabolcs és Ung ¹⁾	591	125	456	4	6	53	68	123	197	144	6	319	173	117	20	3	47	46	91	78	47	10
Szatmár, Ugocsa és Bereg ¹⁾	233	49	180	4	—	33	6	21	135	34	4	123	59	50	10	4	30	14	6	54	14	5
Tolna	360	72	285	1	2	19	43	186	46	63	3	105	123	64	8	—	17	21	132	17	7	1
Vas	441	100	334	6	1	21	52	280	15	73	—	215	134	69	11	1	13	41	140	6	14	1
Veszprém	878	68	802	7	1	17	6	222	73	56	4	191	137	46	6	2	12	7	125	20	12	6
Zala	508	113	392	2	1	89	38	297	20	14	—	299	135	142	17	5	78	53	161	4	3	—
Zemplén	219	49	163	6	1	52	13	57	63	32	2	142	81	52	7	2	62	5	42	20	11	2
Összesen — Au total	9.679	1.901	7.568	140	70	2.032	751	4.069	1.725	928	174	6.379	3.409	2.412	397	161	2.440	490	2.424	644	249	132
Törvényhatósági jogú városok — Villes autonomes																						
Baja	29	2	26	—	1	20	—	6	—	3	—	26	13	12	1	—	19	—	6	—	1	—
Budapest	640	117	503	8	12	14	584	2	—	29	11	1.752	708	802	133	109	22	1.586	58	9	34	43
Debrecen	133	8	118	3	4	48	3	8	58	16	—	130	52	56	12	10	52	4	21	41	12	—
Győr	43	5	37	1	—	11	—	16	2	13	1	60	36	18	5	1	26	—	24	2	7	1
Hódmezővásárhely	80	16	62	1	1	51	—	7	21	1	—	37	16	18	—	3	19	—	10	7	1	—
Kecskemét	71	11	60	—	1	69	—	1	—	—	—	89	42	32	11	4	7	77	3	2	—	—
Miskolc	43	5	36	1	1	26	—	4	4	9	—	79	38	30	7	4	54	—	11	4	8	2
Pécs	53	3	49	—	1	42	—	2	—	3	6	73	51	16	5	1	63	—	8	—	—	2
Sopron	39	12	26	1	—	—	17	—	22	—	—	34	30	4	—	—	4	2	21	—	7	—
Szeged	146	19	124	3	—	84	51	3	2	6	—	142	64	62	10	6	75	50	14	1	1	1
Székesfehérvár	34	3	31	—	—	1	29	—	1	3	—	44	23	19	1	1	—	34	6	3	1	—
Összesen — Au total	1.311	201	1.072	18	20	298	736	65	89	105	18	2.466	1.073	1.069	185	139	341	1.753	182	69	72	49
Mindössze — Total général	10.990	2.102	8.640	158	90	2.330	1.487	4.134	1.814	1.033	192	8.845	4.482	3.481	582	306	2.781	2.243	2.606	713	321	181

¹⁾ Közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. — Comitats réunis provisoirement au point de vue de l'administration publique.

27. A középfokú iskolák főfoglalkozású tanerőinek száma törvényhatóságokint családi állapot és az iskolák jellege szerint.

Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale des écoles de degré moyen, par comitat et ville autonome, d'après l'état matrimonial et le caractère des écoles.

Törvényhatóság Comitats et villes autonomes	A főfoglalkozású tanerők közül — Personnel enseignant à titre de profession principale, dont:																					
	férfi — hommes										nő — femmes											
	összesen — au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veufs	törv. elvált — divorcés	enseignant dans une école					összesen — au total	hajadon — célibataires	férjjes — mariées	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcées	enseignant dans une école						
						jelleget iskolában tanít										jelleget iskolában tanít						
állami — d'Etat						községi — communale	róm. kat. — cath. romaine	ref. — calviniste	egyéb felekezeti — autres confessions	egyéb — d'autres caractères						állami — d'Etat	községi — communale	róm. kat. — cath. romaine	ref. — calviniste	egyéb felekezeti — autres confessions	egyéb — d'autres caractères	
Vármegyék — Comitats																						
Abaúj-Torna	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Bács-Bodrog	6	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Baranya	9	3	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Békés	100	45	114	—	1	58	19	19	28	34	2	73	49	19	4	1	47	15	1	—	8	2
Bihar	14	3	10	—	1	9	2	1	—	—	—	17	9	8	—	—	7	4	—	4	—	2
Borsod, Gömör és Kiskunhont ¹⁾	31	9	19	1	2	27	—	—	—	—	—	4	23	16	4	3	14	—	—	—	—	9
Csanád, Arad és Torontál ¹⁾	43	17	24	1	1	19	14	4	6	—	—	21	17	3	1	—	4	9	8	—	—	—
Csongrád	44	13	29	1	1	42	—	—	—	—	—	22	15	5	1	1	18	—	—	—	—	4
Fejér	18	3	15	—	—	12	4	—	—	—	—	2	21	13	8	—	10	2	—	—	—	3
Győr, Moson és Pozsony ¹⁾	16	9	6	1	—	1	—	15	—	—	—	5	4	—	1	—	5	—	—	—	—	—
Hajdú	50	9	41	—	—	20	—	—	—	—	—	26	10	14	—	1	19	—	—	6	—	
Heves	120	47	72	—	1	70	—	45	—	—	—	5	73	55	12	4	27	5	36	—	—	5
Jász-Nagykun-Szolnok	156	30	121	4	1	85	19	—	45	—	—	7	88	60	27	—	46	21	14	—	—	7
Komárom és Esztergom ¹⁾	93	53	39	1	—	7	21	63	—	—	—	2	50	38	10	—	6	10	32	—	—	2
Nógrád és Hont ¹⁾	47	14	32	1	—	31	—	—	—	—	—	16	21	13	5	3	16	—	—	—	—	5
Pest-Pilis-Solt-Kiskun..	553	183	357	9	4	258	52	119	66	17	41	512	317	163	22	10	246	58	148	16	14	30
Somogy	91	27	61	1	2	47	25	—	13	—	—	6	55	33	17	4	16	22	5	—	—	12
Sopron	12	2	10	—	—	12	—	—	—	—	—	17	9	6	2	—	12	—	5	—	—	—
Szabolcs és Ung ¹⁾	126	32	92	2	—	68	23	2	6	22	7	78	51	25	1	1	5	18	29	14	8	4
Szatmár, Ugocsa és Bereg ¹⁾	8	1	7	—	—	6	—	—	—	—	—	2	8	5	2	1	5	—	—	—	—	3
Tolna	83	19	63	—	1	54	3	1	6	15	4	74	57	11	4	2	20	12	35	—	—	7
Vas	169	70	92	5	2	111	16	36	—	6	—	103	77	20	4	2	41	20	32	—	10	—
Veszprém	97	39	56	1	1	33	—	—	37	19	—	8	69	57	11	—	13	—	37	12	—	7
Zala	105	39	62	2	2	59	7	37	—	—	—	2	82	62	15	5	—	40	—	37	—	5
Zemplén	70																					

23. A tanone- és szakiskolák főfoglalkozású tanerőinek száma törvényhatóságunkint családi állapot és az iskolák jellege szerint.

Nombre du personnel scolaire enseignant à titre de profession principale des écoles d'apprentis et professionnelles par comitat et ville autonome, d'après l'état matrimonial et le caractère des écoles.

Törvényhatóság Comitats et villes autonomes	A főfoglalkozású tanerők közül — Personnel enseignant à titre de profession principale, dont													
	férfi — hommes							nő — femmes						
	összesen — au total	nőtlen — célibataires	nős — mariés	özvegy — veufs	törv. elvált — divorcés	enseignant dans une école		összesen — au total	hajadon — célibataires	férjes — mariés	özvegy — veuves	törv. elvált — divorcés	enseignant dans une école	
						állami — d'Etat	közsegi — communale						állami — d'Etat	közsegi — communale
Jellegű iskolában tanít														
jelleget nem felekezteti — autre caractéristique														
Vármegyék — Comitats														
Abaúj-Torna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bács-Bodrog	4	1	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Baranya	5	3	2	—	—	5	1	1	—	—	—	—	—	—
Békés	28	11	17	—	1	16	13	—	—	—	—	—	—	—
Bihar	2	1	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Borsod, Gömör és Kishont ¹⁾	7	6	1	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—
Csanád, Arad és Torontál ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csongrád	7	4	3	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—
Féjér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Győr, Moson és Pozsony ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hajdu	3	2	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Heves	7	6	1	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—
Jász-Nagykun-Szolnok	40	20	20	—	—	25	15	—	—	—	—	—	—	—
Komárom és Esztergom ¹⁾	10	5	5	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Nógrád és Hont ¹⁾	2	1	1	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Pest-Pilis-Solt-Kiskun	80	37	43	—	—	43	34	3	—	—	—	—	—	—
Somogy	3	0	2	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—
Sopron	8	5	3	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Szabolcs és Ung ¹⁾	10	7	3	1	—	4	12	—	—	—	—	—	—	—
Szatmár, Ugocsa és Bereg ¹⁾	3	1	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Tolna	6	3	3	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—
Vas	17	11	6	—	—	4	13	—	—	—	—	—	—	—
Veszprém	3	2	0	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Zala	17	14	3	—	—	5	12	—	—	—	—	—	—	—
Zemplén	6	3	3	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Au total	386	149	135	1	1	147	136	3	96	78	16	3	13	61
Törvényhatósági jogú városok — Villes autonomes														
Baja	5	1	4	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—
Budapest	421	95	305	0	12	142	252	27	213	110	70	18	9	45
Debrecen	22	1	21	—	—	6	15	—	14	6	7	—	—	11
Győr	10	4	12	—	—	0	10	—	5	3	2	—	—	3
Hódmezővásárhely	7	1	6	—	—	4	3	—	3	2	1	—	—	2
Kecskemét	10	6	10	—	—	10	5	—	7	7	—	—	—	4
Miskolc	20	14	5	1	—	6	14	—	18	14	4	—	—	18
Pécs	21	3	18	—	—	14	7	—	4	3	—	—	—	4
Sopron	11	4	7	—	—	3	7	—	12	12	—	—	—	2
Szeged	28	5	22	—	—	19	10	—	25	24	1	—	—	20
Székesfehérvár	9	3	6	—	—	4	5	—	7	7	—	—	—	4
Összesen — Au total	577	137	416	12	12	216	331	30	309	194	86	19	10	51
Mindössze — Total général	863	286	551	13	13	363	467	33	405	272	102	19	12	64

¹⁾ Közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. — Comitats réunis provisoirement au point de vue de l'administration publique.

29. Az elemi népiskolák főfoglalkozású nős férfi tanerőinek gyermeklétszáma és feleségének foglalkozása törvényhatóságok szerint.

Instituteurs mariés enseignant à titre de profession principale dans les écoles primaires, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'épouse.

Törvényhatóság Comitats et villes autonomes	A főfoglalkozású nős férfi tanerők közül — Instituteurs mariés enseignant à titre de profession principale																	
	gyermekke nincs — aucun enfant	Nombre des enfants								9 vagy több — 9 ou davantage	feleségének foglalkozása — Profession de l'épouse							
		1	2	3	4	5	6	7	8		övéző — institutrice d'école maternelle	elemi iskolai tanító — institutrice d'école primaire	polgári tanár — professeur	férfi közszolg. alkalmazotti — autre employé publique	nyugdíjas — retraité	egyéb — autre	nem kereső — n'ayant pas de gagne-pain	
	összesen — Au total	gyermekke van																
Vármegyék — Comitats																		
Abaúj-Torna	127	19	31	31	23	11	4	2	1	3	2	1	11	—	—	—	2	113
Bács-Bodrog	98	11	31	30	15	6	4	—	1	—	—	—	7	—	—	—	2	88
Baranya	320	43	86	104	59	21	5	2	—	—	—	—	20	—	—	—	3	298
Békés	371	69	101	96	58	26	7	10	2	—	—	—	42	2	—	—	4	318
Bihar	176	37	48	42	23	16	4	4	2	—	—	—	26	—	—	—	3	142
Borsod, Gömör és Kishont ¹⁾	354	68	78	111	61	21	8	4	2	1	—	—	42	—	—	—	2	308
Csanád, Arad és Torontál ¹⁾	188	36	46	56	29	13	2	3	1	1	1	1	6	34	—	—	4	141
Csongrád	170	33	38	51	20	11	7	—	—	—	—	—	37	—	—	—	3	127
Féjér	255	40	60	78	45	22	5	4	—	—	—	—	5	32	—	—	1	213
Győr, Moson és Pozsony ¹⁾	195	31	52	57	28	9	12	1	3	1	1	1	2	26	—	—	2	161
Hajdu	178	30	52	45	21	19	5	3	1	—	—	—	2	36	—	—	5	134
Heves	307	62	85	74	47	22	13	3	—	—	—	—	4	41	1	—	8	251
Jász-Nagykun-Szolnok	401	92	104	112	46	24	9	6	3	1	4	0	75	3	1	—	8	302
Komárom és Esztergom ¹⁾	206	36	54	60	38	12	1	4	—	—	—	—	2	39	1	—	4	155
Nógrád és Hont ¹⁾	246	47	42	81	51	16	6	1	—	—	—	—	2	43	1	—	2	198
Pest-Pilis-Solt-Kiskun	1.248	205	293	374	227	84	33	18	10	3	1	15	280	1	3	20	17	908
Somogy	436	67	97	145	66	39	10	9	2	1	—	—	1	28	1	5	2	398
Sopron	180	29	43	54	27	15	7	4	1	—	—	—	20	—	—	—	2	158
Szabolcs és Ung ¹⁾	450	77	86	142	78	42	16	7	6	1	1	3	51	1	1	3	1	396
Szatmár, Ugocsa és Bereg ¹⁾	180	28	51	48	30	8	4	5	2	2	2	—	33	—	—	—	2	145
Tolna	285	42	64	90	47	22	11	4	2	2	1	5	24	1	1	3	2	249
Vas	334	48	64	117	62	27	12	7	3	3	1	—	37	1	1	5	2	289
Veszprém	302	40	85	80	50	22	10	1	5	1	2	—	19	—	—	1	6	272
Zala	392	46	106	111	66	29	20	10	2	—	—	—	2	75	—	—	6	306
Zemplén	163	22	39	45	28	16	4	5	1	2	1	—	22	1	—	—	5	133
Összesen — Au total	7.568	1.258	1.826	2.234	1.260	553	219	117	50	25	26	63	1.100	13	24	112	69	6.187
Törvényhatósági jogú városok — Villes autonomes																		
Baja	26	3	6	11	3	2	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	22
Budapest	503	129	145	151	55	12	5	3	1	1	1	1	6	127	2	9	12	329
Debrecen	118	14	23	28	26	12	11	3	1	—	—	—	1	15	1	1	3	97
Győr	37	6	9	13	4	4	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	1	30
Hódmezővásárhely	62	16	14	18	3	8	2	—	—	—	—	—	2	5	—	—	—	54
Kecskemét	60	4	11	26	11	5	3	—	—	—	—	—	—	8	—	—	2	46
Miskolc	36	3	7	8	7	6	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	31
Pécs	49	1	11	14	6	10	3	2	1	—	—	—	1	6	—	—	3	39
Sopron	26	2	6	9	5	3	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	24
Szeged	124	19	24	39	23	8	4	5	1	—	—	—	1	29	—	—	1	92
Székesfehérvár	31	4	6	12	3	—	3	2	1	—	—	—	—	0	—	—	2	22
Összesen — Au total	1.072	201	262	329	146	70	33	17	8	3	3	13	207	3	12	26	25	786
Mindössze — Total général	8.640	1.459	2.088	2.563	1.406	623	252	134	58	28	29	76	1.307	16	36	138	94	6.973

¹⁾ Közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. — Comitats réunis provisoirement au point de vue de l'administration publique.

30. Az elemi népiskolák főfoglalkozású férjes nő-tanerőinek gyermeklétszáma és férjének foglalkozása törvényhatóságok szerint.

Institutrices mariées enseignant à titre de profession principale dans les écoles primaires, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'époux.

Table with columns for 'Törvényhatóság', 'Comitats et villes autonomes', 'A főfoglalkozású férjes nő-tanerők közül', 'Férjének foglalkozása', and rows for various counties and cities like Abaúj-Torna, Bács-Bodrog, etc.

31. A középfokú iskolák főfoglalkozású nős férfi tanerőinek gyermeklétszáma és feleségének foglalkozása törvényhatóságok szerint.

Professeurs mariés enseignant à titre de profession principale dans les écoles de degré moyen, par comitat et ville autonome, avec indication du nombre des enfants et de la profession de l'épouse.

Table with columns for 'Törvényhatóság', 'Comitats et villes autonomes', 'A főfoglalkozású nős férfi tanerők közül', 'Feleségének foglalkozása', and rows for various counties and cities like Abaúj-Torna, Bács-Bodrog, etc.

1) Közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. — Comitats réunis provisoirement au point de vue de l'administration publique.

1) Közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. — Comitats réunis provisoirement au point de vue de l'administration publique.

37. A csak mellékfoglalkozásként tanító tanerők fontosabb adatai.

Données principales du personnel ne professant qu'à titre d'emploi supplémentaire.

Az iskolák fokozata Degré des écoles	A tanerők — Personnel enseignant															
	közül — dont															
	Összes száma — Nombre total		férfi — hommes		nő — femmes		világi egyén — personnes séculières		világi pap — prêtres séculiers		szeczes — religieux		apáca — religieuses		csak egy iskolában — dans une seule école	
Elemi mindennapi iskolák	20	9	11	15	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Általános továbbképző iskolák	19	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdasági továbbképző iskolák	6	3	3	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elemi népoktatás összesen	45	13	15	22	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iparostanonc-iskolák	288	277	11	287	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kereskedőtanonc-iskolák	11	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanonciskolák összesen	299	288	11	298	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polgári iskolák	74	60	14	54	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanítóképző-intézetek	17	16	1	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanítónképző-intézetek	12	11	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanító- és tanítónképző int. összesen	29	27	2	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Középsiskolák	84	76	8	80	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Felső kereskedelmi iskolák	46	38	8	45	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdasági szakiskolák	70	70	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ipari szakiskolák	32	31	1	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb szakiskolák	38	39	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szakiskolák összesen	140	128	12	138	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

A Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal újabb kiadványai

Magyar Statisztikai Közlemények.
 Új f. = Új folyam. (Az új folyam kiadványai magyar és magyar-német kiadásban jelentek meg.)
 Új s. = Új sorozat. (E kiadványok magyar, magyar-német és magyar-francia, 1925-től csak magyar-francia kiadásban jelennek meg.)

Népszámlálás.
 1900. évi népszámlálás (10 kötetben):
 Új s. 1. köt. Általános népleírás községeinkint* —
 2. „ A népesség foglalkozása „ —
 5. „ A népesség részletes leírása 8.—
 9. „ A népesség foglalkoz. részletesen 12.—
 12. „ U.-a. és a vállalati statisztika .. 6.—
 14. „ Ipari alkalmazottak munkaideje és bére* .. —
 15. „ A népesség foglalkozása a főbb demografiai adatokkal egybevetve* .. —
 16. „ Közszolgálati ágak és szabadfoglalkozások .. 4.—
 18. „ Ház- és földbirtokviszonyok* .. —
 27. „ Végeredmények (24 gr. térképpel) 6.—
 1910. évi népszámlálás (6 kötetben):
 Új s. 42. köt. Általános népleírás községeinkint 10.—
 48. „ A népesség foglalkozása és a nagyipari vállalatok községeinkint 14.—
 52. „ A népesség foglalkozása részletesen és a vállalati statisztika 16.—
 56. „ A népesség foglalkozása a főbb demograf. adatokkal egybevetve; föld- és házbirtokviszonyok 10.—
 61. „ Részletes demografia* .. —
 64. „ Végeredmények (15 gr. térképpel) 8.—
 Ebből különnyomat* .. —
 1920. évi népszámlálás (6 részben 5 kötetben):
 Új s. 69. köt. Általános népleírás községeinkint* .. —
 71. „ A népesség foglalkozása és a nagyipari és kereskedelmi vállalatok községeinkint .. 7.—
 72. „ A népesség foglalkozása részletesen és a vállalati statisztika. A népesség foglalkozása a főbb demografiai adatokkal egybevetve s a népesség ház- és földbirtokviszonyai .. 13.—
 73. „ Részletes demografia .. 7.—
 76. „ Végeredmények (15 graf. térképpel és 1 grafikkal) .. 7.—
 1930. évi népszámlálás:
 Új s. 83. köt. Általános népleírás községeinkint 6.—
 86. „ A népesség foglalkozása és az ipari és kereskedelmi nagyvállalatok községeinkint .. 8.—
 94. „ A népesség foglalkozása részletesen és a vállalati statisztika 6.—
 96. „ A népesség foglalkozása a főbb demograf. adatokkal egybevetve s a népesség ház- és földbirtokviszonyai. Részletes demografia és a lakóházak és lakások adatai 7.—

Közegészségügy.
 Rákosbetegek statisztikája. Új s. 19. kötet 4.—
 1912. évi vakságügyi statisztika. Új s. 55. kötet 4.—
 Gümőkórhalálozás az 1901—1915. években. Új s. 62. kötet .. 12.—
 Gyermekhalandóság és gyermekfertőzőbetegségek az 1901—1915. években. Új s. 68. kötet .. 4.—

Östermelés.
 Mezőgazdasági termelés 1901—1915. Új s. 66. köt. 8.—
 1911. évi állatszámolás eredményei: Új s. 41. kötete. Állatlétszám .. 12.—
 51. „ Állatállomány a gazdaságok nagysága szerint .. 4.—
 Magyarország földbirtokviszonyai 1935-ben. I. Községek szerint. Új s. 99. kötet .. 25.—
 Magyarország állatállománya, gazdasági felszerelése és gyümölcsfaállománya 1935-ben. Új s. 100. kötet .. 8.—
 Magyarország földbirtokviszonyai 1935-ben. II. Birtoknagyságcsoportok szerint. Új s. 102. köt. 8.—

Ipar.
 Malomipar 1906-ban. Új s. 26. kötet .. 4.—

Külkereskedelem.
 Külkeresk. forg. az 1898. évben. Új f. XXIII. kötet 6.—
 „ „ 1899. „ „ XXVI. „ 6.—
 „ „ 1900. „ „ XXIX. „ 6.—
 „ „ 1901. „ Új s. 3. „ 5.—
 „ „ 1902. „ „ 6. „ 5.—
 „ „ 1903. „ „ 8. „ * —
 „ „ 1904. „ „ 13. „ * —
 „ „ 1905. „ „ 17. „ * —
 „ „ 1901-5. évekb. I. r. Új s. 20. k. 8.—
 „ „ 1901-5. „ II. r. „ 21. k. 8.—
 „ „ 1906. évben Új s. 23. kötet .. 10.—
 „ „ 1907. „ „ 25. „ .. 10.—
 „ „ 1908. „ „ 28. „ .. * —
 „ „ 1909. „ „ 33. „ .. 12.—
 „ „ 1910. „ „ 37. „ .. * —
 „ „ 1911. „ „ 43. „ .. * —
 „ „ 1912. „ „ 47. „ .. * —
 „ „ 1913. „ „ 53. „ .. * —
 „ „ 1914. „ „ 57. „ .. * —
 „ „ 1882-1913. évekb. Új s. 63. k. 12.—
 „ „ 1915. és 1916. „ „ 65. k. 12.—
 „ „ 1925. és 1926. „ „ 75. k. 30.—
 „ „ 1927. évben. „ „ 77. k. 23.—
 „ „ 1928. „ „ 78. k. 23.—
 „ „ 1929. évben. Új s. 80. kötet .. 16.—
 „ „ 1930. „ „ 81. „ .. 16.—
 „ „ 1931. „ „ 82. „ .. 16.—
 „ „ 1932. „ „ 84. „ .. 13.—
 „ „ 1933. „ „ 85. „ .. * —
 „ „ 1934. „ „ 95. „ .. 13.—
 „ „ 1935. „ „ 98. „ .. 13.—
 „ „ 1936. „ „ 101. „ .. 13.—

Népmozgalom.
 1897. évi népmozgalom: Új f. XXII. kötet .. 8.—
 1900—1902. évi népmozgalom: Új s. 7. kötet (4 graf. térképpel) .. 8.—
 1903—1905. „ „ Új s. 22. kötet .. 10.—
 1906—1908. „ „ Új s. 32. kötet (3 graf. térképpel) .. 10.—

* Elfogyott; egyesekből német- vagy franciayelvű kiadás még van.

Fiume hajó- és áruforg. az 1906. és 1907. években. Új s. 24. kötet.* Olasz nyelven is	Pengő	4.—
" " " " " 1908. évb. Új s. 29. köt.	4.—	4.—
" " " " " 1909. " " 34. ".*	—	—
" " " " " 1910. " " 38. ".*	—	—
" " " " " 1911. " " 45. ".*	4.—	4.—
" " " " " 1912. " " 49. ".*	4.—	4.—
" " " " " 1913. " " 54. ".*	4.—	4.—
" " " " " 1914. és 1915. évekb. Új s. 60. kötet	4.—	4.—

Pénz- és hitelügy.

Hitelintézetek statisztika az 1894—1909. évekről. Új s. 35. kötet.	6.—

Önkormányzati háztartás.

Községi háztartási statisztika az 1908. évről. Új s. 39. kötet*	—
Ebből különnyomat	2.—
Vármegyék háztartása az 1909. évben. Új s. 40. kötet*	—
Városok háztartása az 1910. évben. Új s. 58. köt.	6.—
Magyarország községeinek háztartási viszonyai az 1934. évi községi költségeloirányzatok szerint. Új s. 93. kötet	5.—

Közlekedés.

Vasúti statisztika az 1897—1899. évekről. Új f. XXVIII. kötet	6.—
Vasúti statisztika az 1900—1902. évekről. Új s. 10. kötet*	—

Tanügy.

Népoktatásügy 1904/5—1907/8. Új s. 31. kötet	8.—
A magyar egyetemi hallgatók statisztikája 1930. Írta: Laky Dezső dr. Új s. 87. kötet	5.—
A magyar főiskolai hallgatók statisztikája az 1930/31. tanévben. Írta: Asztalos József dr. Új s. 88. kötet	2.—
A magyar főiskolai hallgatók statisztikája az 1931/32. tanévben. Írta: Janik (Jánki) Gyula dr. Új s. 89. kötet	2.—
A magyar főiskolai hallgatók statisztikája az 1932/33. tanévben. Írta: Asztalos József dr. és Jánki Gyula dr. Új s. 90. kötet	1.—
A magyar középiskolák statisztikája az 1932/33. tanévig. Írta: Asztalos József dr. Új s. 91. köt.	2.—
A magyar főiskolák statisztikája az 1933/34. tanévben. Új s. 92. kötet	2.—
Magyarország óvó- és oktatószemélyzetének statisztikája az 1934/5. tanévben. Új s. 103. köt.	4.—

Bűnügy.

Az 1904—1908. évek statisztikája (4 grafikai térképpel). Új s. 30. kötet	4.—
Az 1909—1913. évek statisztikája. Új s. 59. kötet	6.—

Egyéb tárgyú kiadványok.

Betegségélyzőpénztárak 1898-ban. Új f. XXV. k.	6.—
A M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal munkássága (1871—1911.). Új s. 36. kötet	6.—
Árstatisztika 1867—1911. Új s. 44. kötet	6.—
A szellemi munkások összeírása 1928. Új s. 79. kötet	5.—
Gazdaságstatisztikai adatok 1926—1932. Összeállította és szövegét írta: Sipos Sándor dr.	2.—

Rendszeresen megjelenő vagy megjelent egyéb kiadványok.

Magyar Statisztikai Évkönyv. Új foly. I.—XLIV. évfolyam. (1893—1936.) A XXIV., XXV., XXVI. (1916., 1917., 1918.) hármas, a XXVII., XXVIII., XXIX., XXX. (1919., 1920., 1921., 1922.) négyes, a XXXI., XXXII., XXXIII. (1923., 1924., 1925.) hármas évfolyam. Magyar, horvát (az 1905. évig), német (az 1918. évig) és az 1901. év-	Pengő	10.—
Az 1901—1914. évfolyam	5.—	
Az 1916., 1917., 1918. hármas évfolyam	10.—	
Az 1919., 1920., 1921., 1922. négyes évfolyam	10.—	
Az 1923., 1924., 1925. hármas évfolyam	10.—	
Az 1926. évfolyam*	—	
Az 1927. " "	—	
Az 1928. " "	—	
Az 1929. " "	6.—	
Az 1930. " "	6.—	
Az 1931. " "	6.—	
Az 1932. " "	6.—	
Az 1933. " "	6.—	
Az 1934. " "	6.—	
Az 1935. " "	6.—	
Az 1936. " "	6.—	
Az 1893—1898., 1900., 1910—1914. és az 1923—1928. évfolyam elfogyott.	—	

folyamtól kezdődőleg francia kiadásban is. Ekvény (kormányjelentés).** Évi kiadvány; legutolsó kiadás 1935-ben	Pengő	20.—
Magyar Statisztikai Zsebkönyv 1931. I. évf.**	1.—	
" " " " " 1932. II. " **	1.—	
" " " " " 1933. III. " **	1.—	
" " " " " 1934. IV. " **	1.—	
" " " " " 1935. V. " **	1.—	
" " " " " 1936. VI. " **	1.—	

A M. Kir. Kormány Működéséről és az Ország Közállapotairól szóló jelentés és Statisztikai Évkönyv (kormányjelentés).** Évi kiadvány; legutolsó kiadás 1935-ben	Pengő	20.—
Magyar Statisztikai Zsebkönyv 1931. I. évf.**	1.—	
" " " " " 1932. II. " **	1.—	
" " " " " 1933. III. " **	1.—	
" " " " " 1934. IV. " **	1.—	
" " " " " 1935. V. " **	1.—	
" " " " " 1936. VI. " **	1.—	

Statisztikai Havi Közlemények.** 12 füz., I.—XXI. évfolyam. (1897—1917.) A XXII. (1918.) évfolyam csak szeptemberig jelent meg. 1918 szeptemberétől 1919. év végéig e kiadvány szünetelt.	Pengő	1.—
XXIII. (1920.) évfolyam félévénként jelent meg, a XXIV.—XXXIX. (1921—1936.) évfolyam pedig negyedévenként jelenik meg s tartalmazza a megcsonkított Magyarország külkereskedelmi forgalmának eredményeit is magyar-francia-német nyelven. Az (1937. évi) XL. évfolyam január 1-től „Statisztikai Negyedévi Közlemények” cím alatt jelenik meg s a külkereskedelmi adatokat csak félévénként közli. Füzetenként I—XXVI. évfolyam	1.—	
XXVII. évfolyam II., III. és IV. negyedévi füz.	2.—	
XXVIII. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXIX. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXX. " I., II. és III. " "	4.—	
XXXI. " IV. " "	4.—	
XXXII. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXXIII. " II., III. és IV. " "	4.—	
XXXIV. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXXV. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXXVI. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXXVII. " I. és II. " "	4.—	
XXXVIII. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XXXIX. " I., II., III. és IV. " "	4.—	
XL. " I. " "	2.—	
XLI. " II. " "	5.—	
XLII. " III. " "	4.—	

Az I. (1897.) évfolyam teljesen, az 1908—1911. és az 1914/1915. évf. némely füzete, valamint az 1921. III., az 1922. I—IV., az 1923. I., II., az 1924. I., az 1927. IV., az 1928. I—III., az 1930. I., az 1934. III., IV. negyedévi füzete elfogyott.	Pengő	—
Társadalmi biztosítási statisztika (magyar-francia-német nyelven)	2.—	
1923. év I. füzet	2.—	
1924. " II. " "	2.—	
1924. " III—IV. " "	4.—	
1925. " V. " "	2.—	
1925. " VI. " "	2.—	
1926. " VII. " "	1.—	
1926. " VIII. " "	2.—	

1923., 1925. év IX. füzet	Pengő	4.—
1926. év X. " "	2.—	
1927. " XI. " "	3.—	
1927. " XII. " "	2.—	
1927. " XIII. " "	2.—	
1928. " XIV. " "	2.—	
1928. " XV. " "	2.—	
1929. " XVI. " "	2.—	
1930. " XVII. " "	3.—	
1931. " XVIII. " "	3.—	
1932. " XIX. " "	3.—	
1933. " XX. " "	3.—	
1934. " XXI. " "	3.—	
1935. " XXII. " "	3.—	
1936. " XXIII. " "	3.—	

A Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei.** 12 füzet I—XIV. évfolyam. (1901—1914.) 1914 aug. tól (XIV. évfolyam) és a XV. évfolyam (1915 novemberig jelent meg) csak szöveges ismertetésben. 1915 novemberétől szünetel; az 1920. évtől a külkereskedelmi forgalom eredményei a „Statisztikai Havi Közlemények” (lásd fentebb) c. füzetben jelennek meg. Füzetenként: A XI. (1911.) évfolyam teljesen, a II. (1902.), X. (1910.) és a XII. (1912.) évfolyam némely füzete elfogyott.	Pengő	1.—

Magyar Statisztikai Szemle. Magyar-francia havi folyóirat 1923. 1—2., 3—4., 5—6., 7—8., 9—12., az 1924. 1., 2., 3—4., 5—6., 7—8., 9—10., 11—12., az 1925. 1—4., 5—6., 7., 8., 9., 10., 11—12., az 1926. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., az 1927. 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. szám, számonként	Pengő	1.—
az 1927. 1. szám	1.60	
az 1928. 1—12., az 1929. 1—12., az 1930. 1—12., az 1931. 1—12., az 1932. 1—12., az 1933. 1—12., az 1934. 1—12., az 1935. 1—12., az 1936. 1—12., az 1937. 1—3., 5—12. sz., számonként	1.50	
az 1937. 4. szám	3.—	
az 1937. 4. szám famentes papíron, kötve	4.—	
az 1937. 4. szám merített papíron, kötve	5.—	

Az Országos Gazdaságstatisztikai és Konjunktúrakutató Bizottság Közleményei. (Magyar-német folyóirat.)	Pengő	4.—
1929. év 1. sz.	4.—	
1929. " 2—3. sz.	8.—	
1929. " 4. sz.	4.—	
1930. " 1. sz.	4.—	
1930. " 2. sz.	4.—	

Tanulmányok 1. sz.: A trendvonal kiszámítása a legkisebb négyzetek elmélete alapján. Írta: Jordán Károly dr.	Pengő	5.—
Tanulmányok 2. sz.: Jordán trendszámítási módszerének gyakorlati alkalmazása. Írta: Sipos Sándor dr.	5.—	

* Elfogyott: egyesekből német- vagy francianyelvű kiadás még van. — ** Csak magyar kiadás.

Előfizetési díjak: A „Magyar Statisztikai Szemle” 1938. évi előfizetési díja (a postaköltség beszámításával)	Pengő	10 pengő
egész évre	10 pengő	
félévre	5 " "	

Közalkalmazottak, közhivatalok részére:	Pengő	6 pengő
egész évre	6 pengő	
félévre	3 " "	

A „Statisztikai Negyedévi Közlemények” 1938. évi előfizetési díja (a postaköltség beszámításával) Magyarországon (közalkalmazottak és közhivatalok részére is)	Pengő	12 pengő
egész évre	12 pengő	

A „Magyar Statisztikai Szemle” és a „Statisztikai Negyedévi Közlemények” füzeteire együttesen is lehet előfizetni. — A két közlemény együttes (kombinált) 1938. évi előfizetési díja (a postaköltség beszámításával) Magyarországon:	Pengő	20 pengő
egész évre	20 pengő	
félévre	10 " "	

Közalkalmazottak, közhivatalok részére:	Pengő	16 pengő
egész évre	16 pengő	
félévre	8 " "	

Magyarország Helységnevtára.** 1922. évi	Pengő	3.—
1926. évi térképpel	28.—	
1926. " térkép nélkül	20.—	
1926. " csak térkép	8.—	
1933. " (7 db. térképmelléklettel)	12.—	
1937. " (2 db. térképmelléklettel)	14.—	

Magyarország Tiszti Cím- és Névtára.** Évi kiadvány; legutolsó kiadás 1937-ben	Pengő	17.—

A magyar áruforgalmi statisztikai állandó érték-megállapító-bizottság jelentése a magyar szent korona országainak külkereskedelmi forgalmáról.** (1906—1911/12. évfolyam.) Évfolyamonként	Pengő	6.—
Az 1911/12. évfolyam elfogyott.	—	

Magyarország statisztikája.** Írta: Ráth Zoltán dr. 1896.*	Pengő	—

A magyar hivatalos statisztika fejlődése és szervezete. Írta: Bokor Gusztáv. Magyar és német kiadás. 1896.*	Pengő	—

Magyarország mezőgazdasági statisztikájának szervezete.** Írta: Konkoly Thege Gyula dr.	Pengő	5.—

A M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal nyilvános könyvtárának és térképgyűjteményének elmjegyzéke.** (1898.)*	Pengő	—

Ugyanaz új (1915.) kiadás. I. kötet*	Pengő	—
II. kötet. (1919.)	14.—	
I. Pótfüzet (1920.)	4.—	
II. Pótfüzet (1934.)	10.—	

Statisztikai adatok Fiume városáról és forgalmáról. 1899. (Magyar-olasz kiadás.)	Pengő	4.—

Magyarország Földbirtokosai és Földbérleti „Gazdacimtar” 1925. évben. Füzve	Pengő	20.—
Kötve	22.—	
1935. évben. Kötve	24.—	

Az ezredéves magyar állam és népe. Írta: Jekel-falussy József dr. 1896. év	Pengő	1.—

Jelentés az 1901. évi budapesti statisztikai kongresszusról (francia). I. köt.	Pengő	6.—

Jelentés az 1901. évi budapesti statisztikai kongresszusról (francia). II. köt.	Pengő	5.—

Jelentés az 1901. évi budapesti statisztikai kongresszusról (francia). III. köt.	Pengő	4.—

Jelentés az 1901. évi budapesti statisztikai kongresszusról (francia). IV. köt.	Pengő	5.—

Gyári, üzemi és munkásstatisztika az 1910. évben**	Pengő	6.—

Munkabeszüntetések és munkakizárások az 1910/12. évben**	Pengő	4.—

Ipari Érdekképviseletek a Magyar Szent Korona Országában 1911. évben**	Pengő	2.—

Egészségügyi statisztika.** Írta: Szél Tivadar dr.	Pengő	25.—

Matematikai statisztika.** Írta: Jordán Károly dr.	Pengő	13.—

Emlékkönyv Kenéz Béla negyedszázados professzori munkásságának évfordulójára.** Szerkesztette: Laky Dezső dr.	Pengő	15.—

* Elfogyott: egyesekből német- vagy francianyelvű kiadás még van. — ** Csak magyar kiadás.

Publications récentes de l'Office central royal hongrois de Statistique

Publications statistiques hongroises

N. c. = Nouveau cours. (Les publications du nouveau cours ont paru en éditions hongroise et hongroise-allemande.) — N. s. = Nouvelle série. (Ces publications paraissent en éditions hongroise, hongroise-allemande et hongroise-française, à partir de 1925, en éditions hongroise et hongroise-française seulement).

	Pengős
<i>Dénombrement de la population</i>	
Dénombrement de la population de 1900 (en 10 volumes):	
N. s. vol. 1. Démographie gén. suiv. l. comm.*	—
" " 2. Profess. de la popul. suiv. l. comm.*	—
" " 5. Démographie détaillée	8.—
" " 9. Statistique professionnelle détaillée	12.—
" " 12. Idem et statistique des entreprises	6.—
" " 14. Heures de trav. et salaires des empl. ind.*	—
" " 15. Profession de la population combinée avec l. princip. donn. démographiques	4.—
" " 16. Catégories du service public et des professions libérales	4.—
" " 18. Condit. d. propr. bâties et non bâties	4.—
" " 27. Résumé d. résul. (avec 24 cart. graph.)	6.—
Dénombrement de la population de 1910 (en 6 volumes):	
N. s. vol. 42. Démographie génér., suiv. l. comm.	10.—
" " 48. Profession de la population et les grandes entreprises industrielles, par communes	14.—
" " 52. Spécification de la profession de la population et statist. d. entreprises	16.—
" " 56. Profession de la population combinée avec les principales données démographiques; conditions d. propriétés bâties et non bâties	10.—
" " 61. Démographie détaillée	6.—
" " 64. Résumé d. résultats. (avec 15 cart. graph.)	8.—
Dont tirage à part*	—
Recensement général de la population de 1920 (en 6 volumes):	
N. s. vol. 69. Données principales démograph. de la population par communes, par hameaux, et établissements plus peuplés	5.—
" " 71. Profession de la population, grandes entreprises industrielles et commerciales, par communes	7.—
" " 72. Statistique professionnelle et la statistique des entreprises. Profession de la population en combinaison avec les principales données démographiques et les conditions des propriétés bâties et non bâties de la population	13.—

* Épuisé. — ¹ Édition française épuisée. Seule française épuisée. Seulement en édition allemande.

	Pengős
" " 73. Démographie détaillée	7.—
" " 76. Résumé d. résultats définitifs (avec 15 cartes graph. et 1 diagramme)	7.—
Recensement général de la population et 1930:	
N. s. vol. 83. Données démographiques suivant les communes et les lieux habités extérieurs	6.—
" " 86. Profession de la population, grandes entreprises industrielles et commerciales par communes	8.—
" " 94. Résultats détaillés sur les professions et statist. des établissements	6.—
" " 96. Les professions exercées par la population, combinées avec les principales données démographiques	7.—

Mouvement de la population

Mouv. de la populat. de 1909 à 1912. N. s. vol. 50. (Avec 5 cart. graph.)	14.—
" " " " 1913 à 1918. N. s. vol. 70.	4.—
" " " " 1919 à 1925. N. s. vol. 74.	7.—
" " " " 1926 à 1932. N. s. vol. 97.	7.—
Table de mortalité de 1900. N. s. vol. 11. ¹	4.—
Emigration et retour des émigrés de 1899 à 1913 (avec cartes graphiques). N. s. vol. 67.	4.—

Hygiène publique

Statistique des personnes atteintes de cancer.	
N. s. vol. 19.	4.—
Statistique de la cécité de 1912. N. s. vol. 55.	
4.—	
Mortalité causée par la tuberculose de 1901—1915. N. s. vol. 62.	
12.—	
Mortalité infantile et maladies infectieuses des enfants pendant les années de 1901 à 1915. N. s. vol. 68.	
4.—	

Production du sol

Production agricole de 1901 à 1915. N. s. vol. 66.	8.—
Résultats du dénombrement des animaux de 1911: N. s. vol. 41. Effectif des animaux	12.—
Résultats du dénombrement des animaux de 1911: N. s. vol. 51. Effectif des animaux selon l'importance des exploitations agricoles	4.—
Les conditions de la propriété foncière en Hongrie, dans l'année 1935. I. Suivant les communes. N. s. vol. 99.	25.—
Le cheptel, l'outillage agricole et l'effectif des arbres fruitiers de la Hongrie en 1935. N. s. volume 100.	8.—
Les conditions de la propriété foncière en Hongrie, dans l'année 1935. II. Suivant les catégories d'importance d. propriétés. N. s. vol. 102.	8.—

Industrie

Industrie de minoterie en 1906. N. s. vol. 26.	4.—
ment en édition hongroise et allemande. — ² Édition	

	Pengős
Commerce extérieur	
Comm. extérieur en 1898 N. s. vol. XXIII ¹	6.—
" " " " 1899 " " XXVI ¹	6.—
" " " " 1900 " " XXIX ¹	6.—
" " " " 1901 " " 3 ¹	5.—
" " " " 1902 " " 6 ¹	5.—
" " " " 1903 " " 8	5.—
" " " " 1904 " " 13 ²	5.—
" " " " 1905 " " 17 ²	5.—
" " " " de 1901 à 5. I. part. N. s. vol. 20	8.—
" " " " 1901 à 5. II. part. N. s. vol. 21	8.—
" " " " en 1906 N. s. vol. 23	10.—
" " " " 1907 " " 25	10.—
" " " " 1908 " " 28	12.—
" " " " 1909 " " 33	12.—
" " " " 1910 " " 37 [*]	—
" " " " 1911 " " 43 [*]	—
" " " " 1912 " " 47	10.—
" " " " 1913 " " 53	10.—
" " " " 1914 " " 57	10.—
" " " " de 1882 à 1913 N. s. vol. 63	12.—
" " " " en 1915 et 1916 " " 65 ^{**}	12.—
" " " " 1925 et 1926 " " 75	30.—
" " " " 1927 N. s. vol. 77	23.—
" " " " 1928 " " 78	23.—
" " " " 1929 " " 80	16.—
" " " " 1930 " " 81	16.—
" " " " 1931 " " 82	16.—
" " " " 1932 " " 84	13.—
" " " " 1933 " " 85	13.—
" " " " 1934 " " 95	13.—
" " " " 1935 " " 98	13.—
" " " " 1936 " " 101	13.—
Mouvement de la navigation et des marchand. à Fiume en 1906 et 1907. N. s. vol. 24 (même en langue italienne)	
" " " " " " 1908 N. s. vol. 29	4.—
" " " " " " 1909 " " 34 [*]	—
" " " " " " 1910 " " 38 [*]	—
Mouvement de la navigation et des marchand. à Fiume en 1911 N. s. vol. 45	
" " " " " " 1912 " " 49	4.—
" " " " " " 1913 " " 54	4.—
" " " " " " 1914 et 1915 N. s. vol. 60	4.—
Monnaie et crédit	
Statistique des instituts de crédit de 1894 à 1909. N. s. vol. 35	6.—
Finances autonomes	
Statistique des finances des communes de 1908. N. s. vol. 29 [*]	—
Dont tirage à part ^{**}	2.—
Finances des comitats en 1909. N. s. vol. 40	4.—
Finances des villes en 1910. N. s. vol. 58	6.—
Les finances des communes de la Hongrie suivant leurs prévisions budgétaires pour 1934. N. s. vol. 93.	5.—
Communication	
Statistique des chemins de fer de 1897 à 1899. N. c. vol. XXVIII. ¹	6.—
Statistique des chemins de fer de 1900 à 1902. N. s. vol. 10. [*]	—
Instruction publique	
Instruct. primaire de 1904/5 à 1907/8. N. s. vol. 31	8.—
Statistique des étudiants des Universités hongroises en 1930. Avec une étude du Dr Désiré de Laky. N. s. vol. 87.	5.—

* Épuisé. — ** Seulement en édition hongroise. — ¹ Édition française épuisée. Seulement en édition hongroise et allemande. — ² Édition française épuisée. Seulement en édition allemande.

	Pengős
Statistique des étudiants des écoles supérieures hongroises en 1930/31. Avec une étude du Dr Joseph Asztalos. N. s. vol. 88.	2.—
Statistique des étudiants des écoles supérieures hongroises en 1931/32. Avec une étude du Dr Jules Janik (Jánki) N. s. vol. 89.	2.—
Statistique des étudiants des écoles supérieures hongroises en 1932/33. Avec une étude du Dr Joseph Asztalos et du Dr Jules Jánki. N. s. vol. 90.	1.—
La statistique des écoles secondaires hongroises jusqu'à l'année scolaire 1932/33. Avec une étude du Dr Joseph Asztalos. N. s. vol. 91.	2.—
Statistique des écoles supérieures hongroises en 1933/34. N. s. vol. 92.	2.—
Statistique du personnel des écoles maternelles et des établissements d'enseignement en Hongrie, année scolaire 1934/35.	4.—
Matières pénales	
Statistique des années 1904 à 1908 (avec 4 cartes graphiques) N. s. vol. 30.	4.—
Statistique des années 1909 à 1913. N. s. vol. 59.	6.—
Autres publications	
Activité et travaux de l'Office Central de Statistique du Royaume de Hongrie (de 1871 à 1911). N. s. vol. 36	6.—
Statistique des prix de 1867 à 1911. N. s. vol. 44 ²	6.—
Recensement des travailleurs intellectuels en 1928. N. s. vol. 79.	5.—
Données de statistique économique de Hongrie 1926—1932. Rédigées par le Dr Alexandre Sipos	2.—
Autres publications paraissant régulièrement	
Annuaire statistique hongrois. Nouveau cours. Années I—XLII. (1893—1936.) Années XXIV, XXV, XXVI (1916, 1917, 1918) en une édition. Années XXVII, XXVIII, XXIX, XXX (1919, 1920, 1921, 1922) en une édition. Années XXXI, XXXII, XXXIII (1923, 1924, 1925) en une édition. Édition hongroise, croate (jusqu'en 1905), allemande (jusqu'en 1918) et à partir de 1901 aussi française.	10.—
Prix par année	5.—
Prix des années 1901—1914	10.—
Édition renfermant les années 1916, 1917, 1918	10.—
Édition renfermant les années 1919, 1920, 1921, 1922	10.—
Édition renferm. les années 1923, 1924, 1925*	—
Année 1926*	—
Année 1927*	—
Année 1928*	—
Année 1929*	—
Année 1930*	—
Année 1931	6.—
Année 1932	6.—
Année 1933	6.—
Année 1934	6.—
Année 1935	6.—
Année 1936	6.—
Les années 1893—1898, 1900, 1910—1914 sont épuisées.	—
Rapport sur l'activité du Gouvernement royal hongrois et sur la situation générale du pays et Annuaire Statistique Hongrois (Rapport du Gouvernement). ^{**} Publication annuelle; dernière édition en 1935	20.—

	Pengős
Ann. stat. hongr. Année 1931. (Édit. de poche.) ^{**}	1.—
" " " " 1932. " " " "	1.—
" " " " 1933. " " " "	1.—
" " " " 1934. " " " "	1.—
" " " " 1935. " " " "	1.—
" " " " 1936. " " " "	1.—
Publications statistiques mensuelles. ^{**} 12 brochures. Année I—XXI. (1897—1917.) Les brochures XXII (1918) en cours jusqu'à septembre 1918, à partir de septembre 1918 jusqu'à la fin de 1919 elles ont cessé de paraître. Année XXIII (1920) a paru par semestre; année XXIV—XXXIX (1921—1936) paraît chaque trimestre et contient également les résultats du commerce extérieur de la Hongrie actuelle. Édition trilingue (hongroise, française, allemande). Années I—XXVI par brochure	
Année XXVII : IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	1.—
" XXVIII : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	2.—
" XXIX : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXX : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXI : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXII : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXIII : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXIV : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXV : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXVI : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXVII : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXVIII : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XXXIX : Ier IIe IIIe IVe trimestre p. broch.	4.—
" XL : Ier trimestre	2.—
" XL : IIe trimestre	5.—
" XL : IIIe trimestre	4.—
L'année I (de 1897) entièrement épuisée, quelques brochures des années 1908—1911 et 1914—1915 sont épuisées, ainsi que les brochures du IIIe trimestre 1921, celles des I—IVe trimestres 1922 et des I—IIe trimestres 1923, le Ier trimestre 1924, le IVe trimestre 1927, les I—IIIe trimestres 1928, et le Ier trimestre 1930. A partir du IVe trimestre de 1924 les publications paraissent aussi en français sous le titre: Bulletin Statistique Mensuel Hongrois. A partir de 1937 (XLe année) il paraît sous le titre de „ Bulletin Statistique Trimestriel Hongrois “, n'exposant les résultats des échanges commerciaux que par semestre.	—
Statistique de l'Assurance sociale. Édition trilingue (hongroise, française, allemande).	
Année 1923 Ier fascicule	2.—
" 1924 IIe fascicule	2.—
" 1924 III—IVe fascicule	4.—
" 1925 Ve fascicule	2.—
" 1925 VIe fascicule	2.—
" 1926 VIIe fascicule	1.—
" 1926 VIIIe fascicule	2.—
" 1923 1925 IXe fascicule	4.—
" 1926 Xe fascicule	2.—
" 1927 XIe fascicule	3.—
" 1927 XIIe fascicule	2.—
" 1927 XIIIe fascicule	2.—
" 1928 XIVe fascicule	2.—
" 1928 XVe fascicule	2.—
" 1929 XVIe fascicule	2.—
" XVIIe fascicule	3.—
" XVIIIe fascicule	3.—
" XIXe fascicule	3.—
" XXe fascicule	3.—
" XXIe fascicule	3.—
" XXIIe fascicule	3.—
" XXIIIe fascicule	3.—

	Pengős
Résultats mensuels du commerce extérieur des pays de la sainte Couronne hongroise. ^{**} 12 brochures. I—XIVe années (1901—1914). L'année XIV depuis le mois d'août 1914 et l'année XV (parue jusqu'à novembre 1915) ne contiennent que du texte. A partir de 1915 cette publication a cessé de paraître; depuis 1920 les résultats du commerce extérieur sont publiés dans la brochure „Publications statistiques mensuelles“ (voir ci-dessus). Par brochure	
L'année XI (1911) entièrement et quelques brochures des années II (1902), X (1910) et XII (1912) sont épuisées.	1.—
Revue Hongroise de Statistique. Périodique mensuel. Édition bilingue (hongroise, française): 1923. N 1—2, 3—4, 5—6, 7—8 et 9—12. Année 1924: 1, 2, 3—4, 5—6, 7—8, 9—10, 11—12. Année 1925: 1—4, 5—6, 7, 8, 9, 10, 11—12. Année 1926: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. Année 1927: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, par brochure	
Année 1927: No 1.	1.60
Année 1928, Nos 1—12. Année 1929, Nos 1—12. Année 1930, Nos 1—12. Année 1931, Nos 1—12. Année 1932, Nos 1—12. Année 1933, Nos 1—12. Année 1934, Nos 1—12. Année 1935, Nos 1—12. Année 1936, Nos 1—12. Année 1937, Nos 1—3, 5—12. Le numéro	1.50
Année 1937. No 4	3.—
Année 1937. No 4 (relié pur chiffon)	4.—
Année 1937. No 4 (relié sur papier Hollande)	6.—
Publications de la Commission nationale hongroise de la statistique économique et de la recherche de conjonctures. (Périodique bilingue: hongroise, allemande).	
Année 1929: No 1	4.—
" 1929: No 2—3 ²	8.—
" 1929: No 4	4.—
" 1930: No 1	4.—
" 1930: No 2	4.—
Études No 1:	
Calcul de la trend-line à l'aide de la théorie des moindres carrés. Par le Dr Charles Jordan	5.—
Études No 2:	
L'application pratique de la méthode Jordan pour le calcul de la tendance séculaire („trend line“). Par le Dr Alexandre Sipos	5.—
Dictionnaire des communes de la Hongrie. ^{**} Paraît chaque 4—5 années.	
Année 1922	3.—
" 1926 avec carte géographique	28.—
" 1926 sans carte géographique	20.—
" 1926 seulement carte	8.—
" 1933 (avec 7 cartes)	12.—
" 1937 (avec 2 cartes)	14.—
Dictionnaire officiel de la Hongrie. ^{**} Publication annuelle; dernière édition pour 1937	
	17.—
Rapport de la commission permanente hongroise des valeurs de la statistique du commerce extérieur sur le mouvement commercial des marchandises des Pays de la sainte Couronne hongroise. ^{**} (Années 1906—1911/12.) Par année..	
Année 1911/12. épuisée.	6.—
Statistique de la Hongrie. ^{**} par le Dr Zoltán Ráth. 1896*	
	—
Histoire et organisation de la statistique officielle en Hongrie par M. Gustave Bokor, Édition hongroise et allemande. 1896*	

	Pengős		Pengős
Organisation de la statistique agricole de la Hongrie. Par le Dr Jules de Konkoly Thege**	5.—	Compte-rendu de la huitième Session de l'Institut International de Statistique, tenue à Budapest en 1901 (paru en français).	
Catalogue de la bibliothèque publique et de la collection des cartes géographiques de l'Office central royal hongrois de statistique. (1898.)*	—.—	Ier volume	6.—
Le même en édition nouvelle (1915) vol. 1 ^{re} *	—.—	IIe "	5.—
Volume II (1919)**	14.—	IIIe "	4.—
Ire brochure supplémentaire (1920)**	4.—	IVe "	5.—
IIe brochure supplémentaire (1934)**	10.—	Statistique des fabriques, des exploitations et des ouvriers en 1910**	6.—
Données statistique sur la ville de Fiume et sur son mouvement commercial et maritime. 1899. (Édition hongroise-italienne.)	4.—	Chômages et lock-outs en 1910—1912**	4.—
Propriétaires fonciers et fermiers de la Hongrie (Livre d'adresses des agriculteurs) en 1925.**		Représentations de intérêts industriels dans les pays de la Sainte Couronne hongroise en 1911**	2.—
Broché	20.—	Statistique d'hygiène.** Par le Dr Théodore Szél	25.—
Relié	22.—	Statistique mathématique.** Par le Dr Charles Jordan	13.—
Idem, en 1935. Relié.....	24.—	Album à l'occasion du 25 ^e anniversaire de professorat de M. Béla Kenéz.** Rédigé par le Dr Désiré de Laky	15.—
L'État hongrois millénaire et son peuple. Par le Dr Joseph de Jekelfalussy.** Année 1896	1.—		

Note: „Revue Hongroise de Statistique“, prix d'abonnement (y compris des frais postaux) pour l'année 1938 en Hongrie

1 an 10 pengős — le semestre 5 pengős.

Pour fonctionnaires et offices publics:

1 an 6 pengős — le semestre 3 pengős.

„Bulletin Statistique Trimestriel Hongrois“, prix d'abonnement (y compris les frais postaux) pour l'année 1938 en Hongrie (également pour fonctionnaires et offices publics).

1 an 12 pengős.

Un abonnement réuni peut être fait à la „Revue Hongroise de Statistique“ et au „Bulletin Statistique Trimestriel Hongrois“. Le prix d'abonnement réuni (combiné) de ces deux publications (y compris les frais postaux) est pour l'année 1938 en Hongrie.

1 an 20 pengős — le semestre 10 pengős.

Pour fonctionnaires et offices publics:

1 an 16 pengős — le semestre 8 pengős.

* Épuisé. — ** Seulement en édition hongroise.